

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HK 11

FLAVII IOSEPHI ANTIQUITATVM IVDAICARVM

LIBRI XX. ADIECTA IN FINE APPENDICIS
loco Vita Iosephi per ipsum conscripta, à Sig-
gismundo Gelenio conuersi.

DE BELLO IVDAICO libri VII. ex collatione Græcorum codi-
cum per Sig. Gelenium castigati.

CONTRA APIONEM libri II. pro corruptissimis antea, iam ex
Græco itidem non solum emendati, sed etiam suppleti, opera
eiusdem Gelenij.

DE IMPERIO RATIONIS, siue DE MACHABÆIS liber
unus, à Sig. Gelenio recognitus.

Cum Indice accuratissimo.

BASILEAE M D LIX.

Cum gratia & priuilegio Cæsareo
ad quinquennium.

Nr

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI

DE ANTIQVITATE IVDAEO-

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber 1.

Opera Sigismundi Gelenij restitutus.

VFFICIENTER, ut arbitror, & per libros Antiquitatum, optime uirorum Epaphrodite, legentib. eos, aperui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustissimum est, & primam originem domesticam habuit. Quinq; miliū enim annorū numerum historiā cōtinentem, ex nostris sacris libris Græco sermone conscripsi. Quoniā uero multos uideo, respicientes blasphemiam quorūdam insane prolatā: & ea quæ à me de antiquitate conscripta sunt, non credētes; putātes

mendaciū nostrū esse genus, eo quod nulla memoriæ apud Græcorū nobiles historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitratus sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantiū quidē, uersanū spontaneumq; increpare mendaciū, aliorū uero ignorantia pariter emendare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatē amplectuntur, edocere. Vtar aut in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide digni sunt iudicādi: eos aut qui blasphemie de nobis atq; fallaciter conscribere aliqua, per semetipsos cōuictos indubitanter ostendā. Conabor etiā causas exponere, ppter quas nō multi in Græcis historijs gētis nostræ fecere memoriā: nec non & eos, qui de nobis scribere uoluerūt nesciētib. aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existimant oportere de rebus antiquis, Græcis tantūmodo fidem habere, & ab eis cōsulendā esse ueritatis integritatē: nobis autē & alijs hominibus non esse credendum. Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet non uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiā pōdere. Omnia siquidem Græcorū noua, & heri (ut ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est fabricā ciuitatū & adinventiones artium cōscriptionesq; legū: cunctarūq; rerū iunior apud eos est historiæ diligentia conscribendæ. Apud Ægyptios autem, atq; Chaldeos, & Phœnicas (desino enim nos illis connumerare) sicut ipsi fatentur, res gestæ antiquissimā & permanentē habēt memoriæ traditionē. Nā & locis omnes inhabitāt, quæ nequaquā aeris corruptioni subiaceāt: & multam prouidentia habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur sine memoria relinqueretur: sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapientissimis dicerentur. Græcorū uero regionē innumeræ corruptiones inuasere, rerū memoriam delentes. Qui aut nouas constituentes conuersationes, omniū se primos esse credidere, sciāt quia etiā sero & uix naturā potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimū earum usum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo se didicisse gloriātur: Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonstrare

seruatam conscriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quādo etiā de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; cōtentio facta est, utrū literis usi sint: & magis ueritas obtinuit, quod usus modernarū literarum illis fuisset incognitus. Constat autem, quod apud Græcos nulla inuenitur conscriptio, poemate Homeri uetustior: & hunc etiā post bella Troiana fuisse manifestum est. Et aiunt neq; hunc literis suum poema reliquisse: sed cantibus memoria reseruatum, postea fuisse compositum, & propterea multam in eo comperiri dissonantiam. Qui autē historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuis, & post hūc quicuncq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persarum contra Græcos expeditionē præcessere. Sed & eos qui de cœlestibus ac diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecydem Syrium & Pythagoram, & Thaletem, omnes cōcorditer confitentur, Ægyptiorum & Chaldæorum fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita ut uix ea credant ab illis fuisse conscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Græci, tanquam soli sciant uetera, & ueritatem eorum exacte tradant: aut quis non ab ipsis conscriptoribus facillime discat, quod neq; firmiter sciētes aliquid cōscripsere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & ualde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluus, si explanare uoluero, quantis quidem locis Hellanicus ab Acusilao de genealogijs discrepat, & in quātis Hesiodū corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicū in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum uero Timæus, Timæū qui post illum fuisse, Herodotū uero cunctis: sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est: neq; rursus de Atticis hi qui Atthidas cōscripserunt: aut de Argolicis qui de Argis historiam protulere, alterutros cōsecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibuscq; rebus, quando de militia Persica, & his quę in ea sunt gesta, tantū uiri probatissimi discordasse noscuntur? In multis autem etiam Thucydides tāquam fallax accusatur, licet scrupulosissimam sui temporis historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ quærere uolentibus apparebūt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper agūtur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Nō enim solummodo apud alios Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Draco ne eis de supplicijs sunt conscriptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? uix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præparabant

bant, non studium ueritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in prōptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quem admodum laudari se in hoc super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabāt. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij semetipsos ad accusandas causas aut cōscriptores tradidere: in hoc se fore probabiles estimantes, & omnino hoc agentes, q̃p historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdē rebus omnes eadem dicant atq; conscribant. hi uero cum quædam aliter conscriberēt q̃ alij, tunc se putabant omniū ueraciores ostendi. Quapropter causa quidem uerborum & calliditatis eorum, cædere nos Græcis oportet: nō autem de antiqua historiæ ueritate, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusque prouinciæ. Quoniam igitur apud Ægyptios & Babylonios, ex longissimis olim temporibus circa cōscriptiones diligentia fuit, quando sacerdotib. erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabantur: Chaldei uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœnices literis, circa dispensationes uitæ, & publicorum operū traditionem, dum consentiant omnes tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui eandē quam prædicti habuerūt in cōscriptionibus sollicitudinē (desino dicere, etiam potiore) pontificibus & prophetis hoc imperantes: & quia usq; ad nostra tempora cū multa integritate seruatum est, & si oportet audentius dicere, etiam seruabitur, conabor breuiter edocere. Non enim solūmodo ab initio probatissimos uiros, & in dei placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerūt: sed quatenus etiam genus sacerdotū sine permixtione purumq; consisteret, prouiderunt. Oportet enim eum qui sacerdotiū habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere: & neq; ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus per antiquam lineam & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; nostri generis cōstitutio reperitur, etiam ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacerdotum: hoc est, in Ægypto & Babylonia, & quocunq; terrarum orbe quilibet de sacerdotum genere sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam conscribentes à patre nomen nuptæ, & antiquorū progenitorum, quicunq; huius rei testimonia præbuere. Si autem bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus Epiphanes ad nostram uenisset regionem, & Pōpeius Magnus, & Quintilius Varus, & præcipue nostris gesta temporibus, tūc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas cōficiunt, & probant mulieres, quæ relinquuntur. Nō enim ad captiuas accedunt, alienigenarū cōsortia formidantes. Indicium uero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autē qui prædicti sunt, si quid præuari-centur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungātur. Recte siquidē, potius autem necessarie, cum neq; conscribendi potestas omnibus data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solūmodo prophetis antiquissima quidē & ueterrima secundum inspirationem factam à deo cognoscētib., alia uero suorū temporū sicuti sunt facta palām conscribētib., infiniti libri nō sunt apud nos discordātes & sibimet repugnantes: sed solūmodo duo & uiginti libri, habētes tēporis totius cōscriptionē: quorū iuste fides ad-

mittit

mittitur. Horum ergo quinque quidē sunt Moseos, qui natiuitates continēt, & humanæ generationis traditionē habēt usque ad eius mortē, hoc tempus de tribus milibus annis paululū minus est. A morte uero Moseos usque ad Artaxerxem Persarū regē, qui fuit post Xerxem, prophetæ suorum temporum res gestas cōscripserūt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor, hymnos in deū, & uitæ humanæ præcepta noscūtur continere. Ab Artaxerxe uero usque ad nostrū tempus singula quidē conscripta, nō tamen priori simili fide sunt habita, eo quod nō fuerit certa successio prophetarū. Palām nanque est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nāque seculo iam præterito neque adijcere quicquā aliquis, nec auferre nec trāsformare præsumpsit. Omnibus enim insertū est mox ex prima generatione Iudæis, hæc diuina dogmata nominare, & in his utique permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorū frequenter tormētis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbū cōtra leges admitterēt, aut cōscriptio nes auitas uiolarēt. Quis Græcorū aliquid tale perpeffus est? quādo neque fortuitam sustinere læsionē uolunt: licet omnia apud eos scripta destruātur. Verba enim hæc esse putant secundū conscribentiū uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiūt, quoniā aliquos nunc quoque uident præsumentes de his rebus cōscribere, quibus neque ipsi interfuere, neque credere scientibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias cōscribentes ediderūt: cū neque ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex auditu quædam pauca cōponentes, impudenter semet ipsos uidentur historiæ nomine iactitare. Ego uero & de omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, uerā descriptionē feci: cū ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Cōtiguit autē ut caperer à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebāt, primo quidē uinctū: postea uero solutus cū Tito ab Alexandria propter obsessionē Hierosolymorū directus sum. Eo tēpore nihil est gestū, quod meam potuisset latere notitiā. Nam uidens Romanorū exercitum, uniuersa cum diligētia describebam. Et ea quæ nūciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebā. Deinde Romæ tempus uacationis habēs, omni iam negotio præparato usus aliquibus cooperātibus mihi propter eloquētiā Græcam rerum eruditionē exhibui. Tantaque mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omniū Imperatores belli Vespasianū & Titum testes nō expauescerem. Primū nāque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorū qui bellis interfuerunt, plurimis uero nostrorū etiam eos uenū dedi, qui Græca eruditione uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibuere, quod ueritatem diligēter excolui: non dissimulaturi si quid gestorū per ignorantiam aut per gratiam cōmutassem, aut prætermissem. Quidam uero prauis homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium themata exercētes, & accusationis insperatæ atque detractionis facientes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentē alijs rerum ueraciū traditionē, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab

sciens

scientibus cōsulēdo. Quod ego prācipue circa utrūq; mē credo fecisse opus. Antiquitatis nāq; libros (sicuti dixi) ex uoluminib. sacris interpretatus sum, cū essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarū. Historiam uero belli cōscripsi, multarū quidem actionū ipse operator, plurimarum uero inspector existens: & omnino eorū quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorās. Quomodo ergo nō procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de ueritate cōtendere? Qui licet imperatorū cōmentarios legisse dicūtur, nō tamē nostrorū repugnantīū rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionē, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere promittūt. Et sufficienter, sicuti reor, declarauī, quod conscriptio rerū apud Barbaros potius solēnior, q̄ apud Grācos est. Volo aut paululū prius disputare aduersus eos, qui contendunt, nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi dictum sit à conscriptoribus Grācis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemant genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionem maritimā habitamus, neq; mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationib. fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: regionemq; uberrimā possidentes, in ea assidue laboramus, prācipue circa filiorū nutrimenta studentes, legumq; custodiā: & traditionē pietatis, totius opus uitæ necessariū iudicamus. Cum accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiā uiuēdi ratio propria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret nobis cōmercium Grācorū: sicut Ægyptijs mercimonia, quæ ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itemq; habitatorib. Phoenicię maritimę, studentibus circa cōtractus, atq; negocia amore pecuniæ requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidā alij uacauere, aut amplius habere cōcupiscētes patres nostri ad bella cōuersi sunt, licet regio nostra multa milia uirorū fortium possideret. Phœnices ergo propter negotiationē ad Græcorū prouinciā nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Ægyptij, & omnes à quibus ad Grācos onera deuehebāt, immēsa maria pscindentes. Medi uero postea atq; Persæ palām in Asia regnauerūt, & usq; ad alterā continentē Persæ militauerunt: Thraces aut propter uicinitatē, & Scythæ ab his qui Pontum nauigāt, cogniti sunt: & omnino uniuersi iuxta mare uel orientale uel hesperium habitātes, aliquid cōscribere uolētib. cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabāt, & pcul à mari, multis sunt tēporib. ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europā contigisse: quando de Romanorū ciuitate tam longo tempore adepta potestātē, tantaq; bella conficiente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ullus qui fuit cū istis, fecit aliquā mentionem: sed sero tandem & uix ad Grācos potuit eorū uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis sic ignorauere hi, qui putantur diligentissimi conscriptores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatē esse arbitrantur Iberos, qui tantā partem occidentalis terrę noscuntur inhabitare. Et mores eorū, qui neq; fiunt apud eos, neq; dicūtur, referunt. Causa uero ignorantie ueritatis est, quod procul abessent: ut autem falsa conscriberent, q̄ uel lēt uideri aliqd amplius q̄ alij retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plurimis erat nota, neq; ad scribēdum de se aliquā dedit occasionem, & ita dissita procul à mari, & talibus institutis uiuēs? Pone igitur nos argumen-

gumento uti uelle Græcorū, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in nostris uoluminibus de eis sit dictū: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suæ: Igitur & ego hoc conabor efficere. Ægyptijs enim & Phœnicibus præcipue testibus utar, cū nullus eorum potuerit tanquā falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime erga nos iniqui in cōmuni quidem omnes Ægyptij, Phœnicum uero Tyrj. De Chaldæis autē nequaquam hoc dicere poterō, quoniā & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognationē in conscriptionibus suis meminere Iudæorū. Cum uero fidem de his præbuerō, & blasphemias falsas ostenderō, tūc etiam Græcorū conscriptores memorabo, qui Iudæorū fecere mentionem: ut neq; huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ cōtentionis. Inchoabo autem plurimū à literis Ægyptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare quæ nostra sunt. Manethon itaque genere uir Ægyptius. Græca disciplina eruditus, sicuti palām est (scripsit enī sermone Græco) paternæ religionis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Ægyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethon in secundo Ægyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam uerba eius, tanquam illum ipsum adducēs testem. Fuit nobis rex, Timaus nomine sub hoc nescio quomodo deus iratus fuit: & præter spem ex partibus orientalibus homines, genere ignobiles, adepta fiducia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potenterq; ceperunt: & principes eius alligantes, de cetero ciuitates crudeliter incēdere: & deorum templa euertere. Erga omnes uero prouinciales inimicissime se gesserūt, alios quidē perimētes, aliorum uero & filios & coniuges in seruitutem redigentes: nouissimē uero & unū ex se fecere regē, cui nomen Saltis. Hic enī Memphidem ueniens, superiore inferioreq; prouincia tributaria facta, præsidia relinquens opportunis locis, maxime partes muniuit orientales, prospiciēs quod Assyrij aliquanto potentiores, erant desideraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in præfectura Saite ciuitatem opportunissimā, positam ad orientem Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus est, & muris maximis cōmuniuit, collocās ibi multitudinē armatorum, usq; ad ducēta quadraginta milia uiroꝝ eam custodientium. Hic autem mēsis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, q̃ ut armatos ad terrorē extraneorū diligenter exercitaret. Qui cum regnasset decemouem annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mēsis septem. Deinde Apochis, unū & sexaginta & Ianias quinquaginta, & mense uno. Post omnes autem Afsis nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Ægypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secūdam sacram linguā, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum communem dialectū: & ita compositum inuenitur Hycsos. quidam uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exemplaribus non reges significari cōperi per appellationē Hyc, sed è diuerso captiuos declarari pastores. Hyc enī Ægyptiaca lingua, &

hac

hæc quædo denso sono profertur, captiuos aperte significat: & hoc potius uerisimile mihi uidetur, & historiæ antiquæ cōueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabântur, & qui ex eis fuere, obtinuisse Ægyptū ait annis undecim & quingētis. Post hæc autē regū Thebaidis & Ægypti reliquæ factā dicit super pastores inuasionē, & bellū maximū & diuturnū eis illatū. Sub rege uero cui nomē erat Alisfragmuthosis, uictos dicit pastores, & aliam quidem uniuersam Ægyptū perdidisse. inclusos autē in locū habentem mensurā iugerum decem milium, cui loco nomen est Auaris. Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atq; robustissimo circumdedisse pastores, quatenus & omnem possessionē munitam haberent, simul & prædam suam. Filiū uero Alisfragmuthoseos Themosin conatū eos uel expugnare, cū quadringētis octoginta milibus armatorū eorum muros obsedisse. Cum uero obsidium desperasset, pacta cū eis fecisse, ut Ægyptū relinquētes, quod uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cū omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Ægypto per desertū in Syriam iter egisse: & metuētes Assyriorū potentiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocitatur, ciuitatem ædificasse, quæ tot milibus hominū sufficere posset, eamq; Hierosolymam uocitasse. In alio uero quodam libro Ægyptiacorum Manethon hanc ipsam gentē, id est, qui uocitabântur pastores, in sacris suorū libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habentes uitā, uocabântur ita pastores. Sed & captiui nō temere ab Ægyptijs dicti sunt: quoniā progenitor noster Ioseph dixit ad regē Ægyptiorum, se esse captiuum: et fratres in Ægyptū posterius euocauit, rege præcipiente. Sed de his quidē in alijs examinationē subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Ægyptios, rursumq; quomodo se habent uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Ægypto populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorum rex Themosis regnauit post hæc annis uiginti quinque, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnū filius Chebron annis tredecim. post quem Amenophis uiginti & mensibus septē, huius autem soror Amesles annis uiginti uno, & mensibus nouem. Mephres autem duodecim, & mensibus nouem, Mephramunthosis uiginti quinque, & mensibus decem. Thmosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis uero triginta, & mensibus decem. Orus uero triginta sex, & mensibus quinque. Huius autem filia Acencheres, duodecim, & mense uno. Rathoris uero frater nouem. Acencheres autē duodecim, mēsisbus quinque. Acencheres alter duodecim, & mensibus tribus. Armais uero quatuor, & mense uno. Armesis autē uno, & mensibus quatuor. Armesesmiāmū uero sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis nouēdecim, & mēsisbus sex. Sethosis autē equestres & nauales copias habens, fratrem quidem Armain procuratorē Ægypti cōstituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem, tantummodo autē diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phœnicen, & rursus contra Assyrios atq; Medos castrametatus, uniuersos quidem,

Ioseph. Aaa alios

alios ferro, alijs sine bello terrore magnæ uirtutis sibimet subiugauit. his uero felicitatibus eleuatus cōfidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuerrēdo, multoq̃ tēpore procedēte Armais, qui in Ægypto fuerat derelictus, omnia cōtra q̃ frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolēter abiecit, & alijs cōcubinis sine paritate iugiter miscebatur: persuasusq̃ ab amicis & diademate utebatur, & fratri rebellabat. Is uero qui cōstitutus erat super sacra Ægyptia, codicillos Sethosi misit, cūcta significā, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repēte ad Pelusium destinauit, et propriū tenuit regnū. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Ægyptus.

Dicit enim q̃ Sethosis Ægyptus uocabatur, Armais autem frater eius Danaus. Hæc quidem Manethon. Palàm uero est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Ægypto liberati, ante tres & nonaginta atq̃ trecentos annos hanc prouinciā inhabitauere, q̃ Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimū Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Ægyptijs literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde uenerunt ad Ægyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penē mille annis bellum præcedat Iliacum, Ea uero quæ Manethon non ex Ægyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorūdam sine nomine, adiecit, postea particulariter redarguam, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere conscripta sunt, & eorū testimonio declarata. Sunt itaq̃ apud Tyrios multorum annorū publicæ literæ, & conscriptiones diligētissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptū est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos centum quadragintatres, & menses octo, q̃ Tyrj Carthaginē cōdidere. Descripta uero est apud illos cōstructio tēpli nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentia suam exhibens ad claritatē fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidēsque pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autem ei amicitiam sapientiæ cōcupiscentia conciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigebant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autem non fingam de Tyriorū literis, testem producam Dium qui in Phœnicū historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliauit, urbem potiore fecit: & Olympj louis templum, quod in insula sitū erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autē in Libanum, syluas incidit ad templorum edificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicūt ad Hiramum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumq̃ Hiramum, non se posse

se soluere propositas quæstiones, multis pecunijs mulctatū. Deinde Abde-
monū quendā, uirū Tyrium; propositas soluisse quæstiones: ipsumq; alias
proposuisse, quas si non solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiram
regi conferret. Dius igitur hoc modo de prædictis testimoniū perhibuit no-
bis. Sed post hunc producam Menandrū quoq; Ephesium. Is enim singulo-
rum regum actus cōscripsit apud Græcos & Barbaros, studens ex prouincia
libus uniuscuiusq; loci literis, historiæ ueritatē pandere. Scribēs enim de his
qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramum regē, sic ait: Morien-
te uerò Abibalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis tri-
gintaquatuor. Hic aggere coniunxit Eurychorum, aureamq; ibi columnam
Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorū profectus, abscidit de monte
qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. De-
molitusq; antiqua delubra, noua templa edificauit. Herculisq; & Astartes fa-
na dedicauit, Herculis primū extructo mense Peritio, deinde Astartes: quan-
do castra mouit aduersus Tityos, minime tributa reddentes: quos etiam sub-
dens sibi met, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui
semper parabolas soluebat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat.
Supputatur uerò tempus ab hoc rege usq; ad cōstructionē Carthagini, hoc
modo: Moriente Hiram successit in eius regno Beleastartus filius. qui cum
uixisset annis quadraginta tribus, septem regnauit annis. Post hūc Abdastar-
tus filius cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem. Hunc filij nutricis eius
quatuor insidijs peremere: quorū senior regnauit annos xii. Post quos A-
startus filius Beleastarti regnauit. Qui cū uixisset annis quadragintaquatuor,
regnauit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic uixit annis
quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouē, & perēptus est à fratre Phelle-
te: qui suscipiens regnū, mensibus imperauit octo, cū uixisset annis quinquā-
ginta. Hunc peremit Ithobalus Astartæ sacerdos: qui cum uixisset annis sex-
raginta octo, regnauit annis trigintaduob. Huic successit Badezorus filius:
qui cū uixisset annis xlv, regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus fi-
lius: qui cū uixisset trigintaduobus, nouē regnauit annis. Huic successor fuit
Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xl tenuit
principatū. huius regni anno septimo, soror Dido in Africa ciuitatē ædifica-
uit Carthaginē. Itaq; colligitur tēpus à regno Hiram usq; ad ædificationem
Carthagini, annorū clv, & mensiū viii. Cum uero duodecimo anno huius
regni, in Hierosolymis ædicatū sit templū, sit ab ædificatione templi usq; ad
constructionem Carthagini tempus annorū cxlvi, mensium viii. Testimo-
nio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa ueritas
fortiter approbata: & multo clarius apparet, quoniam præcedit constru-
ctionem templi progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus.
Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tum demum templum ædificare
cœpere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata
sunt. Nunc itaq; sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse conscri-
pta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ multam habent cōcordiam cum
nostris uoluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berofus,
uir genere quidem Chaldæus, notus autem eis, qui doctrinæ eruditioni quæ
Ioseph.

congaudent: quoniā de astronomia & de Chaldæorū philosophia ipse Græcas cōscriptiones edidit. Igitur Berofus antiquissimas secutus historias, de facto diluuiο, & hominū in eo corruptione, sicuti Moyses, ita cōscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, deuecta scilicet ea in summitatē montiū Armeniorū. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tēpus eorū adiiciens, usq; ad Nabulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldæorum regem. & huius actiones exponēs, narrat: quemadmodum misit in Ægyptum & ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorē cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis concremauit: cunctumq; generis nostri populum auferens, migravit in Babylonē. Vnde ciuitatē contigit desolari annis LXX, usq; ad Cyrum regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Babylonius Ægyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, uniuerfos priores Chaldæorum & Babyloniorum reges exactiōibus suis excellens. Ipsa uerò uerba, quæ Berofus protulit, hoc modo dicta, necessario proferēda sunt. Audito autem pater eius Nabulassar, quod satrapa cōstitutus in Ægypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cū non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori etate ualenti partē quandam exercitus contra eum misit. Nabuchodonosor autē cum satrapa desertore cōgressus, prouinciam quę ab initio eorū fuerat, ad proprium reuocauit imperiū. Eodē uero tēpore, cōtingit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXIX. Nabuchodonosor autē non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negocia Ægyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phœnicum atq; Syrorū, qui in Ægypto fuerant, cōmēdans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimētis perducerentur ad Babyloniā, ipse cū paucis iter aggressus per desertum Babylonem uenit: reperiensq; cuncta à Chaldæis dispensari, seruatumq; regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidē adueniētibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare: ipse uerò ex manubijs templū Beli ac reliqua munificētissime excoluit: & ueteri urbi alterā extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad urbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circūdedit: tum sic cōmunitæ portas quæ uel templū deceant, addidit, ad hoc iuxta paternā regiam, alteram sumptuosiorē multo amplioremq; extruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset, illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supraq; fidem magnifica, quindecim dierum spacio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omniq; genere arborum consitas. Hortum quoq; pensilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaq; retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conscriptores Græcos, quasi uane arbitratos, à Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, false conscripsisse dicens. Ipsam certe Chaldæorum cōscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archiuis Phœni

Phœnicum cōcordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniā & Syriam & uniuersam Phœnicen ille subuertit. In his sane consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis: & Megasthenes in quarto Indicarū: ubi declarare cōtendit, prædictū regem Babyloniorum Herculem fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximā Africæ partē, & Hispaniam subiugasse. Quæ uero de templo Hierosolymorū relata sunt, & concrematū esse à Babylonijs, & coeptum rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatū, ex dictis Berosi declaramus. Sic em̄ in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquā inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Euemaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnū qui ei fecit insidias Niriglissoroor, annis regnavit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū quidem tenuit puer existens mensibus nouem: insidias uerò passus, eo q̄ nimis appareret malorū esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, conuenientes hi qui fecerāt insidias, cōmuni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babylonix ciuitatis ex latere cocto et bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septimo decimo egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius & occurrens cum exercitu suo, atq; congressus pugna, uictus & cum paucis fugatus, inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̄ nimis uideretur munita, & esset ad capiendum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquū uitæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc concordant cum nostris. Scriptum namq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secūdo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secūdo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adiiciam etiam Phœnicum historias: non enim probationū abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnavit Baal annis decē. Post hunc iudices cōstituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus Baslechi, mēsis duobus: Chelbis Abdæi, mensibus decem: Abbarus pontifex mensibus tribus: Myttonus & Geraustus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnavit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnavit annis. Eo quoq; moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnavit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquaginta quatuor, & mensium trium. Septimo siquidē anno regni sui Nabuchodonosor

nos recepit obsidere Tyrum. Quartodecimo autē anno regis Iromi, Cyrus Persarum tenuit principatum. Consonant igitur quæ de templo scripta sunt à Chaldeis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uerò & sine cōtentione testimoniū est, de predicta generis nostri antiquitate. Et his quidem qui non ualde cōtendunt, sufficere iudico quæ præmissa sunt. Oportet autē non credentibus Barbaricis cōscriptionibus, sed solis Græcis fidem habēdam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Græcos, scientes nostrum genus, & opportuno tēpore eius habentes mentionē. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidē ætate, sapiētia uerò & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quæ nostra sunt agnouisse manifestus est, sed etiam æmulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem cōscriptio nulla reperitur. multi tamē de eo retulere: quorū insignior est Hermippus, uir circa omnem historiā diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, q; Pythagoras uno familiarū suorum defuncto, nomine Calliphōte, genere Crotoniate, illius animā dicebat secum degere die noctuq;: & q; præcipere, ut non transiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua feculenta semetipsum abstinere, & ab omni blasphemā recederet. Deinde sequitur. Hæc autem agebat atq; dicebat, ludæorū & Thracum opiniones imitatus, ac trāsferens in semetipsum. Dicitur enim uere, q; ille uir multas ludæorū leges in suā transtulit philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates nō ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quasdā transierunt, & æmulatione digni à nōnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus in his quæ scripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quæ sacramenta cum quibusdam alijs etiam iusiurandum, quod Corban appellatur, enumerat: apud nullos autē hoc inuenitur iuramentum, nisi apud ludæos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum dei. Verum neq; Herodotus Halicarnasseus nostram ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Ægyptij, & Æthiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæstina confitentur hoc ab Ægyptijs didicisse. Syri autem qui circa Thermodoontem & Parthenium fluuium commorantur, & his uicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi nanq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut Ægyptij facere dicuntur. De Ægyptijs autem & Æthiopibus dicere non possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, circuncidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli ludæi circunciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Chœrilus, antiquus poeta, meminit de gente nostra, dicens quòd militauerunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos: & enumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phœnissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi montes, stagnum prope uastum.
Tonsa caput circum, squallenti uertice equini
Exuuias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit, eo quod & Solymi montes in nostra regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnū, quod dicitur Asphaltites. hoc enim inter omnes stagnū in Syria latius ac maius est. Et Chcerilus quidē ita nostri meminit. Quod autē nō solū sciebant Iudæos, sed etiam in quotquot inciderēt admirabātur, nō ē uulgo Græci, sed ob sapientiā celebres, ostēdere facile est. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & Peripateticorū nulli secūsus, in primo lib. de somno, dicit Aristotelē doctore suum de quodā uiro Iudæo ita referre: & ipsi Aristoteli eūdē sermonē ascribit, quod ita conscriptū est. Sed alia quidem longū est dicere. Quæ uerō habere poterant illius admirationē quandā atq; philosophiā, ea duco operæ precii referre. Et Hyperochides: uehementer, inquit, audire desideramus uniuersi. Igitur secundū præcepta, Aristoteles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctoribus præceptorū. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. tum ille. genere igitur Iudæus erat, ē Cœlesyria: qui sunt ex propagine Philosophorū Indorū, uocanturq; (ut aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros autē Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim ubi habitāt, appellatur Iudæa. nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocāt enim eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad maritima descendens, grauissimus erat nō solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degētibus apud Asiam, cum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari cœpit nobiscū, & cū alijs scholasticis eorum sapiētiā tentans, cumq; multi eruditorum congregarentur, tradebat potius aliquid eorū quæ habebat. Hæc ait Aristoteles apud Clearchū, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudæi uiri in cibus & castitatem narrat. Licet autem uolentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. ego enim refugio plus q̃ decet inferere. Clearchus igitur facta digressione, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus autē Abderita, uir philosophus simul & circa actiones industrius, cum Alexādro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lagi cōmoratus, non obiter, sed integrū de ipsis Iudæis cōscripsit librum. Ex quo uolo breuiter quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primum tempus ostendam. meminit enim prælii, quo circa Gazam Ptolemæus conflixit cum Demetrio, quod utiq; contigit undecimo quidem anno post mortem Alexātri, Olympiade uero septima & decima atq; ceterima, sicuti refert Castor. adijciēs enim hanc Olympiadē, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi uicit in Gaza prælio Demetriū Antigoni, qui uocabatur Poliorcetes. Alexādrum uero proficētur uniuersi ceterima & quartadecima Olympiade fuisse defunctū. Palam ergo est, quia & secundū illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post præliū ad Gazam. Ptolemæus locorū quæ sunt circa Syriam dominus est effectus. Et multi hominū cognoscentes mansuetudinē & clementiam Ptolemæi, cū eo proficisci ad Ægyptū, & rebus cōmunicare uoluere. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorū: homo ætate quidē quasi sexaginta & sex annorū, dignitate uerō apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. dicit etiā omnes sacerdotes Iudæorū qui decimas accipiunt, & uniuersa in communi gubernant, circa mille

& quingētos existere. Rursus autē prædicti uiri faciens mentionē: hic, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscū, assumens aliquos suorum, differentiā cunctam exposuit: & habitationē suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palām facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, digimus: & hoc esse optimū iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sapius à finitimis audientes, & omnes cōtumelias passi à Persicis regibus & satrapis, non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens, Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli templum quod corruerat renouare, cunctisq; militibus similiter ruderā portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimenta pertulisse non modica, donec eis ignoscere regi securitas præberetur. Qui dum ad prouinciā, inquit, propriā reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidē multā satrapæ exoluēre, pro alijs uerō ueniam consecuti sunt. Adijcit autem, quod merito ob hæc mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa: sed multa milia nostrorum traducta, in Babylonia Persæ primum collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Ægyptum & Phœnicen sunt translata, propter seditionem in Syria factā. Idem uir & magnitudinem prouinciæ quam incolimus, pulchritudinēq; narrauit. Penē decies trecenta milia, inquit, iugera terrarū optimarum uberrimæ prouinciæ possidere noscuntur. Iudæa namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spaciosā & maximā olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosā, nec non & templi cōstructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudæorum & aliæ quidem multæ munitiones per prouinciā, atq; uici. Vna uerō ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua cōmorantur hominū circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autē in mediā ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadrangulī figuratione composita ex lapidibus non dolatis sed collectis, unūquodq; latus uiginti cubitorū latitudinem habens, altitudinem uero decem. & circa eam maxima fabrica, ubi altare est constitutū & candelabrum, utraq; aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autē in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino uinū non bibentes in templo. Insuper autē, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à uiro Iudæo in expeditione constituto: cuius uerba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unā secutus est quidam cum alijs equestriū Iudæorū nos deducentiū, nomine Mosollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate augurium captante, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur substitissent omnes. Ostendente

dente uerò ei uatē auem quā intuebatur, atq; dicente: q; si quidē expediret eis ut manerēt omnes, staret auis: si uerò surgens antèrius euolaret, procederēt, si uerò post tergū iret, recedere cunctos oporteret: rursum tacēs, arcūq; trahēs, sagittā emisit: & auē percussam interemit. Indignātibus uerò uate & quibusdam alijs, & maledicētibus ei: Quid furitis, inquit, infauitissimā auem sumētes in manus? hęc enim suā salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatē potuit indicare? Si enim pręscire futura ualisset, in hunc locū nequaquā uenisset, metuēs ne sagitta à Mosollamo Iudæo periret. Sed Hecataei testimonia iam quiescāt. facile nāq; est, uolētibus ipsum librū legere, & hęc apertius inuenire. Nō uerò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minime malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse uideatur. Is enim narrās de Stratonice, quemadmodū uenit in Syriam ē Macedonia uiro suo Demetrio derelicto: Seleuco autē uxorē eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiā bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochia capta in Seleuciam illa fugiens, cū posset uelocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hęc ergo pręfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudæi, habitant omniū munitissimā ciuitatem, quam uocare Hierosolymam prouinciales solent. hi uacare cōsueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturā contingere, neq; alterius cuiuspiā curam habere patiuntur. sed in tēplis extendentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingridiēte uerò in ciuitatem Ptolemæo Lago cū exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerint ciuitatē, eis stultitiā obseruātibus, prouincia quidē dominū suscepit amarissimū: lex uerò manifestata est malā habere solennitatē. huiusmodi autē casus, præter illos, alios quoq; docuit uniūersos: ut tūc ad somnia & opiniones que tradebātur de lege cōfugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis autē qui hęc examinant integrius, apparet magnū, & præcipua laude dignissimum: si & saluti & patriæ quidem, custodiam legum pietatemq; diuinā præponere concupiscant. Quod uerò non ignorantes quidam conscriptorū gentem nostrā, sed propter inuidiā quasdam ob similes causas memoriam nostri omiserunt, hoc indicium me arbitror esse præbiturum. Hieronymus enim qui de successoribus conscripsit historiam, ipso tempore quo Hecataeus fuit: & amicus existēs regis Antigoni Syriæ præsidebat. Verum Hecataeus etiam librū conscripsit de nobis: Hieronymus autē nequaquā nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset. In tantum uoluntates hominū differebāt, alter nanq; dignos existimauit de quibus diligenter memoriæ proderet: alterū uerò omnino circa ueritatē quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiūt tamē ad cōprobationem antiquitatis nostræ, Ægyptiorum & Chaldæorū atq; Phœnicum historiæ, & super illas Græcorum pariter conscriptores. nam præter supradictos, Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Aripheas, & Hermogenes, & Euemerus, & Conon, & Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nanq; prædictorum uiroꝝ, ueritate quidem antiquarum re-

rum

rum frustrati sunt, quia lectioni sacræ nostrorū nō incubuere librorū: cōmuniter tamē de Antiquitate testati sunt, pro qua nūc dicere proposui. Phalereus sanē Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multū ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniā dignū est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unū adhuc mihi capitulū est relictum ex his quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & male dicta, quibus utuntur quidā contra genus nostrū, falsas ostendam: & conscriptoribus eorū testibus utar, quando cōscribentes hæc cōtra semetipsos locuti sunt talia. Quod uero multis alijs hoc euenit propter quorundā odia, arbitror intelligere eos qui in historijs uersari solēt. Quidā enim gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū scdare nobilitatē, & cōuersationi detrahare tētauerunt: Theopompus quidē Atheniensis, Lacedæmoniorū uerō Polycrates. Is autē qui Tripticum conscripsit (nō enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebæorū momordit urbem. Multa uero etiam Timæus in historijs de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua parte calūniantur: quidam propter inuidiā atq; maleuolentiam, alijs uero propter uerbosam nouitatē memoria se dignos iudicantes. & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudiciū, sani uero auditores eorum malignitatē condemnabunt. Blasphemiarū igitur in nos sæpe cōgestarū huiusmodi causa est. Volētes Ægyptijs gratificari quidā, ueritatem corrumpere tentauere. Et neq; aduentū in Ægyptū nostrorum progenitorū, sicut cōtigit, sunt cōfessi: nec rursus egressum cū ueritate dixere: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuerunt. Principio quidem, quia in eorū regione nostri progenitores potentes effecti sunt: unde regressi ad propria denuo fuere felices. Deinde sacrorum diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantū præstantiore nostra pietate q̃ solēnitates illorū, quantū dei natura animalibus irrationabilibus sine dubitatione præstat. Cōmunis nāq; apud illos ritus est, eiusmodi bruta arbitrari deos: singillatim autē alijs alia colūt, uani ac fatui omnino homines, & ab initio uti his malis opiniōibus cōsueti: & propterea nequaquā imitari nostram honestatē de diuina ratione potuere. Videntesq; multos nostram zelari conuersationē, inuidiam habuere, & ad tantā fatuitatē ac pusillanimitatē quidam perducti sunt, ut nō pigeret eos etiam cōtra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis aduersa cōscribere passione cecitatis ignorauere. In uno tamē & maximo uiro uerbū meū cōprobabo, quo usus sum ante paululum nostræ Antiquitatis teste. Manethon itaq; qui Ægyptiacā historiā ex literis sacris se interpretaturū pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis milibus in Ægyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse cōfessus est, quia posteriori tēpore amittētes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa uocatur obtinuissent: & ædificātes Hierosolymam, construxissent templum. Et hæcenus conscriptiones secutus est antiquorū. Deinde usurpans sibi met licentiam, professusq; se scribere ea quæ in fabulis uulgaribus ferūtur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolens permiscere nobis plebem Ægyptiorum leproforum, aliorumq; languentium. quod, sicut ait, abominatiōe ex Ægypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enim regem

regem adiecit, quod est falsum nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquā diffinire præsumpsit, cū aliorū regū omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annectit fabulas, penē oblitus, qđ egressum pastorū ad Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc tēpore, regum qui postea fuere, anni sunt trecēti nonaginta tres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum uero Danaum denominatū dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnauit annis quinquaginta & nouem: & post hunc senior ē filijs Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Ægypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait & deorū fuisse contemplatorem, sicut Orum quendā priorū regum: & impleisse desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papio: qui uidebatur quasi diuina participare natura, secundum sapiētiam præscientiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætū regem, omnes dicit corpore debiles ex Ægypto cōgregasse, et fecisse multitudinē numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Ægyptios, quibus hoc erat iniunctū. Fuisse autē quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin uero illum sapientem diuinumq; uirum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaserat eis uim geri: & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Ægyptum obtinerent tredecim annis, Et hæc eum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus cōscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem consciuisse. & propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hæc refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autē hæc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum Pontificum Orsariphum constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Ægyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur nisi cum quibus foedus habere uidebantur. Hæc autem sentiens, & alia plura, maxime Ægyptiorū consuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorū quosdam, misit legatos ad pastores: qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant exhonorati significans, & poscens ut pariter contra Ægyptum castrametarentur. promisitq; eos fore uenturos: primum quidam in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnatueros autem opportuno tempore, & prouinciam facillime subdituros. Illi uero læticia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & non post multū ad Auarim usq; uenere. Amenophis

nophis autē Ægyptiorū rex, dum illorum audisset inuasionē, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei prædixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Ægyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorū animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabantur, antè præmisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulachra eorū caute celarent. Filiū uero Sethonē, qui etiā Ramesses à Rampse patris nomine uocabatur, cū quinque esset annorū, apud suū cōmendauit amicū. Ipse uero transiens cum alijs Ægyptijs, usque ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, cōgressus non est. Putans enim semetipsum cōtra deum pugnare, retrorsum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Æthiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Ægyptiorum. Per gratiam nāque erat ei subiectus Æthiopum rex: propter quod suscipiēs etiam populum uniuersum, præbuit alimenta hominibus necessaria, quæ prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos, qui ad fatale illud tredecim annorū exilium sufficerent. Et in Æthiopia quidem hæc gesta sunt. Solymitæ uero descendentes cū uiris pollutis Ægyptiorū, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoria esset pessima his, qui tunc eorū impietates inspiciebant. non solū etenim ciuitates & uicos cōcremauere, sacrilegia facientes, & deorū idola deuasantes, sed etiam ipsa sacra animalia quæ colebantur crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebāt nudos. Dicitur itaque, quod politiam & leges eis cōposuit sacerdos quidā, genere Heliopolites, nomine Osarsiphus, uocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & uocatus est Moses. Quæ igitur Ægyptij de Iudeis ferūt, hæc sunt. Sed & multa breuitatis causa prætereo. Dicit autē rursus Manethō, quia postea Amenophis, ex Æthiopia digressus est cū magna uirtute: simul & filius eius Rampses, & ipse habens magnum exercitū. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos: & multis cæsis persecuti sunt eos usque ad Syriæ fines. Hæc equidē & huiusmodi Manethon cōscripsit. Quia uero animalia loquitur deliramēta, atque mentitur, aperta ratione mōstrabo: illud primo distinguens, quod postea referendū est. Is enim cōcessit nobis, atque professus est, quod ab initio nō fuerint Ægyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Ægyptum obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. quod uero nobis postea permixti nō sunt Ægyptij corpore debilitati: & quod ex his nō fuit Moses, qui populum eduxit ex Ægypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quæ ipse dixit, conabor ostēdere. Primā itaque causam posuit figmēti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis cōcupiuit uidere deos. quos putas? siquidē qui apud eos solennes erāt, Bouem, & Hircū, & Crocodilos, & Cynocephalos, uidebat. cōlestes autē quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium? quia utique & prior rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam egebat arte. sed forte sapiens erat ille uates, per quem hæc rex posse agere cōfidebat. quod si ita fuisset, quomodo impossibilem cōcupiscentiam non præsciuit? non enim euenit quod uoluit. Proinde quam rationem habere potuit, ut propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascuntur enim propter

pter impietates, non propter corporū uitia. Deinde tam multa milia leproso-
rū & male habentiū, una penē hora quomodo fuit possibile congregari? aut
quomodo rex nō obediuit uati? Ille namq; præcepit debiles Ægyptios exilio
deportari, hic autē eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquā operarijs indi-
gens, & non purgare prouinciā uolens. Ait autē quod uates semetipsum pene-
mit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Ægypto futura, & cōscriptum
librum regi reliquit. Proinde quomodo ab initio uates etiā suum interitū nō
præsciuit? quomodo non repente regi contradixit uolenti uidere deos? aut
qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam graui-
us imminebat, quod morte præueniret? Quod uero inter omnia stultius est,
uideamus: Audiens enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos
quibus Ægyptum pugare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed ro-
gantibus eis, sicut ait, ciuitatē dedit dudum à pastoribus habitatā: quæ uoca-
batur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdoti-
bus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab Æ-
gyptiacæ festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; con-
sumerent, nulli que penitus miscerentur, nisi cum quibus coniurati esse uide-
bantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdu-
rarent, Auarim ciuitatē munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Ad-
iecit autē, quia misit Hierosolymā rogans illos pro auxilijs exhibendis, & datu-
rum Auarim cōpromittēs, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maio-
rum: & ex qua procedentes omnem Ægyptum obtinerent. Deinde subiun-
git illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Ame-
nophin Ægyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Æthiopiam refu-
gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uerò in
uisione facta, & ciuitates depopulatos, & templa concremassē, & equestres
peremisse refert: & nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui uero poli-
tiam & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Heliopolites, nomine
Orsaspheus, uocatus ab appellatiōe Osireos Heliopolitani dei: & mutato no-
mine dictus postea Moses. Tertiodecimo uerò anno Amenophin, postquā
regno pulsus est, ex Æthiopia profectū cum multis milibus dicit: & congres-
sum contra pastores atq; pollutos, habita cōflictione, uicisse. & multos inter-
ficiētē, usq; ad fines Syriæ persecutū. In his iterum nō intellexit sine uerisimi-
litudine se mentiri. Leprosi namq; & cū eis multitudo collecta debiliū, li-
cet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia facienti, secundū præmonitio-
nem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciā percepe-
re, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum
odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, & nō omnibus bellum in-
ferre, cū scilicet plurimi existentes multorum illic cognationes haberēt. Proin-
de etiā si contra homines pugnare decreuere, nō tamen contra deos impietas
tem genere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus educati
esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniā huius ini-
quitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos
ipsos Ægyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi uincu-
lum illorum multitudine conuenisse. Illud autē quomodo non irrationabile

est: Domesticorū quidem & amicorū nemo cum illis rebellauit, nec periculorum belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymā, ut ab eis auxilia poscerent. quanā amicitia aut societate intercedente? hostes em̄ magis erant, & moribus plurimū differebant. At illi confestim, ut ait, uocantibus morem gessere, nempe inducti pollicitationibus, q̄ Ægyptum occupatori essent: quasi ipsi non admodū eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsū fuerant. qui si tum miseram aut egenam uitā egissent, merito fortasse negotium aggressi essent. Cum autē urbem habitarent fortunatam, & agrū amplum meliorem Ægypto colerent, quid tandem erat, cur ob ueteres hostes, eos que corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirent: neq̄ em̄ futuram regis fugam præsciebant. nam, ut ipse dixit, filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pellusium occurrebat. & hoc quidem omnino sciebant qui proficiscebantur: mutationem uero propositi & fugam unde cōiectare poterant? Deinde occupatis horreis Ægypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanum exercitum: atq̄ hæc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hæc sint aliunde accito militi obijcienda, cum eadem ante aduentū eorū fecissent, facturosq̄ se iurassent ipsi Ægyptij. Quinetiā aliquanto post Amenuphis hostes aggressus prælio uicit: fusosq̄ ac fugatos Syriam usq̄ persecutus est. adeò scilicet Ægyptus est omnibus undecunque inuadentibus captu facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cum scirent Amenuphin uiuere, neq̄ aditus ab Æthiopia cōmuniuerant, multas ad hoc cōmoditates habentes, neq̄ alioqui copias contraxerant. Ille uerò usq̄ Syriam trucidans eos (ut ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca. Scilicet ea uel quieto exercitu transire expeditū est. Igitur autore Manethone neq̄ ex Ægypto genus nostrum oriundum est, neq̄ illinc aliqui admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse uerisimile est, multos in prælijs, plurimos uerò postremo & in fuga. Superest ut de Moyse illi contradicā. Hunc uirum mirandum Ægyptij & diuinū existimant, sed nō sine blasphemia incredibili sibi uindicare conātur: dicētes Heliopoliten esse unum sacerdotum, ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur autē in ratione temporum, DXVIII. annis prior fuisse, & patres nostros ex Ægypto in regionē quam nunc tenemus eduxisse. Quod uerò eiusmodi calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta indicāt. Leprosis em̄ & oppidis & uicis interdixit, ut seorsim in lacero uestitu agant: & eum qui eos attigisset, aut sub idem tectū successisset, pro impuro habet. Quin etiā si eo morbo liberari, & in pristinū restitui cōtingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarum aquarum lauacra, & omniū pilorum abrasiones: multisq̄ & uarijs sacrificijs peractis, tum deum sanctam urbem adeundam. Atqui contrā par erat qui talem calamitatem expertus esset prouidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili in fortunio pressis. Non solum autē de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quomodo igitur uerisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnoq̄ tulisse leges? Quin & nomen ualde incredibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) uocabatur. Hoc ad transmutationē nihil quadrat. Verum autē nomen

signis

significat ex aqua seruatū Moyſen. Nam aquam Ægyptij Moy uocant. Satis igitur declaratum exiſtimo, quòd Manethon quatenus ueterū ſcripta ſequitur, nō multum à ueritate aberrat. Vbi uero ad uulgares fabulas ſe uertit, aut abſurde eas conſingit, aut in odium gentis loquentib. credit. Poſt hunc inquire libet in Chæremone. Hic enim Ægyptiacam ſe ſcribere hiftoriam profeſſus, addens idem nomē regis quod Manethon, Amenophin, & filium eius Rhameſſen, ait Iſidem in ſomnis Amenophi apparuiſſe, inculantē quod templum ſuū per bellum dirutū eſſet. Phritiphauten uero ſacrum ſcribam dixiſſe, ſi à pollutis hominibus Ægyptum repurget, liberandum eum à nocturnis terroribus: atque ita delectu uitioſorum morbidorum ue habito, ccl. milia è finibus eiecta. Duces uero eorum fuiſſe ſcribas Moſen & Iosephum, quem etiam ſacrum ſcribam fuiſſe: Ægyptia uerò eis nomina eſſe Moſi Tiſſichen, Iosepho Petefephi. Hos Peluſium ueniſſe, ibi que offendiſſe cccclxxx. milia, ab Amenophi relicta, quæ is in Ægyptum transferre noluerat: cum his icto foedere contra Ægyptum expeditionem habitam. Amenophin autem nō expectato impetu eorū, in Æthiopiam fuiſſe, relicta uxore grauida: quam deſcentē in quibuſdā ſpeluncis enixam puerū nomine Meſſenen. eum poſtea quam ad uirilem ætatē perueniſſet, expulſiſſe Iudæos in Syriam numero circiter ducēta milia, & patrem Amenophin ex Æthiopia recepiſſe. Et hæc quidem Chæremone. Reor aut ex his ipſis quæ dicta ſunt amborum uanitatē apparere. Si quid enim ueritatis ſubeſſet, impoſſibile erat in tantū eos diſcrepare. at qui mendacia cōponunt, non aliorū ſcriptis conſona ſcribunt, ſed quæ ipſis libet conſingunt. Ille igitur regiam cupiditatē uidendi deos, ait initium fuiſſe pollutos enſciendi. Chæremone aut ſuum de Iſide ſomnium finxit. & ille quidem Amenophin dixit indixiſſe regi purgationem: hic uero Phritiphauten. iam multitudinis numerus ſanè belle congruit, illo octuaginta milia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manethon primum in lapidicinas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitandam traductos, ac reliqua Ægypto bello uexata, tum demum acciuiſſe dicit à Hieroſolymitis auxilia: Chæremone, Ægypto decedentes circa Peluſium inueniſſe trecenta octuaginta milia hominū ab Amenophi relicta, ac cum illis ruruſus Ægyptum inuaſiſſe: Amenophinque in Æthiopiā fuiſſe. Quod uerò egregiū eſt, ne illud quidem quānam & unde erant tam numeroſus exercitus dixit, Ægyptij ne an externi: neque cauſam indicauit, ob quam eos rex in Ægyptū inducere noluit: qui de leproſis & Iſide ſomnium cōfinxit. Moſi uerò & Iosephum, quaſi eodem tēpore ſimul expulſum Chæremone adiunxit, & quidem quatuor ætatibus ante Moyſen defunctū, quarum ſunt anni fere centū ſeptuaginta. Quin & Rhameſſes Amenophis filius, ſecūdem Manethonem quidem adoleſcens bellum adminiſtrat cum patre, & cum eodem exulat fuga elapſus in Æthiopiam. Hic autem fingit eum poſt patris obitum in ſpelunca quadam natum, & poſtea prælio uictorem, & Iudæos in Syriam expellentem numero circiter cc milia. O facilitatem. neque enim prius quānam erant illa cccclxxx milia dixit, neque quomodo clxxx milia perierint: in acie ne ceciderint, an ad Rhameſſen transfugerint. quod uerò maxime mirum eſt, ne cognoscere quidem ex eo licet, quosnam uocet Iudæos, uel utris eorum det hanc Ioseph.

appellationem: illis'ne ccl milibus leproforū, an his ccclxxx milibus, quæ circa Pelusiū erant. Sed stultū fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt. ferendū em̄ erat utcūq̃, si ab alijs redarguti fuissent. His addam Lyfimachū, idem quidē habentē cum prædictis argumentū mendacijs, uerum enormitate figmēti illos uincētē, unde apparet eū magno odio confinxisse, dicit em̄: Qua tēpestāte Bocchoris in Ægypto regnabat, populū ludæorum, q̃ essent lepra, scabie, & alijs quibusdā morbis infecti, ad templa cōfugisse, ut mendicato alerentur: multis autē hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim uerò Ægyptiorū regem ad Ammonem, scitatum oracula de sterilitate, misisse, responsum uerò à deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris & impijs, eiectionis eis ē templis in loca deserta. Ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanq̃ sole horū uitam ægreferente: & templa expianda: atq̃ ita fore ut terra fructū ferat. Bocchorim autē accepto oraculo, accersitis q̃ sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportandos in desertū: leprosos uerò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus deijci, quibus submersis, reliquos cōgregatos & in loca deserta expositos esse, ut perirent, eos habito concilio cōsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agistasse: sequentiq̃ nocte ieiunatū, ut numē propitiū eos seruaret. Insequenti uerò luce à Mose quodam consiliū datum, irent conferti una uia, usq̃ dum ad loca culta perueniretur. tum præcepisse, ne cui hominum in posterum beneuolū essent, utq̃ consiliū malum potius quam bonum darent: deorumq̃ templa & altaria quotquot inuenirēt euerterēt. quibus cōprobatiss ac destinatis, multitudine iter fecisse per desertum, ac post multa incōmoda tandem ad loca culta peruētum. tum uerò & hominibus iniuriose tractatis, & fanis cōpilatis ac incensis, uenisse in eā quæ nunc ludæa dicitur: cōditāq̃ ciuitate hic habitare, urbem uerò ἱερόσυλα ex re nominatam. aliquāto autē post iam auctos uirib. mutasse nomē uitādi probri gratia: & urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos uocasse. Hic nō eundē quem illi inuenit regem, sed recentius nomē confinxit: & omisso somnio ac propheta Ægyptio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus. ait em̄ ad tēpla collectā multitudinem ludæorū, incertū leprosis ne nomen imponens, an q̃ solos ludæos morbus occuparit. dicit em̄, populus ludæorū. Qualis, aduena, an indigena? Cur igitur eos cum sint Ægyptij, ludæos uocas? Quod si hospites sunt, cur undenam sint non dicis? Quomodo autē cum rex tam multos ex his mari mersisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tanta multitudo superfuit: aut quomodo pertrāsierunt desertū, & occupauerunt regionē quam nunc tenemus, & condiderūt urbem, & extruxerunt templū apud omnes celebres? oportebat autē de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnā, & ex quibus ortus. quam obrem uerò tales eis inter eundem aggressus sit ferre leges, de dñs, etiam erga homines iniustas. Siue em̄ Ægyptij erant genere, nō tam facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebant leges longa cōsuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunq̃ se illis fore beneuolos, rationē non absurdā habuissent. Quod si bellum internecium aduersus uniuerfos mortales susceperunt, cum essent (ut ipse ait) miseri,

& omniū opis egeni, maxima stultitia nō illorū, sed hæc fingentis ostenditur. Iste namq; etiā nomen impositū ciuitati à templorū spoliatione, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatū. Mirum ni, quia posteris quidē turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi uerò qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autē generosus uir præ nimia detrectationis impotentia non intellexit, Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret contra mendacium tam impudenter expositum? Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI

DE ANTIQVITATE IVDÆORVM

CONTRA APIONEM ALEXANDRINUM, ad Epaphroditum, Liber II.

RIORI quidem uolumine, charissime mihi Epaphrodite, de antiquitate nostra monstraui, Phoeniciū & Chaldæorū, Ægyptiorūq; literis satisfaciēs ueritati: multosq; Græcorum cōscriptores adducēs, & meā ē diuerso disputationem aduersus Manethonē, & Chæremonem, & alios quosdā exhibui. nunc autē inchoabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua cōscripsere. Impulsus enim sum contra Apionem respondere grammaticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horum igitur, quæ ab eo cōscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uero quandam tantūmodo detractionem habentia, & multam (ut ita dixerim) ineruditi probationē, tanquam ab homine cōposita, & moribus prauo, & totius uitæ suæ temporibus importuno. Quia uero multi hominum propter stultitiam suam his potius sermonibus capiuntur, quam illis quæ multo studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, præconijs uero mordentur, necessarium duxi ne hunc quidem inscrutatum relinquere, qui nos tanquam in iudicio criminatur. etenim hoc quoq; plerisq; mortalium insitum uideo, ut gaudeant quoties male dicus quispiam ipse sua mala à laeſis audit. Et quidem nec orationem eius legere facile est, neque aperte cognoscere quid dicere uelit: sed uelut in multatumulatione ac mēdaciōrū perplexitate nūc similia supra pensitatis de maiorum nostrorum ex Ægypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ Iudæos calumniatur: in superq; de sacris templi nostri ceremonijs atq; alijs ritibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Ægyptios genere fuisse, neque ob labem corporum aut similem aliam calamitatem impulsos, non mediocriter solum, sed penē ultra modum, superius à me declaratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, compendio memorabo. Dicit enim in tertio rerum Ægyptiacarum hæc: Moses, ut accepi à grandioribus natu Ægyptijs, Heliopolitanus erat, qui patrijs institutus moribus, Ioseph.

subdiales preces ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit. ad subolanū autē omnia cōuertebat. ita em̄ Heliopolis sita est. pro obeliscis uerò statuit columnas, sub quibus ceu peluis forma exprimebantur: umbra in eā incidens, utpote per sudū, eundē semper cū sole cursum circūuoluebat. Atq; huiusmodi est admiranda illa huius grām̄matici phrasis. Mendacium uero eius nō tam nostris uerbis euidenter coarguitur, q̄ Moseos operibus. neq; enim cum primum tabernaculum deō cōstrueret, aut ipse ullam talem formā ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templum Hierosolymis cōstruxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem cōfinxit Apion. Accipisse autē se dicit à maioribus natu Mosen Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidem habens, qui per ætatem illum familiariter nouerāt. Et de Homero quidem poeta, quamuis grammaticus, nō posset quænam eius sit patria certò affirmare, neq; de Pythagora tantum non heri nudius'ue tertius nato: de Mose uerò tam multis annis illos præcedente tam facile decernit, credens seniorum relationi: unde manifeste illum mentiri apparet. Quin & tēporum ratio, quibus Mosen ait eduxisse leprosos & cæcos & claudos, belle concinit iuxta grammaticum hunc diligentissimum. Manetho enim regnāte Tethmosi ludæos dicit ex Ægypto discessisse, annis cccxciiii antequam Danaus apud Argos exularet. Lysimachus autem tempore Bocchoris regis, hoc est ante annos m d c c: Molon uero & alij quidam, ut cuique uisum est. At uerò Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitum definiuit vii Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Poeni Carthaginem condiderunt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id ueritatis se habiturum euidentissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo coargueretur. si enim de hac colonia monumentis Phœnicum credendū est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quā c l. de quo superius ex Phœnicum cōmentarijs probaui, quòd Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricā cōtulerit. Solomon uerò ædificauit tēplum post ludæorum discessum ex Ægypto annis dcxii. Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus commentus (ait enim c & x eorum fuisse milia) miram quandam & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit) sex dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, in columas cōstituti in regione quæ nunc ludæa uocatur, & appellauerūt eam diem sabbatū, seruata Ægyptiorū uoce. nam inguinis morbū Ægyptij uocant sabbatosim. An non igitur uel deridenda hæc nugacitas, uel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet enim quòd omnes inguinib. laborauerint, hominum milia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbidi, quales fuisse Apion ait, ne unius quidem diei iter progredi potuissent: sin autem poterant per magnam solitudinem proficisci, præterea que sibi obsistentes uincere populariter repugnando, nequaquam uniuersi post sextam diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiam euenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus definita semper itinera peragunt: neq; temere ita accidisse uerisimile uidetur, est enim omnino absurdum. At uero mirificus hic Apion sex quidem diebus

diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit: rursus autē Mosē cōscenso monte, qui Ægyptū inter & Arabiam situs est, nomine Sinæus, quadraginta diebus delituisse dicit, indeq; descendente Iudæis leges dedisse. atqui quomodo possibile est, eosdē & quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco manere, & quod in medio spatium est, id totum sex diebus pertransire? Sabbati uerò appellationis grāmatica ratio, quam adfert, multā impudentiā præ se fert, uel certe magnā imperitiā. Nam hæ uoces Sabbo & Sabbatū, inter se maxime differunt. Sabbatum enim secundum Iudæos quies est ab omni opere. Sabbo uerò, ut ille affirmat, Ægyptijs inguinum morbum significat. Tales quasdā de Mosē & Iudæorum ex Ægypto profectiōe Ægyptius Apion nōuitates finxit, præter aliorum cōmentus autoritatē. Et quid mirum si de nostris mentitur patribus? quandoquidē de se ipso contra mentitus est: & natus in Oasi Ægypti, primas iste Ægyptiorum existimatus, ueram quidem patriam & genus suum abiurauit: Alexandrinum autem se mentitus, confirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & conuijs insectatur, eos Ægyptios appellat. nisi enim pessimos esse existimaret Ægyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se celebritate patriæ iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt uero eos, qui præter ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos autē alterutro modo affecti sunt Ægyptij: aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamiæ suæ cooptant. At præclarus iste Apion uidetur contumeliosam nostrum insectationem, quasi mercedem uoluisse reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate: sciens quæ eorum cum habitatoribus Alexandriæ Iudæis similitudinem, proposuit quidem illis conuicium facere, unā tamen comprehendit reliquos quoq; uniuersos, utrobique impudenter mentiens. Videamus igitur, quænam sint illa grauiā & nō ferenda, de quibus habitatores Alexandriæ Iudæos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, undarū uicini assultibus. Ergo si locus opprobriū habet, non quidē patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ cōuiciatur. Illius enim & maritima ora pars est, ut omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam si Iudæi per uim occupauerunt, ita ut ne post quidem eijcerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad incolendum dedit, & parem cum ipsis à Macedonibus honorem consecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, & hodieq; eorū trib. appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolas Alexandri regis, Ptolemæicq; Lagi ac successorum illius Ægypti regum, & columnā stantem Alexandriæ ac iura continentem quæ Cæsar magnus Iudæis concessit: hæc, inquam, si sciens, cōtraria scribere ausus est, malus erat: sin autē nihil horum nouit, indoctus. Illud quoque quod se mirari dicit, qd cum Iudæi essent, Alexandrini uocati sunt, similis inscientiæ est. Omnes etenim qui ad coloniā aliquā deuocantur, etsi plurimū ab alterutris genere differāt, à cōditorib. appellationē accipiūt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorū enim ipsorū hi, qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso commorantur, & alia Ionia cum ciuib. exinde natis eandem appellationem

habent, hæc præbentib. eis regni successoribus. Romanorū uero clementia, cunctis nō paruulū donum appellationis suæ cōcessit, nō solum uiris singulis, sed etiam maximis gētibus in cōmuni. Hispani deniq; antiqui, & Tyrreni, & Sabini, Romani uocantur. Si uerò hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Apion, desinet semetipsum Alexandrinū dicere. Natus em̄ in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablatō: cū solis Ægyptijs nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideātur. Hic autē præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur adipisci uō ualens, calumniari conatur eos qui hæc iustissime percipere. Non enim ppter inopiā habitatorū ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorū aliquos ibi collegit: sed omnes approbans diligēter ex uirtute, ac fide dignos inueniens, hoc præconiū nostris exhibuit, cū gentē nostram studeret non mediocriter honorare. Ait enim Hecatæus, quia ppter mansuetudinē atq; fidem, quem ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similiter quoq; sensit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagi de Iudæis in Alexandria cōmorantibus. Nam Ægyptiaca eis castra cōmisit, arbitratus fide simul eorū & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credens se tutissime regnaturū, & in alijs Lybiæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc autē Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorū, omnes absoluit, sed & pecunias eis sepius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarū scripturarū uolumina concupiuit: misitq; rogans destinari uiros qui ei interpretarētur legem: & ut hæc apprime conscriberentur, diligentia hanc commisit non quibuscunq; uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristem, quorum eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij uerò habebāt custodiā corporis sibi creditam, huic curæ præfecit. Non enim leges, & patrum nostrorū philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret & non potius ualde miraretur. Apion autē penē omnes in ordine successores eius Macedonum reges ignorauit habuisse erga nos præcipuū familiaritatis affectū. Tertius namq; Ptolemæus, qui uocatur Euergetes, fortiter obtinēs Syriam uniuersam, non dijs Ægyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimaq; dicauit ornamenta uictorię. Philometor autē Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum cōmisere Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Apion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, cuius ciuis uideri uult. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatrarē regno, & periculum pessimæ perditionis instaret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus præsens Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atq; iuste factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Physcon, moriēte suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolēs reginā Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi met applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleo-

Cleopatra suscepit: & fidem quam habuit circa reges, nequaquā in necessitate deseruit. Testis autē deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uerò ludæos in ciuitate positos cum filijs & uxoribus capiēs, nudos atq; uinctos elephātis subiecisset, ut ab eis cōculcati deficerent, & ad hoc etiā bestias ipsas inebriasset, in contrariū quæ præparauerat, euenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos ludæos, impetu factō super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidē aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina uerò sua charissīma, quam alij quidem Ithacam, alij uerò Hirenen denominant: supplicante ne tantam impietate perageret, & concessit, & ex his quæ egerat uel acturus erat, pœnitentiā egit. Vnde recte hanc diem ludæi Alexandriæ constituti, eo q̄ aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, ludæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autē etiam ultimæ Cleopatrarē reginæ Alexandrinorū meminit, ueluti nobis improprians, quoniam circa nos fuit ingrata: & non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorum operum defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiā dilexerint eam, uel in cōmuni contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores, quæ etiam sororē Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autē & fratrem insidijs: pater nosq; deos, & sepulchra progenitorū depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successorī, rebellare præsumpsit. Antoniūq; corumpens amatorijs rebus & patriæ inimicū fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spoliāns, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est maritum & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, & se sequi coegit? Nouissime uerò Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua ludæos perimere: eo q̄ circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putas ne gloriandum nobis non esse, si quemadmodū dicit Apion, famis tempore ludæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxiliij, atq; fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus: necnon & senatu eiusq; consultis, & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si uerò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio ludæorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de ludæis in Alexandria cōmorantibus, palam est. nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quàm ab alijs Alexandrinis translata est. Maximā uerò eis fidem olim à regibus datam conseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit

quit, si sunt ciues, eosdē deos, quos Alexandrini non colunt. Cui respondeo. Quomodo etiā cum uos sitis Ægyptij, inter alterutros prælio magno & sine fœdere de religione cōtenditis: aut certe propterea nō uos omēs dicimus Ægyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniā bestias aduersantes naturæ colitis, multa diligētia nutriendos: cū genus utiq; nostrorū unū atq; idem esse uideatur. Si autē in uobis Ægyptijs tantæ differentiæ opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandria aduenerunt, si legibus à principio cōstitutis, circa talia permanere? Is autē seditionis causas nobis apponit: qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo q; noscamur habere concordia. Porro etiam seditionis auctores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullam seditionē aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Ægyptiorum creuisset inter eos, propter cōfusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrū uero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantia, neq; prudentia Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorū, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. Ediuerso namq; factū est quod nobis impropere præsumunt. nam cum pluri mi eorum nō opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegiū ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptijs neq; regum quisquam uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autē Alexander quidem introduxit, reges autē auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion uoluit, quia imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigētibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiaq; Romanorū, quoniā subiectos nō cogunt patria iura trāscendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uiolentia conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorūq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi cōpetentiū sumunt imagines. alij uerō & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē præbere uideantur. Porro autē legislator, non quasi prophetans Romanorū potentiam non honorandam, sed tanq; causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciēs, & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alijs autē honorib. post deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorum talia celebramus: uerum cum nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium & Apol-

Apollonium Molonis: quoniam accusant quidē nos, quate nos eosdem deos cum alijs non colimus: mētientes aut pariter, & de nostro tēplo blasphemias cōponentes incongruas, nō se putant impie agere: cum sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, asini caput collocasse ludæos, & eum colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatū, dum Antiochus Epiphānes & expoliasset tēplum, & illud caput inuenisset ex auro cōpositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur primū quidem respondeo, quoniam Ægyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquā debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dñj. Deinde quomodo non intellexit, operib. increpatus de incredibili suo mēdacio. Legib. nāque semper utimur iisdē, in quib. sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem, sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uerò Antiochus neq̃ iustam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarū ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoque testātur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochum trāsgressum fœdera ludæorū, & spoliasse templum auro argentoq̃ plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud ipsos assollet coli: neq̃ enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq̃ asinis neq̃ honorem neq̃ potestatem aliquam damus, sicut Ægyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes uiros, onera sibi met imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessarijs ministrantes. sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniā qui de pietate loqui præsument, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templum transire, quàm sacerdotibus scelestia uerba confingere. Isti uerò magis studere defendere sacrilegum regē, quàm iusta & ueracia de nostris & de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarum, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta uerò aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectum & hominem in eo iacentem, & appositam ei mensulam maritimis terrenisq̃ uolatilium dapibus plenā, & quod obstupuisset his homo. Illum uerò mox adorasse

rasse regis ingressum, tanquā maximā sibi opem præbituri: ac procidentem ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōsideret, & dicere quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel que esset causa ciborum eius, tunc hominē cum gemitu & lacrymis lamētabiliter suā narrasse necessitatē. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciā parandi uictus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templum, & inclusum illic, & à nullo cōspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum quidē hæc sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse lætitiā: deinde suspicionem, postea stuporem: postremū consulentē à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilē ludæorū, pro qua nutriebatur: & hoc illos facere singulis annis quodam tēpore constituto. Et cōprehendere quidem Græcum peregrinum, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eiusq; corpus sacrificare secundū suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias cōtra Græcos haberet: & tunc in quandam foueam reliqua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse, paucos iam dies debitos sibi met superesse, atq; rogasse, ut reueritus Græcorum deos, & superans in suos sanguine insidias ludæorū, de malis eum circumstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula nō tantū omni tragœdia plenissima est, sed etiā crudeli impudentia redundat. Nō tamē à sacrilegio priuat Antiochum, sicut arbitratī sunt, qui hæc ad illius gratias cōscripsere. Nō em̄ præsumpsit aliquid tale, ut ad templū accederet: sed sic inuenit non sperans. Fuit ergo uoluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quicquid iussit mendaciū superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus Ægyptios & plurimos alios. Cuius em̄ regionis homines nō contigit aliquādo apud nos peregrinari: ut aduersus solos Græcos renouata coniuratione per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile, ut ad has hostias omnes ludæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum uiscera illa sufficerent, sicut ait Apion: uel cur inuentum hominem quicumq; fuit (non enim suo nomīne cōscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cū pompa deduxit: dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorū amator eximius, assumere uerò contra ludæorum odium auxilia magna cūctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionem templi nostri, qualis fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriam secundum legem habere custodiā. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiam alienigenis: mulieres tantummodo menstruatę transire prohibebantur. In secundam uerò porticū cuncti ludæi ingrediebantur, eorumq; coniuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiā, masculi ludæorū mundi existentes atq; purificati. In quartā autē sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytum uerò soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uerò est circa omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etenim aperto tēplo oportebat facientes traditas hostias

Ce e hoe

hoc caput Zabidus denuo reuocauit: an certe sumēs Apīō, introduxit in templum; ut Antiochus inueniret, ut secūdo Apioni aliquā mentiēdi daret occasionē. Mentitur autē & de iuramēto, quod iuremus per deū factorē celi & terrae & maris, nulli ludæos fautores alienigenæ, & maxime Græcis. Oponēbat autē mentientē absolute dicere, nulli fautores alienigenæ, & magis Ægyptiis: sic etem ab initio poterāt eius figmēta de iureiurādo cōgruere, si ab Ægyptiis utiq; patres nostri nō propter malignitatē suā, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autē plus locis q̄ studiis sumus abiuncti, ita ut nullae inter nos & illos inimicitiae & æmulationes esse noscantur. E diuerso namq; multos eorū ad nostras leges cōtigit accessisse, quorū quidā permāserē, quidā uero perdurare nō ferētes, denuo recessere. Hoc tamē iusiurandū nunquā se quisquā audisse meminit apud nos habitū, sed solus Apion (ut uidetur) audiuit. Ipse nāq; id cōposuit. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudentia, uel ob hoc quod mox dicetur, digna est. Hoc em̄ esse affirmat indicium, quā neq; legibus iustis utamur, nec deū colamus ut cōuenit, q̄ diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdā circa ciuitatē sustineamus, cū utiq; principalis ciuitas Romanorū sit, cuius ciues soli ab initio regnare atq; nō seruire consueuerūt. Quis etenim horū magnanimitati ualeat obistere? Nullus etenim aliorū potest dicere sermonē quē Apion locutus est, quādo paucis cōtigit in principatu cōtinue præsidere, & nō rursus alijs facta mutatione seruire. Plurimæ nāq; gētes alijs obedire coactæ sunt: soli autē Ægypti, eo q̄ refugiāt (sicut aiūt) in eorū prouinciā dñ, atq; saluētur migrātes in effigies bestiarum, honorē præcipuū inuenerūt, ut nulli famularentur horū qui Asiā Europāq; tenuere: qui scilicet unā diē ex quo totius seculi nō habuere libertatē, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quēadmodū eis usi sint Persæ nō semel solūmodo, sed frequēter uastātes urbes, tēpla euercentes, putatos apud eos interficiētes deos, impropere nō studeo. Nō enim cōuenit stulticiā nos indocti Apionis imitari: qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedæmoniorū animo suo cōcepit, quorū hos quidē fortissimos, illos religiosissimos, omnes affirmāt. Taceo reges pietate celebres, inter quos Cræsum, q̄ diuersis uitæ sunt calamitatibus lauciati. Taceo incēsam Atheniēsium arcē, templū Ephesinū & Delphicū, aliāq; multa: hic nemo calamitatē passis, sed potius inferētib; intulit impropria. Nouus autē accusator nostrorū Apion inuentus est, malorū suorū apud Ægyptū gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eū, quē refert fabula regem fuisse Ægypti, ut creditur, excæcauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Solomonē, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo supersedendū est: quæ uero cūctis nota sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniā Persis, & post illos principib; Asiæ Macedonibus, Ægypti quidē seruire, nihil differentes à famulis. Nos autē liberi cōsistentes, etiā ciuitatū in circuitu positarū tenuimus principatū, annis uiginti & centū, usq; ad Pompeiū Magnū. Et dū uniuersi reges sunt expugnati à Romanis, omniū soli propter fidē suā maiores nostri & socij & amici fuere. Sed uiros mirabiles non præbuimus, uelut quarundam artiū inuentores, & sapiētia præcellentes: & inter hos enumerat Socratē, & Zenonem, & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandū, semetipsum his adiecit

adiicit, & beatificat Alexandriā, quia ciuē talē habere meruit, quod rite facit. Oportebat em̄ ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse uidebatur, et uita uerboq; corruptus. Quapropter recte quilibet Alexādrīe cōdoletur, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris aut̄ qui fue-
re apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui uoluerūt nostrę antiquita-
tis libris incūbere. Reliqua uero quę in accusatione cōscripta sunt, dignū erat
forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorū Ægyptiorū accu-
sator extaret. Queritur enim eo q̄ animalia cōsueta sacrificemus, & nō uescamur
carnib. suillis: sed & circūcisionē genitaliū uehemēter irridet. De nostro
rū quidē animalīū perēptione, cōmunio nobis est cū alijs hominib. uniuersis.
Apion autē sacrificātes nos redarguēs, indicat semetipsum genere esse Ægy-
ptiū. Nō enim Græcus si esset aut Macedo, hoc molestē ferret. Isti em̄ uouēt sa-
crificare hecatōbas suis dñs, & sacerdotib. utuntur ad epulas. Quæ cū ita sint,
nō propterea cōtigit mundū animalib. desolari, quod Apion expauit. Qui ta-
mē si solēnitates Ægyptiorū sequerētur, mūdus desertus quidē esset homini-
bus, ferocissimis aut̄ bestijs impleretur: quas isti iudicātes deos, diligēter enu-
triūt. q̄ si quis eū cōsuleret, quos putaret omniū Ægyptiorū esse sapiētes atq;
deicolās, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc em̄ duo dicūt sibimet ab initio
à regibus esse præcepta, ut deos colant, & sapientiā diligant: quod illi facere
præcipue iudicātur: qui tamē & circūcidūtur omēs, & à porcinis abstinēt car-
nibus. Sed neq; ullus alter Ægyptiorū cū eis dñs sacrificare dignoscitur. Cæ-
cus igitur fuit Apion quādo pro Ægyptijs nostras detractiōes cōponens, il-
los uidetur potius accusare, qui nō solum utūtur solēnitatibus, quas in nobis
culpat iste: sed etiā alios circūcidī docent, sicuti dixit Herodotus, Vnde recte
mihi uidetur Apio, propter patriæ suæ leges poenas dedisse blasphemix. Et
enim necessario circūciso, circa genitalia uulnera ei facta nihil profuerūt, & pu-
trefactis in magnis dolorib. expirauit. Oportet em̄ bene sapiētes in legib. pro-
prijs circa pietatē integre permanere, & aliorū minime carpere. Iste uero suas
quidē leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic itaq; terminus uitæ fuit
Apionis. Sed & noster hic iā finē liber accipiet. Qm̄ uero & Apollonius Mo-
lon, & Lysimachus, & alijs quidā, tam per ignorantia q̄ per insania de legisla-
tore nostro Mose, et legib. uerba protulere, nec iusta nec uera: dū illi quidē ue-
lut mago atq; fallaci dērogāt, leges aut̄ malitiæ apud nos nulliusq; uirtutis af-
firmāt esse doctrices, uolo breuiter & de omni cōuersatione nostra, & de par-
ticulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor em̄ fore manifestū, quia & ad
pietatē & ad cōuictū uniuersalēq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborūq;
tolerantiā, & ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo in
lecturos, ut nō cū inuidia exequātur huius operis lectionē. Nō em̄ proposui
laudes cōscribere nostrorū: sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter ac-
cusarūt, satisfactiōē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollo-
nius nō continue, sicut Apion, instituit, sed disper sim. Quippe qui aliquando
quidē nos sine deo & hominibus odiōsos appellat, aliquādo uero formidinē
nobis improperat: & ē diuerso, rursus aliquādo de audacia gētis nostræ que-
ritur. Dicit autē etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos
solos uitæ utile reperisse. Hæc autē omnia manifeste redarguūtur, dum uni-

uerſa cōtra q̄ ab eo ſunt dicta, mōſtrantur & legibus imperata, & à nobis cū omni integri tate geſta. Si uerò coactus fuero facere mentionē legū contrariarum apud ali os cōſtitutarū, in culpa illi ſunt, qui noſtras ſolēnitates tanquam peiores cum aliorū conferunt. Quibus neutrū puto remanere quod dicant: neq̄ quia non eas habeamus leges, quarū ego capita & ſummas ad redarguēdum poſiturus ſum: neq̄ quia nō prācipue in legibus proprijs perduramus. Paulo ergo altius exorſus, uolo primū dicere, quod eis qui ſine lege & ordine uiuūt, hi qui ordinis & cōmuniū legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerūt, recte manſuetudine atq̄ uirtute prāſtare dicendi ſunt. Deniq̄ conantur ſinguli eorū geſta ſua ad antiquitatē referre, ut nō imitatores aliorū uideantur exiſtere, ſed ipſi potius alijs legitime uiuendi duces fuiſſe. His igitur hunc in modū ſe habentibus, uirtus legiſlatoris eſt meliora conſiderare: & his qui uſuri ſunt legibus, quas poſuerit, ſatiſfacere, quia recte ſunt. Populi uero eſt, ut in omnibus, quæ cōſtituta ſunt, perduret: & neq̄ felicitate procedēte, neq̄ calamitatib. aliquid horū immutet. Dico igitur noſtrū legiſlatorē, quolibet qui memorātur legiſlatores antiquitate prācedere. Lyncurgus em̄ & Solon, & Zaleucus Locrenſis, & omnes qui apud Græcos mirabiles ſunt, nouelli atq̄ recētes, quantū ad illū cōparati, eſſe noſcūtur: quando nec ipſum nomē legis fuiſſe olim apud Græcos agnoſcitur. Teſtis Homerus eſt, qui nuſquā in opere ſuo hoc uſus eſt nomine. Non enim ſecundū legem, ſed indiſſinitis ſententijs, & regū prāceptionibus, populus regebatur. Vnde etiā multo tēpore permāſere, tantū moribus utentes, & nō ſcripto, & multa horū ſemper ſecundū euentū caſuū permittentes. Noſter uerò legiſlator antiquus exiſtens (hoc etenim undiq̄ manifeſtum eſt, etiam apud eos clarum, qui ſemper contra nos loquuntur) & ſemetipſum prābuit optimū principē populorum conſultorēq̄, & inſtructionē totius legis uitæ conſtringens, eis ſuaſit hanc libenter excipere, & firmiſſime inclyta ſcientia cuſtodire. Primū autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nāq̄ progenitorū noſtrorū relinquentiū Ægyptum, & ad terrā propriam remeantiū, multa milia ſumens, ex plurimis & impoſſibilibus rebus cauſiſſime liberauit: nam & in aquoſam eos & multum arenoſam oportebat tranſire uiam, bellaq̄ deuincere: & filios ac uxores, prædamq̄ bello ſeruare: in quibus dux egregius & cōſiliarius ſapiētiſſimus, & tutor ueraciſſimus fuit uniuerſorū. Omnē ſiquidem multitudinē à ſemetipſo pēdere fecit, & cum omnia quæ uellet perſuadere poſſet, in nullo horum uindicauit ſibi met poſteſtatē: ſed in quo maxime tēpore poſteſtatē ſibi met arrogat & tyrannidē præſules rerū, & populū frequēter plurima iniquitate uiuere conſuefaciunt, in hac ille potentia conſtitutus, è diuerſo magis iudicauit agēdū pie, & plurimā exhibere alijs æquitatē, ipſe uirtutē præcipuā ſe credēs cunctis oſtendere, & ſalutē firmiſſimā præbere ſequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in ſingulis caſibus uſus eſt. Quapropter recte iudicabat, ducē atq̄ conſultorē ſe deū habere: & primitus ſibi met ſatiſfaciēs: quia ſecundum illius uoluntatem uniuerſa gereret atq̄ tractaret, credidit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hæc opinio permaneret. Nam qui deū reſpicere ſuā uitam credunt, delinquere nō præſumunt. Huiuſmodi quidē noſter legiſlator fuit, non magus, non fallax, ſicut derogatores iniuſte pronunciant

dant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eum legisla-
 tores alios. Nāq; quidā eorū leges positas à Ioue dicebant: alij uero eas in A-
 pollinē & uationiū Delphicū referebāt, siue pro ueritate hoc credētes, seu fa-
 cile persuadēdū iudicātes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel
 qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legib. facta cōparatio-
 ne cōspicere. Iam em̄ de ipsis tēpus est disputādi. Igitur infinite quidē particu-
 latim gentium atq; legum apud cunctos homines differentia sunt. Alj siqui-
 dem monarchis, alj uero populo potestātē reipub. commiserunt. Noster uero
 legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram trans-
 scendat uerbi, diuinam reipub. declarauit: deo principaliter cōuersationem
 nostram atq; potestātē excellenter assignans, & satisfaciēs eum cunctos inspi-
 cere, tanquā causam bonorū omnium uniuerfis hominibus existentē: & quæ-
 cunq; contingit eos in angustijs supplicasse, illius nō latuisse uoluntātē, neq;
 quicquā eorū quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogita-
 re. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabilem per tēpus,
 æternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis
 notum: qualis autē sit secundū substantiā, prorsus ignotum. Hæc itaq; de deo
 sapuerunt prudentissimi Græcorū: qui quidē q̄ eruditi sint, illo utiq; sciendi
 præbēte principia, nūc dicere prætermitto: quod autē hæc optima & cōgrua
 dei naturæ atq; magnificentia sint, ualde testantur. Pythagoras enim, & Ana-
 xagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cuncti, uidentur de
 diuina sapuisse natura. Sed hi quidē ad breue philosophantes, populo super-
 stitionum opinionibus iam præoccupato ueritatē dogmatis proferre timue-
 re. Noster uero legislator opera præbēs cōsona uerbis suis, non solū his qui
 cum eo erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erāt nascituri, hoc immu-
 tabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper addu-
 xit. Non enim partem uirtutis dei culturā dixit, sed huius partes alias esse per-
 spexit atq; constituit: hoc est fortitudinē, iusticiam, & mutuam in omnibus ci-
 uū concordia. Cunctæ namq; actiones & studia, uniuerſiq; sermones, ad di-
 uinam referuntur per omnia pietatē. Non enim hoc inexamiatum aut inde-
 finitū ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis insti-
 tutionis modi, quorū unus quidē sermone doctor est, alter uero exercitatio-
 ne morum: quæ cum ita sint, alj quidem legislatores sentiēdo sunt discreti, &
 alterum horum modū sibi placitum assumētes, alterū reliquerūt. Sicuti Lace-
 dæmonij quidem et Cretenses moribus erudiebātur, nō uerbis: Athenienses
 uero, & penē omnes alj Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebāt suis le-
 gibus: assuescere uero ad hæc operibus, minime ualuere. Noster autē legisla-
 tor hæc ambo multa diligētia coaptauit. Nam nec exercitationes morū omi-
 sit nō traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo incho-
 ans cibo, & unicuiq; diætā cōueniente, nihil neq; minimarū escharū sub pote-
 state uolūtatis utentiū dereliquit. Sed & de cibis quibus cōuenit abstineri, &
 qui sumēdi sunt, uel quæ diætā cōmunis esse uideatur, necnō & de operib. la-
 bore simul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus ueluti sub pa-
 tre atq; dño uiuētes, neq; uolētes quicquā neq; per ignorantiā delinquamus.
 Nō enim ignoratibus poenā posuit, sed optimam & necessariam correptionē

nem mōstrauit legē, Quapropter nō semel audire, nec secūdo uel sēpius: sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionē cōgregari præcepit uniuersos, eāq; perfectē cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscūtur. Et in tantū plurimi hominū absunt, ut secūdū proprias leges uiuant, ut penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quā legē probātur esse præuaricati. Sed etiā uiri maxīma cū gloria & principalia gubernātes, profitentur ignorationē. Doctos namq; sibi faciūt asidere ad dispēnationē rerū, & peritiā legū habentes. Nostrorū uero quēlibet si quis leges interroget, facilius q̄ nomen suū recitat. Vniuersas quidē mox à primo sensu eas discētes, in animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidē quilibet transgreditur: impossibile autē est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaq; primū omniū mirabilē consonantiam nobis instituit. nam unā quidē habere & eandē de deo sectam, uita uero ac morib. differre nihil abinuicem. optimam moribus hominū potest celebrare concordiam. Apud nos etenim solos, neq; de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobantur: cū non solū à uulgaribus quod uisum fuerit unicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro præsumitur: quando alij quidē totā dei naturā sermonibus perimere tenta uere, alij uero eius prouidentia ab hominibus abstulere: neq; in studijs uitæ differentia ulla cōspicitur, sed cōmunia quidē opera omniū apud nos existunt: unus uero de deo sermo cōcors est, asserēs illum cūcta respicere. Sed etiā de ipsius uitæ studijs, & quoniā oportet omnia alia ad terminū diuinę pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua re illas nobis calumnias à quibusdā, cur nō exhibeamus uiros inuētores nouorū operum seu uerborū, cōtigit oriri. Alij siquidē in nulla re paterna perdurare optimū esse putant, & præcipue transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autē ē diuerso, unam esse prudentiā atq; uirtutē existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare cōtrariū his quæ antiquitus sancita noscūtur: quod scilicet iudiciū legis est optimo fœdere cōstitutæ. nam ea quæ nunc non habent modum, experimēto sæpe corrupta redarguūtur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positā legem diuina uoluntate, nihil aliud pium est, q̄ hāc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicquā mouere potest, aut quid melius adinuenit: uel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statum reipub. nostræ aliquid trāsferre potest: aut quæ poterit esse melior atq; iustior, q̄ ea quæ deum quidē principem omnium esse confirmat: sacerdotibus autem in communi quidē res præcipuas dispensare permittit: summo uero pontifici aliorum sacerdotum principatum competenter iniungit: quos utiq; non diuitijs, neq; alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellētes legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunque sapientia uel temperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis iniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligētia custoditur. Contemplatores enim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidē populus sit præparatus ad pietatem, summa uerò diligentia sacerdotibus sit indicta

indicta, & uelut quædā festiuitas gubernetur uniuersa respub. Cū enim mysteria sua numero paucorū dierū alienigenę custodire nequeāt, ea uidelicet sacrificia nominātes, nos cū multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solennitatis opus per omne seruamus æuū. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia, siue nota dicamus. Primū quidē de deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principiū & mediū & terminus: inter omnia operibus quidē & muneribus clarus, & omni re manifestior: forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis namq; materies cōparata ad huius imaginē, licet sit preciosa, tamē pro nullo est: cūctaq; ars ad illius imitationis inuentū, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq; uidemus neq; possumus suspicari. neq; cōjungere. Sanctus est: uidemus eius opera, lumen, celum, terram, solē, lunam, flumina, mare, animalium nationes, proventus fructuū: hæc deus fecit, nō manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indignis sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Hunc homines cōuenit uniuersos sequi, eumq; placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinę placationis iste sanctissimus est. Vnū templū unius dei, cōmune omnium cōmunis dei cunctorū. Gratum namq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidē sacerdotes semper. præcedit uero istos primus secundū genus: qui ante alios sacerdotes sacrificabit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege cōuictos. Huic quisquis nō obedit, supplicio subiacebit, tāquā qui in ipsum deū imple gesserit. Hostias immolat, nō ad crapulam nostrā uel ebrietatē atinentes. hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarū simul & expensarū est. Deus enim temperatos, ordinatorq;, & boni generis diligit: & ut præcipue sacrificantes caste uiuamus. In sacrificijs autē pro cōmuni salutē primū oportet orare, deinde singulos pro semetipsis, quoniā omnes socij sumus. Et qui hoc cōsortiū suę uitę præponit, maxime deo gratus est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, nō ut bona præstet: hæc enim ipse sponte contulit uniuersis, & in medio deposuit: sed ut hæc suscipere ualeamus, suscipientesq; seruemus. Purificationes quoq; in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgressu uxorio, & alia multa, quæ cōscribere longissimū est. Huiusmodi ergo de deo, & eius placatione sermo est, ipse autē simul etiā lex est. Quid autē de nuptijs? Solam nouit lex permutationē naturalem cum coniuge, si tamen filiorum causā procreandorum agatur. Masculorum uero cum masculis ualde iudicauit inimicas: & tentantes talia morte decreuit dignos. Nubere uero iubet, non respicientes ad dotē, neq; uolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationē uero potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationē opportunitatem. Mulier autē inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur nō ad iniuriā, sed ut sit sub regimine cōstitutā. Deus enim uiro potestatē dedit. Cū hac ergo coire decet maritum solummodo. alterius uero experientiam habere nequissimū. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis. neq; si fecerit uim uirgini alteri desponsatæ: neque si suaserit nuptæ, aut filios nutriens: quæ omnia lex præcepit. uniuersis aut mulieribus interdixit uel celare quod natum est, uel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim esset animas demoliens, & genus imminuens. legitur si quis ad cōcubitum, correptio

nemq; transferit, immundus est. Oportet aut etiā post legalem cōmixtionē ui-
ri, mulieres lauari. Hoc em̄ partē animæ polluere iudicauit: inflata namq; cor-
poribus uulneratur. Dūq; hoc fit, aquam propter purificationis causam talia-
bus imperauit. Sed neq; in filiorū natiuitatibus cōcessit epulationes aggrega-
ri, & fieri occasiones ebrietatis: sed tēperatū esse repēte principiū. Iussitq; liti-
ris erudiri propter leges, & nosse progenitorū actiones, ut actus imitētur: &
cum legib. educati, neq; trāsgrediantur, neq; cogitationē ignorationis habe-
re iudicētur. Prospexit aut etiam funeribus mortuorū, ut neq; sumptuosæ ad
sepeliendū celebrentur exequiæ, neq; insigniū fabrica sepulchrorum. sed ne-
cessaria quidē circa elationē funeris imperauit domesticos adimplere: omnia
bus aut uiuentibus legitimū esse cōstituit, ut aliquo moriente & concurrant,
& gemitus lamentationis effundāt. Purificari aut iubet etiā domesticos fune-
re celebrato: ut longe procul sint, quasi uideantur mundi esse. Cum autem ali-
quis fecerit homicidiū uel sponte uel inuitus, ne horū quidē poenā tacuit. Pa-
rentū honorem post deū esse cōstituit: & qui nō repēsat eorum gratiæ, sed in
qualibet parte cōtristat, præcepit esse lapidandū. Iubet etiā senioribus hono-
rem iuuenes exhibere, quoniā cunctis senior deus est. Nihil permittit celan-
dum apud amicos: nō enim amicitia sunt apud eum, cui omnia nō creduntur,
& licet aliquæ inimicitia proueniant, prodi tamen arcana prohibuit. Si quis
aut arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciens quod iustum est, &
auxiliū reis offerēs. Quod quisquā nō posuit nō auferat, & aliena nō tangat:
mutuans nō accipiat usuras. Hæc, & his multa similia, cōmunionem cōtinent
nostrorū inter alterutros, Quomodo aut etiā de domestica cura circa alienis
genas habēda docuerit legislator, referri dignū est. uidebitur em̄ omnib. opti-
mē prospexisse eū, illo ita sentiente, neq; propria corrūpamus, neq; participa-
rirebus nostris uolētibus inuideamus. Quicūq; em̄ uolūt sub nostra conuer-
sari lege, accedētes ad eam cū munificentia suscipit, nō genere solūmodo, sed
etiā uolūtate uitæ putās esse cōsortiū. Eos aut qui obiter adueniūt, misceri so-
lennitatibus noluit, alia tamē exhibenda cōstituit. Idem omnibus præbendū,
ignem, aquā, cibū: iter ostēdere, nō spernere aliquē insepultū. Mitissime etiā
circa hostes quæ sunt agenda sancit, ut neq; terra eorū exuratur, neq; arbo-
res fertiles incidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit,
& captiuis prospexit, quatenus eorum amoueat iniuria, & maxime foemi-
narum. Sic aut eximie nos mansuetudinem atq; clementiam studuit edocere,
ut etiam de animalibus irrationalibus non taceret: sed horum tantummodo
utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quæcūq;
enim ueluti domestica oriuntur in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; pa-
rentes deniq; præcepit unā cum pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia la-
borum socia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undiq; ea quæ ad man-
suetudinē pertinent obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti prædictū est, legi-
bus utens, & alias rursus cōtra trāsgressores causa punitionis sine excusatio-
ne defigens. Multa namque in plurimis causis trāsgredientiū, mors est. Si
adulteriū cōmiserit aliquis, si uim puellæ fecerit. Si masculi turpe tentamentū
præsumpserit, aut patiatursustinere tentatus. Similiter autē est lex inuitabi-
lis & in seruis, sed etiam de mensuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit
operatus

operatus, & de iniusta uēditione: ac fraude si quis uel detraxerit alienā rē, aut quod nō posuit abstulerit, cohibēdi hi sunt uindicta, nō quali apud alios, sed ualde maiori. de iniuria uero parentū, uel impietate quæ sit in deū, si uel tētet hoc aliquis, mox peribit. At his qui secundū legē uniuersa faciūt, præmiū tribuitur, nō aurū, nō argētū, neq; corona lapillis distincta: sed unusquisq; testā habēs cōscientiā suā, ualde proficit, legislatore prophetāte, & deo fidē condonāte firmissimā his qui seruāt leges: & licet pro his mori cōtingat, cōcurrunt tamē alacres ad occasum, sperātes fore ut uita melior ex mutatione cōferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me cōscribere, nisi opera essent omnib. manifesta: quoniā sæpenumero multi nostrorū progenitorū, ne uel sermonē solūmodo extra legē proferrent, omnia pāsi sunt uiriliter sustinere. Quin & si ignota gēs nostra omnibus hominibus esset, nec palām esset uolūtaria nostra legū obseruatio, si Græcis aut legisse se in historijs aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talē tamq; honestā de deo opinionē habētes, atq; in talibus legib. multis seculis cōstanter permanētes, omnes reor demiratos, propter cōtinuas quæ apud ipsos sunt mutatiōes. Deniq; eos qui cōscribere proxime de repub. & legibus tētauerē, tanquā de incredibilibus cōpositionibus quidā frequēter accusant, dicētes, quoniā impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidē taceo philosophos, quicūq; huiusmodi negotiū in suis conscriptionibus habuere. Plato aut mirabilis apud Græcos, tanquā & honestate uitæ præcedēs, & uirtute sermonū & persuasione philosophiæ cūctos excellēs, ab his qui sibi uidētur præstātes, in rebus ciuilibus, perpetuō penē illuditur, cauillisq; comicis traducitur. cū utiq; q illius uerba cōsiderauerit, frequēter et facile reperiat, quæ etiā cōsuetudini plurimorū proxima esse noscūtur. Ipse si quidē Plato cōfessus est, quia uerā de deo opinionē propter ignorantia plebis proferre securū nō est. Sed Platonis quidē uerba uana esse putāt, & multa licētia cōposita atq; cōscripta: maxime uero legislationē Lycurgi mirātur, & Spartā cuncti cōcelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tēpore perdurauit. Ergo hoc manifestū uirtutis indiciū est, in legibus permanere. Si uerō Lacedæmonios admirātur, illorū tēpus cōferant, cū amplius duobus milib. annorū nostræ reipub. & super hæc sciant, quoniā Lacedæmonij quidem omni tēpore quo habuere libertatē, perfecte uisi sunt custodisse leges: cū uerō circa eos factæ sunt fortunę mutatiōes, penē cunctarū legū obliti sunt. Nos autem multis casibus euolutis propter regū Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala ueniētes, à legibus sumus alienati: nō uacationis, nec epulationis causa seruātes eas: quādo si quis cōsiderare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis q̃ Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidem neq; operātes terrā, neq; circa opificiā exercitiū habētes, sed ab omni operatiōe remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebāt, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibum paratū ab illis accipientes, solū opus bonū atq; æquū iudicātes, quiduis facere, & pati quatenus præualerēt aduersus omnes, cōtra quos bella susciperēt: quod aut ne hoc quidem adipisci potuerūt, omitto dicere. Non enim singuli solūmodo, sed multi frequēter eorū subito legis præcepta negligētes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putāsne & apud nos, nō dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt prodi

proditores effecti legū, uel mortē formidantes, nō dico illam facile quæ solet præliantibus euenire: sed eam quæ cū multa corporū afflictione, & multa crudelitate uidetur accidere. Quā (ut ego puto) quidā præuales nobis nō per odiū subiectis imposuere, sed admirādum quoddā spectaculū uidere uolentes, si qui sunt homines, qui unū tantūmodo credant esse pessimum, si agere quicquā extra leges suas uel sermonē apud eos dicere cōpellantur. Nō tamē, mirari decet, si mortē fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Nō em̄ quæ leuia uidētur nostris studijs alijs facile patiūtur, hoc est operationē, cibiq; simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; qd quisq; desiderat uescatur aut bibat, aut ad cōcubitū quēlibet accedat, aut splēdide uestiatur, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attēdendū est, si gladjs utētes, & hostes ab inuasionē fugātes, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis uerò gratū est propter hæc legibus obedire, & in illis fortitudinis specimē ostendere. Eant nūc Lysimachi & Molones, & quidam huiusmodi alijs scriptores, improbi sophistæ, adulescentū deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare contendunt. Ego sane nolim de legibus alienis examinationē facere. Noster em̄ mos est p̄pria custodire, nō aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putātur dī, aperte nobis legislator interdixit p̄pter ipsam appellationē. De accusatorib. aut per obiectiones suas nos increpare uolentibus, tacendū nō est, cū utiq; nō à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis p̄babiliter iam præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapiētia sūt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas & præcipue legislatores, quoniā huiusmodi sectas de deis ab initio populis inseruere, dicētes eos numero quidē quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatib. procreatos? Hos aut diuidētes locis & habitaculis, tanquā genera animalīū, alios quidē sub terra, alios in mari, seniores aut eorū in tartaris uinctos esse dixere: quibus uero attribuire coelū, his sermone quidē patrē, operibus aut tyrānū atq; dominū superposuere. Propterea aduersus eū cōstituere insidias per uxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingunt generatā, ut alligātes eū appēderent, sicut ipse ille suū dicitur patrē. Hęc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapiētiae uirtute præcellūt. Hi super hæc deridētes adiungunt: Si deorū alios quidā ephebos & adulescentes, alios autē seniores & barbatos esse credendum est, alios constitutos super artes, & quendā fabrū, aliam uero textricē, alium uero peregrinantē, & cū hominibus contendētē, alios autē citharizantes aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines cōtentiones cōstitutas, ut nō solum inter se alijs alijs manus immitterēt, sed etiā ab hominibus uulnerati lugerent malaq; perfererēt: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia per mixtionis uterētur: quomodo nō erit incongruū amores & concupiscentias ad uniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas. Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, imprægnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit: & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest, fato constrictus, neq; sine lacrymis eorū perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia cōsequētia, id est adulteria in celo uisa, & sic impudenter à dīs celebrata, ut iam alijs inuidere se profiterētur in tali fœditate uincto. Quid enim alijs facturi nō essent

essent, dū neq; senior atq; rex ualisset impetū suum à mulierū permixtione retinere. Alij uerò seruiētes hominibus, & nunc quidē ædificantes causā mercedis, nūc uero pascētes: aliq; autē malignorum modo infero carcere colligati. Quē igitur sapientiū talia nō accendāt, ut hæc cōponentes redarguat, & multā stultitiā his credentiū reprehēdat? Alij uero & terrorē quendā uel metū, necnō et rabiē, atq; seductionē, omnesq; pessimas passiones in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiā ciuitates sacrificare suaserē. Siquidē in multa necessitate cōsistunt, ut quosdā deorum putent honorū esse largitores, alios autē uocent aduersarios, quādo eos ueluti malignissimos homines munerib; atq; donis placare cōtendunt, magnū quoddā malū se suscepuros ab eis existimātes, nisi mercedē eis studiole præbuerint. Quæ igitur causa est tātæ huius iniquitatis atq; delicti circa deū? Ego quidē arbitror, eo q; neq; uerā dei naturā ab initio eorū legislatores agnouerint, neq; quantum percipere potuere, perfectā sententiā diffiniētes reip. tradidere: sed uelut aliud quiddā uilius neglexerūt, dantes potestātē poetis, ut quos uellent deos introducerēt hæc omnia patiētes: rhetoribus uero ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dīs decreta proferrēt. Sed etiā pictores & plastę in hoc apud Græcos multā habuere potestātē, ut unusquisq; formā quam uellet secundū modum suæ opinionis exponeret, alius quidē ex luto quod uellet fingens alius uerò pingens. Opifices itaq; qui maxime putātur esse præcipui, ebur & aurū habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dī florētes honoribus, senuerūt: aliq; uero noui clam introducti, religione potiuntur: & templorū alia quidē desolata, alia uero nuper secundū hominum uoluntatē ædificātur: cum cōtra oporteat opinionē de deo, eiusq; culturam immobili religione seruare. Apollonius siquidē Molon, unus fuit stultorū atq; tumentū. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neq; prædictorū aliquid latuit, neq; frigidaę allegoriæ causas ignorauere. quapropter illos quidē iuste spreuere, & circa ueram decentemq; circa deum opinionem nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciens, neq; ullum quempiam poetarum dicit in repub. esse suscipiendū: & Homerū honorifice amouet, coronatum & unguento delibutū, ne rectam opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue nanq; Plato nostrū legislatorē imitatus est, in hoc quoq;, quod illud præcipue suis ciuib; imperauit, ut omnes perfecte ediscerēt leges, & ne fortuito aliquid extraneorū ciuib; misceretur, sed esset pura respublica. & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniā non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; cōmunicari patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degunt: cum neq; hoc propriū nostrum sit, sed cōmune cūctorum, non modo Græcorū, sed etiam qui inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij nāq; peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suæ participationē exhibebant. Nos autē aliorū quidē res zelare non dignamur: participari uero cupientes quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utique reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonij

nris amplius disputare. Athenienses uero qui cōmunem esse suam gloriantur
 omnib. ciuitatē, quomodo de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit.
 Hi nāq; uel uerbo solūmodo, prāter illorū legem, de dīs loquētes, inuitabi
 liter punierūt. Cuius enim rei gratia. Socrates est mortuus? nō enim hostib.
 tradidit ciuitatē, neq; tēpla uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quod
 dā dæmoniū significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidam dicunt, pro
 pter hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes
 eū accusator aiebat, & couersationē patrię legesq; contēnere. Et Socrates qui
 dam ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autē Cla
 zomenius fuit. Et quia existimātib. Atheniēsis solum esse deum ille eum
 saxum ignitum asseruit, paucorum sentētia morte damnatus est. Et aduersus
 Diagoram Melium talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam eo
 rum mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, cōprehen
 sus occisus fuisset, eo q; dubiū de dīs Atheniensīū conscripsisse putabatur. Et
 quid oportet mirari, si circa uiros fidedignos talia gelsisse noscātur, qui neq;
 mulieribus pepercere? Etenim sacerdotē quandā interfecerūt, quoniam eam
 quidā accusauit peregrinos colere deos. decretū autē aduersus eos, qui pere
 grinū introducerēt deū, suppliciū mortis inferebatur. Igitur qui tali lege ute
 bantur, palām est, eo q; aliorū nō crederēt esse deos. Nō enim si credidissent,
 seipsi fructu ex pluribus dīs priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes
 humanis, & paululum differētes à bestijs, arbitrātur tamen sua mysteria esse
 custodienda: & Anacharsim sapiētia mirabilē apud Græcos, aduenientē in
 teremerunt, quoniā uidebatur Græcorū deorum ad eos uenisse plenissimus.
 Multos autē & apud Persas inuenias pro ea causa tormentis affectos. Sed pa
 lām est, quoniā Apollonius Persarū legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur:
 quippe cū Græci eorū fortitudinē atq; concordia unanimatis, quā habuere
 de dīs, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinē, quam in tēplis eorū concrematis
 habuerūt. Is etiam studiorū omniū imitator extitit Persicorū, uxorib. alienis
 contumelias faciens, filiosq; execans. Apud nos autē mors decreta est, si quis
 uel irrationabilia animalia hoc modo lædat: & ab his legibus nos abducere
 neq; timor potuit prāpotentiū potestātū, neq; zelus eorū qui apud alios ho
 norantur. Sed neq; fortitudinē ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa susci
 piamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimēta mansuete sustinea
 mus, si qui nos de legibus mouere tentauerint, tūc etiā ultra uirtutē rebellare
 cōtendimus, & usq; ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos a
 lienas emulemur leges, cū eas neq; à legislatorib. suis seruatas esse uideamus?
 Vel quomodo Lacedæmōij nō sunt ob inhospitalitatē reprehēdēdi, & negli
 gentiā nuptiarū? Elienses uero & Thebani ob coitū impudentē & extra na
 turam cum masculis, quē optime atq; utiliter facere se putabāt. Ergo cū hæc
 ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere: quod tantū aliquā
 do ualuit apud Græcos, ut etiā dīs suis masculorū concubitū applicarent. ea
 dem deniq; ratione germanarū nuptias retulere, huiusmodi satisfactionē re
 rum incongruarū, & extra naturā pro libidine componentes. Desino nūc de
 supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolu
 tiones malignis hominibus, in adulterio quidē pecuniarum, in corruptione
 autem

autē etiā nuptias sancientes. Quantas autē occasiones cōtineant de abnegatiōe pietatis, examinare longissimū est. Iā em̄ apud plurimos olim meditatio facta est transgrediēdi leges, quod nō agitur apud nos, quādo propter eas & diuinitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex autē apud nos seruatur usq; ad mortē. Nullus uerō Iudæorū, neq; si procul abeat extra prouinciā, regē quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis uideatur timere pręceptū. Igitur si propter uirtutē legū taliter erga eas affecti sumus, concedant quoniā optimas leges habemus. Sin uero circa prauas nos leges iudicāt perdurare, quid ipsi iustissime nō patiantur, meliores nō custodiētes opere sanctiones? Quia igitur lōginitas tēporis uerissima creditur omnīū esse pbatio, hāc ego testē faciā uirtutū legislatoris nostri, opinionisq; quā ille de deo cōtradidit. nā cū sit infinitū tēpus, si quis eū cōparet aliorū legislatorū ætatib, hūc ultra oēs inueniet. A nobis itaq; declaratæ sunt leges, & cūctis alijs semper hominib, zelū sui potius prębuerūt. Primi quippe Græcorū, in speciē quidē iura patriæ conseruabāt: ipsius autē philosophiæ tractatu illa secuti sunt, de deo similia sapiētes, humilitateq; uitæ cōmunionē inter alterutros edocentes. Quin etiā populi iam olim multū nostrā pietatē æmulantur: neq; est ciuitas Græcorū usq; aut Barbarorū, nec ulla gēs ad q̄ septimanæ in qua uacamus cōsuetudo minime peruenit, ieiuniaq; & cadelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimi apud multos iugiter obseruare conātur: insuper imitari etiā concordia, q̄ nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib. & perduratiōē necessitatū habere pro legibus. Illud em̄ mirabilius est, quia absq; exatore huius obseruatiōis, ipsa lex per se homines ita ualuit obligare: & quē admodū deus in uniuerso mūdo cōsistit, ita lex per cūctos ambulauit. Vnusquisq; em̄ si suā regionē domūq; cōspiciat, his quę dicuntur à me credere non recusabit. Oportet igitur cūctorū hominū spōtaneā malitiā reprehēdere. aut enim uolūt nos isti aliena & praua iura, ante ppria & meliora zelari: aut certe si hoc nolūt, quiescāt nobis per inuidiā accusatiōes ingerere. nō enim alicuius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legislatorē, atq; credimus quæ ab illo prophetata de deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi uirtutē legū, at certe ob imitatiū multitudinē præclare de eis sentire cogeremur. Sed de legib. quidē & de rep. nostra certissimā feci narrationē in his quæ de Antiquitate cōscripsi. Nūc autē earū mētionē feci quātum necessariū fuit, neq; aliorū uituperare iura, neq; nostra laudare pponēs: sed hoc agēs, ut de nobis iniuste cōscribētes, & cōtra ipsam ueritatē impudētissime cōtendentes, arguerē. Arbitror itaq; per hāc cōscriptionē abūdāter me quæ promisi, cōpleisse. Ibi enim ostēdi, hoc genus hominū cōtra q̄ calūniatores affirmāt, esse antiquissimū: & multos ueterū in cōscriptionib. suis memoriā habētiū nostri, testes exhibui. Dixere itaq; Ægyptios fuisse pgenitores nostros: & ostēsum est, quia in Ægyptū uenerint aliunde. Deinde sunt mētiti, quoniā exinde ppter cladē corporis sint expulsi: & apparuit q̄ uolūtate & magnitudine fortitudinis ad ppria sint reuersi. Alij uerō tanq; nequissimo uiro, legislatori nostro derogare cōtendūt: cuius uirtuti dudū quidē multi post illū, tēpus uerō longissimū perhibet testimoniū. De legib. autē loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipse nanq; per semetipsas apparuere piæ, & uerissimā habentes intentionē: & nō

D d d ad

ad hominū odiū, sed ad rerū cōmunionem potius inuitātes, iniquitatū inimicæ, cultricesq; iustitiæ, & luxum procul abijcientes, frugalitatem uerò acindustriam erudientes, bellū causa avaritiæ nescientes: fortes autē pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuēda semper ineuitabiles, uerbis nequaq; circūueniri faciles, præparationes semper operib. exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego cōfidēs dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos q̄ alij præceptores sumus. Quid em̄ impruaricabili in pietate melius est? quid iustius, q̄ legib. obedire? quid utilius, q̄ inuicē unanimes esse, & neq; in calamitatib. ab inuicē recedere, neq; tēpore felicitatū per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortē cōtēnere, in pace uero artibus aut agriculturæ uacare: & semper & ubiq; credere deū respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, si quidē apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorē debemus nos gratiā illis tanq̄ eorū facti discipuli. Si uerò nequaq; primitus extitere, his præcipue nos utētes cognoscimur, & primam eorum inuentionē nostram fuisse declāramus. Apiones igitur & Molones, & quicuncq; mendaciū derogatione cōgaudent, cōuicti procul facestant. Tibi autem Ephaphrodite, ueritatē maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Flauij Iosephi contra Apionem libri II. finis.

DE ERASMVVS ROTERODAMVS INTEGERRIMO DOCTISSIMOQVE PATRI HELIAE MARCAEOMachebatano, honoratissimi Machabæorum collegij moderatori, S.D.

Nius dieculæ opellam tibi nō grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatius tuo uoto satisfacere poterissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græconiectans, mutauim nonnulla, sed non admodum multa. Non falso de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usq; ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sane uel ex hoc libello perspicuum erat, in quo uir ille singularem quandam orationis tum uim tum copiam declarauit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamentis æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio ualde elegans, Suidas *ὑπερβολὴν πάντων* uocat. Ex utroq; titulum corruptum restituimus *πρὸς αὐτοκρατορὸς λόγιον*, id est de imperatrice ratione: quod hæc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine non præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in eanone, inter sacros tamen habent. Equidem isti collegio multis alijs quoq; nominibus celebri, tamen hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari contigit. Quin magis uniuersæ Coloniz Agrippinæ magnopere censeo gratulandum, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, quam quod una tam multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum uirtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus nō sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, sinceritatem religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescentes Machabæos, & inuicti pectoris uiraginem, animi infracti constantia referat. Atq; hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere commendatius, & urbis uestræ famam illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

RERVM OMNIVM APVD IOSEPHVM ME-

MORABILIVM INDEX SECVNDVM ALPHABETI ORDINEM.

- A**ron Moyfi in Aegyptum redeunti occurrit 49
Aaroni sacerdotium confertur 69. confirmatur 85. eius filij quatuor 69. quomodo purificatus 70. filij eius duo seniores dum offerunt, exusti, ibid. uirga eius floret, et profert amygdala 85. moritur 86. primus fuit pontifex 545
Abanti qualis zona 66
Abaris mons 105
Abassarus à Cyro praefectus restituendo templo Hierosolymis 287
Abastartus rex Tyrionū Beleastarto patri successit 835. eius mors ibid
Abdemonus Tyrius adolescēs problema tum dissoluendorū peritus 212. 835
Abdonis principatus Hebraeorum 127
Abel quid significet, occiditur à fratre 5
Abelmachea urbs 190
Abemerigus Isatae suam filiam dat uxorem 532
Abenerus praefectus exercitus 144. 153
Iebosthum Sauli filium constituit regem 166. pugnat cōtra Ioabum 166. transfert regnum ad Dauidem 167. ab Ioabo fraudulenter occiditur 168
Aber secundi ex fratribus Machabei supplicia crudelissima, tolerantiaq; eius 879. 880
Abesalomus Amnonem fratrem iugulat 180. fugit in Gesura, unde à patre reconciliato reuocatur, item forma eius et caesaries qualis. tum quomodo Ioabum tractarit 181. popularem aurā captat et regnū 182. cum patris concubinis rem habet 183. cogit magnū exercitum contra patrem 185. pendens in arbore interimitur 186
Abias Arabum rex praelio uictus sibiipse manum infert 536
Abias Salomonis filius quomodo se gesserit in administratiōe principatus 136. 173
Abiatharus Achimelechi filius seruatus à Sauli seuitia 155. cōfirmatur ei pontificatus 190. quomodo à Dauide ultus, eius domus sacerdotio priuatur 200. 201
Abibalus rex Iromi pater 212
Tyriorum rex 834. 835
Abigea Nabali uxor Dauidem commotum placat 158. 159
Abilamarodachus Nabuchodonosori filius in paternum regnum succedit et Ioachimū ē nūcūlis eximit 276
Abimelechi Bethlemite in Moabiticā terram cum suis profectio 130
Abimelechus Gedeonis nothus, fratres legitimos occidit, et imperiū arripit 124. urbe et tribu pellitur ibid. Sici mas captas solo aequat 125. occiditur ibidem
Abimelechus Palestinae rex Saram cōcupiscit 17
Abironi cum suis terra dehiscit 84
Abisace puella calefacit senem Dauidem 195. ambit eam uxore Adonias 200
Abiseus Ioabi frater, uir fortis 166. 188
192. cum fratre Sabaeum persequitur 190. uindicat regem ab interitu, occiso Acnone 191
Abrahamus quando natus 12. Lotum nepotem adoptat 13. ē Chaldaea migrat in Chananeam, et dei uerum cultum instituit ibid. hinc in Aegyptum proficiscitur, ubi uxorem fingit esse uxorem suam 14. 17. Aegyptijs disciplinas instituit 14. Assyrios uincit 15. decimas dat Melchisedeco, et promittitur ei filius à deo 15. 16. genuit Ismahelem ex Agare 16. hospitatur angelos tres 16. migrat in Gerara 17. à deo tentatur 18. monumentum sibi et posteris comparat 19. ducit Cheturā uxorem, suscipit liberos 20. Isaco querit uxorem ibid. moritur 21. eius arma contra Pharaonem 768. 769
Abrahami domicilium, uicus 13
Abesalomon tyrannidis Manahemi adiutor 671
Abesalomus patruus, et socer Aristobuli captus 370
Accaron non potuit capi ad Hebraeis 115
Achabus Amarini filius regnū paternum nactus maioribus cōtaminat id sceleribus quā antecessores sui 229
agnoscit suum fatū et poenitet 230
cedit Adadi filio bellum inferenti 231
eundem uincit 232. occiditur 235. ipsius liberorū capita praeciduntur 246
Achar furtū cōmittit 108. plectitur 109
Ache, quinti ex fratribus Machabei immania supplicia, eiusq; insignis tolerantia 881
Achazes Iothami filius regnū paternum arripens, idolis filium holocaustoma offert, belloq; impetitus, magnam patitur stragem 255. Assyriorū regis auxilio ulciscitur Syros, stultus et impius moritur 256
Achabus Herodis nepos cui uim prohibet 466. impetitur à 2000. militibus dimissis 473. Herodem manum sibi infrentē prohibet 637. militibus tum multuantibus resistit 473
Achias pontifex 142
Achias propheta Hieroboamo regnū et alia uaticinatur 217. 222. 223
Achilaus princeps cōmentariensiu 190
Achimanus Berzelaei filius apud Dauidem manet 189
Achimas Dauidi uictoriam nunciat 187
Achimelechus pontifex Dauidem cōmetu iuuat 154. accitus ad Saulum occiditur cum omni sua familia 155
Achitophel à Dauide ad Abesalomū deficiit 182. male consulit domino suo 183. 184. propter spretum consiliū relinquit Abesalomum et se suspendit 158
Acmes Iulie famule dolus 463. 635
Acmon gigas Dauidem occisurus, ab Abiseo perimitur 191
Acusilaus Arginus quo tempore historiā condere inceperit, et in quibus Hesiodum corrigat 828
Adadus Azaelis filius paternum in regnum succedit, quo ab Ioa Israelitarū rege priuatur 251
Adadus Syriae et Damasci rex cum Dauide confligens uincitur 174
Adadi huius posterii dicti reges Syriae, sicut Aegypti reges Ptolemæi ibid.
Adadus tertius Samariam uastat ibid.
Adadus Syrus Achabo bellū inferens cecidenti, ab eo tandem uincitur 231. 232. et recipitur in gratiam 233. Ioramō insidians et Eliseum capere conatus frustratur 240. 241. bello aggreditur Ioramū 241. fugatur à deo 242. praefocatur ab Azacle 243
Adami creatio, et quid ea uox significet 3. lapsus et multa 4. 5. eius soboles, posteritas et mors 5. 6
Adar mensis 105. 288. 294. 300. 333
Adar mensis dies XIII. et XV. cur festi Iudeis 300
Aderus Syriam occupat, et rex eius efficitur 217
Adoma quid significet 28
Adomus dictus Esauus ibidem
Adoni quid significet 115
Adonias Dauidis filius regnum paternum affectat 195. fugit ad Asylum, et neaniam commissi à patre impetrat 196. salutat matrem Solomonis, et Abisaces connubiū ambiēs occiditur 200
Eff Adoni-

INDEX

Adonibezecus capitur ac truncatur manibus & pedibus, sic uti ipse alios reges multauit 115
Adoramus quaestor tributorum ordinatur 190. lapidibus obruitur 218
Adulterij suspecta quomodo purgetur 75
Adramalechus Senacheribi filius patricida 261
Adrazarus Sophenorū rex à Dauide uictus 174
Aegyptius uates seductor Iudeorū 542
Aegyptij populus qualis 11. 43
Aegyptijs quis astronomiam & arithmeticam prius tradiderit 14
non licere eis greges curare 42. cur quintam fructuum portionē regibus pendant 42. pugnant cum Aethiopiabus 46. Hebraeos insequuntur 53
quare Babylonē abducti 273. eorum antiquissima rerum memorabiliū traditio 827. 829. testimoniū de Iudeis 832. 841. quid eis Graecorum commercium conciliarit 831. sexaginta milia Iudeorum peremerunt 822
Aegyptijs gratificari uolentes ueritatem de gestis Iudeorum corrumpere 842
Aegyptiorum dii descripti 844. 854
855. seruitus 858. eorū mali mores taxati 854
Aegyptijs nemo regum aut imperatorū ius ciuitatis largitus est 854
Aegyptiū mare totū portub. caret 745
Aegypti fames ingens occupat 35. 42
Aegypti regina Solomonem inuisit 214
Aegypti descriptio 667. 744. 745
Aegyptus unde nomen acceperit 834
Aelius Gallus dux auxiliatorum ab Herode missorum Caesari 418
Aemilius Lucundus à Iudeis occisus 678
Aemilius Regulus Corduben. 508
Aeneas, qui Aretas postea dictus, Arabū rex constituitur 445
Aeoles populus 11
Aerarie quis inuentor 6
Aeris genus auro preciosius 174
Acinaces Persicus, qualis 543
Aeta, petra, Sampsonis habitatio 125
Aeternius Fronto magister duarum legionum Alexandrinarum 792
Aethiopes, populus 11. bello Aegyptios infestant 46. quōdā Mose uicti 47
Aethiopas ab Aegyptijs circumcisionem accepisse 222
Agaris insolentia ob cōceptum infantem punitur 15. 16. ablegatam unā cum filio consolatur angelus 18
Agatharchides historicus 841
Aggeus propheta 287. 288
Agire Nabathai facinus 774

Agrorū terminos quis primus fixerit 5
Agricoltura quis inuenerit ibidem
Agrippa Aristobuli filij soboles 489
uaria fortuna 490. usq; 496
M. Agrippa in Iudeos beneuolentia 313
Agrippa in Asiam mittitur 421. ab Herode magnifice exceptus epulum praebet populo 427. eius in Iudeos studium 437. 455
Agrippa rex Herodem apud C. Caligulam accusat 497. accusati tetrarchias ac bona consequitur 498. cōuiuium sumptuosissimo Caesarem excipit 501. Iudeos reconciliat Caio 500. 501. hortatur Claudium ad retinendum principatum 522. tergiuersator bilinguis ibid. quae beneficia à Claudio Caes. acceperit 524. 525. eius in Iudeā reditus 526. Silam uinctū adferuat 527. reliqua eius gesta usq; mortem 528. 529. 530. & 654. 656. 661. 663. 664. 667. 670. 674. 675. 687. 714. 739. 750. 757
Agrippa filius Agrippae 530. impetrat pontificiae stolis custodiam Iudeis 531
Chalcidi praeficitur 538. Claudio auctor ut Iudeorū causam legitime cognoscat 540. Chalcidem aufert ei Caesar, et multis alijs toparchijs donat ibi. nuptias instruit ibid. Galileae parte donatur à Nerone 541. domū extruit 543
Neroniada nominat & munificus est 544. Magdala certat capere 556
uenit Tyrum cum Vespasiano 575
Agrippae regni fines qui 687
Agrippina Claudij Caes. uxor 540. maritum ueneficio tollit ibid. filium Neronem imperio praeficit 541
Agrippinum à quo conditum 613. 614
Ainā inuadunt Hebraei, & fugantur 108
capitur & succenditur 109
Alabarchie magistratus 537. 540
Alanorū nationis descriptio 816. eorum irruptio in Mediam & Armeniā ibi.
Albinus Iudaeae praesidet 544. Iudeā latronibus explet 545. malus 547
Albinus Rom. praefectus Iesum Anani filium misere multatum dimittit 796
Albini procuratoris direptiones & iniustitia 568
Alcimus in pontificatū succedit alijs Iacinus dictus 331. profugit ad Demetrium ibid. perit 333
Alexander Alabarcha mutuat pecuniam Agrippae 491. Vide infra Alexander Lyfimachus
Alexander Antiochi Epiphanis filius bello aggreditur Demetrium 336
uincti 338. Ionathae amicitiam ambit

337. Ionatham in summo bonore habet 340. Ptolemaeo Philometori hostis factus occiditur 342
Alexander Aristobuli fil. Iudeā infestans à Gabinio uincitur 371. 372. reddens Romanos quotquot potest interficit 372. 373. Hyrcano bellum infert 591. 592. cum Gabinio pugnat 593
securi percutitur 374. 593
Alexandri fictitij actus & fallaciae 645
Vide Pseudalexander
Alexander Herodis filius Roma reuersus ducit uxorem 427. accusatus à patre causam dicit, & reconciliatur 433. 434. calumnijs oppressus conuincitur in uincula à patre 442. reconciliatur patri per socerum 443. iterum calumnijs urgetur ab Eurycle alijsq; 446. 447. & in carcerem detruditur ibi accusatus à patre Beryti, damnatur 450. strangulatur 451
Alexander Herodis filius ueneficij accusatur à patre 617. 618. iterum accusatur 621. & in uincula cōiicitur 621
accusatur 625. strangulatur 626
eius soboles ibidem
Alexandri Herodis filij posterij in maiore Armenia regnauerunt 654
Alexander Lamnaeus Hircani filius, rex factus fratrem insidiantē interimit 357
circumuenit astu Ptolemaeum Latbaurum, à quo postea uincitur 358. iterum belligeratur cōtra eum 359. praeliatur cum suis 360. 361. cum Demetrio Encero ibidem. immanitatis causa Thracides dictus: aliaq; gesta & mors 261. 363. & 385
586. 587
Alexander Lyfimachus Alabarcha solutus uinculis à Claudio 525. eius diuitiae quantae 537
Alexander rex primus Macharumta edificauit 812. quo tempore mortuus 839. eius morte Iudei in Aegyptum & Phoenicem translati 840
Alexander Philippi filius patri in regno succedens quas tulerit uictorias 301
Damascum & Tyrum capit atq; Gazam 302. pontificem Iadadam ueneratur, & Hierosolymis deo immolat, Danielisq; prophetiā interpretatur, & Iudeis quaecunq; postularant concessit 303. 674. eo mortuo quomodo regna eius occupata 304
Alexander Tiberij pater portam templi supra Corinthiā crassiori auro & argento perfudit 759
Alexander Veles rex 342
Alexander Zebinae Demetrij uisiloco

IN IOSEPHUM

rex constitutus federatur Hyrcano
 353. in bello cadit ibidem
 Alexandra Alexandri Iammæi uxor quo-
 modo à morituro marito instructa re-
 gnum seruauit & administravit 362
 363. morbus eius & mors 364
 365. 787. 788
 Alexandra Hyrcani filia, uxor Alexan-
 dri Aristobuli, infensa Herodi 399
 400
 Alexandra Phasaeli filia 489
 Alexandria plus singulis mensibus quam
 Hierosolyma toto anno pendit Roma-
 nis 667. isdem quatuor mensium
 annonam ministrat ibidem
 Alexandria ciuitas post Romanam maxi-
 ma 748
 Alexandria portus descriptio 745
 urbis situs descriptus 667
 Alexandrinorum seditio contra Iudeos
 674. 675
 Alexandrini Vespasianum pro impera-
 tore prompti agnoscunt 745
 Alexandrinorum fortitudo & prestan-
 tia in oppugnatione Hierosol. 763
 Alexandrini quandiu cesserint Iudeorum
 solennitatibus 854
 Alexandrini seditionis autores, Apionis
 familes ibidem
 Alexandria arx 369. 371. 589
 Alexas ducit Salomem uxorem 453. iu-
 betur ab Herode nobiles Iudeos se de-
 functo occidere 466. pie agit 467
 Alifas, Alifsei 11
 Alisfragmuthosis rex cōtra pastores ge-
 nit bellum 833
 Aliturus mimorum actor 550
 Alus Samarita, libertus Neronis 491
 Althemus prae timore obriguit 611
 Amalecite gens 58
 Amalecite bellum Israelitis inferunt &
 uincuntur 58. 59
 Amalecite Hebreos subigunt 122
 eorum rex captus et occisus 145. 146
 Amalecitas quanto deus odio sit prosecu-
 tus, & quomodo Saulus eos extirpa-
 uerit 149. David cedit eos 164
 Amalecus nothus Aliphaze filius 28
 Amalecitis regio ibidem
 Amarus quanto in honore apud Artax-
 xerxem habitus, & quantum in Iu-
 deos propter Mardocheum conce-
 pit odium 295. consulit contra seip-
 sum 297. in crucem Mardocheo pa-
 ratam sustollitur 298. & filij eius
 300
 Amasai filij quomodo Ioannem Gaddim
 interfecerunt, & quas eius cedis poe-
 nus dederint 335

Amaranus Moysis pater & Aaronis,
 deum inuocans ut Hebreos redimat
 exanditur 44
 Amaranus seditiosus exulat 531
 Amarinus constituitur rex 226. obiit diē
 suum, relicto principatus successore
 Achabo filio 227
 Amasus Absolomi copijs praeficitur 185
 impetrat ueniam à Davide, cui gratu-
 latur regni restitutionem 188. consti-
 tuitur praefectus exercitus 189. occi-
 ditur à Ioabo 190
 Amasius filius Ioasi regis Iude, uir bonus
 & pius patri in regnū succedit 250
 251. paterne necis autores tollit, Ama-
 lecitas, Idumeos & Gabelitas praelio
 uincit, & ad idola deficit 251
 increpatur à propheta ibid. minatur
 Ioae regi, & praelio uictus capitur in-
 terficiturq; 252
 Amasius sacerdos 236
 Amathus, Amathæ 11. 12
 Amathus castrum ad Iordanem 359
 Ambitio quantum malum 168
 M. Ambius praeficitur Iudæe 481
 Amenophis regni terminus 833
 Amesjes regni terminus 833
 Amias Achaz fil. bello superatus à Za-
 charia trucidatur 255
 Aminadabus leuita 135
 Ammanus, Ammanite 17
 Hebreorum genti bellum inferentes
 male excipiuntur 125. 126
 Ammanitarum contumelia in Dauidem,
 & quæ de eis ultio accepta 176. ex-
 cinduntur 179
 Ammanite & Moabite socij mutuo sese
 occidunt 237
 Ammaus exusta 643
 Ammaus thermæ sanandis corporib. ido-
 nec 714. uide & Emmaus
 Ammonius insidiator Ptolemei Philome-
 toris occisus 342
 Amnon sorore Thamaram stuprat 179
 occiditur à fratre Absalomo 180
 Amorei cum suis regibus deleti 87. 88
 qui eorum ditionis termini 87
 Amoritis regio duabus & dimidiæ tribu
 bus conceditur 93
 Amosus Manassis filius regno paterno
 substituitur, quod propter impietate
 non diu tenens occiditur 263
 Ananelus constituitur pontifex ab Hero-
 de 399. honore priuatur 400. resti-
 tuitur ei 401
 Ananias Masbali pontifex cum quindecim
 alijs crudeliter necatur 777
 Ananias mercator Iudæus regis mulie-
 res Iudaicam religionem docet 533

Ananias Nebedai fil. pontificatum docet
 pū 537. uinctus mittitur Romā 539
 Ananias nominatur Sedrachas 273
 Ananias Onie filius copijs Cleopatre
 praeficitur 354. 358
 Ananias Phariseus Iosepho se opponit
 562
 Ananie pontificis liberalitas, eiusq; seru-
 uorum iniquitas 544. 545
 ipsius filius capitur à sicarijs 544
 Ananie potificis domus incenditur 670
 Ananias pontifex cum Ezechia fratre, et
 potificibus alijs in cloacis latuit pro-
 pter seditionem 670. cum fratre in-
 terficitur 671
 Ananus Anani filius pontificatum acqui-
 rit, & Iacobum lapidat 544
 Anani senioris felicitas ibidem
 Ananus Ionathæ filius Cestio portas pro-
 dere uoluit 678
 Ananus Iudeorum dux uinctus Romam
 mittitur 539
 Ananus pontifex cū Hierosolymitis bel-
 lo contra Romanos se preparat 684
 685. apparatus belli rursus amitte-
 re noluit 685. milites contra Simonē
 Gorie mittit ibidem
 Ananus pontifex, eiusq; gesta 721. 723.
 724
 Anani mors Hierosolymæ excidij princi-
 pium 730. eiusq; uirtutes celebratæ
 ibidem
 Ananus Sethi filius pontifex constituitur
 481. eo priuatur 482
 Ananus Simonis satellites ad Titum profis-
 git 791
 Anarabarches, pontifex Hebr. 68
 Anaxagora Clazomenij mors 868
 Anchus rex Gittæ 154. 160. exercitum
 ducit in Hebreos 161. 163
 Andromacho amicitiam renunciat Hera-
 des 442
 Andronicus Messalami filius orator 339
 Angelus, quale nomen 407
 Angelos cum mulieribus coisse 6
 Anilei & Asinei Neerdensium facinora
 503. 504. 505. 506
 Animi unde certissimum argumentū cola-
 ligatur 157
 Anna Helcanis uxor 131. 132
 Annibas seditiosus plectitur 531
 Annius Minutianus 508. 511. 523
 Annius Rufus Iudæe praeficitur 481
 Annus magnus quot annis consistit 9
 Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli
 remissio 74
 Anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto
 usq; ad templi Salomonis constructio-
 nem 546
 E ff 2 Anceij

- Antiochus interitus* 515
Antiochus, postea Agrippius dicta 359
Antigonus Asia occupat mortuo Alexan-
dro 304
Antigonus Aristobuli filius cum patre tras-
fugiens capitur 372. accusat apud Ce-
sarem Hyrcanum et Antipatrum 375
paternum regnum affectans profigatur
383. reducitur in regnum per Parthos
386. amputat Hyrcano auriculas 388
accusatur Romae, et placat pecunijs
hostem 390. quomodo ab Herode op-
pugnatus sit 391. et inde. quomodo
expugnatus et irrisus a Sosio 396
Antonius Herodis pecunijs corruptus
com occidit 397. 398. Antipatrum et
Hyrcanum accusat 394. vincitur ab
Herode 399. rex constituitur 601
quam insolens ex unica victoria fa-
ctus 606. dat se vincendum Sosio 609
securi percutitur ibidem
Antigonus Hyrcani fil. Samariae obsidio-
ni praeficitur 354. quomodo a fratre
et cur occisus 356. 584
Antiochia Mygdonia, urbs 535
Antiochia, Syria metropolis 686
Antiocheni Demetrium electum recipiunt
342
Antiocheni soli cum Sidonijs et Apame-
nis pepercerunt Iudeis cohabitatori-
bis suis 674
Antiochenium odium in Iudeos 312
Antiochenium petitiones apud Titum 809
Antiochus Antiochi Grypi filius victus
et occisus ab Antiocho Cyziceni fi-
lio 360
Antiochus Antiochi Cyziceni filius supe-
rat Antiochum Grypi, et superatur
inde ab Eucaro et Philippo fratri-
bis ibidem
Antiochus Aspendum ab Hyrcani filijs ui-
ctus 583
Antiochus Comagene rex 483. 529
Antiochus Cyzicenus cum fratre Antio-
cho Grypo belligeratur 353. 357. vin-
citur ab Hyrcano 354. occiditur a
Grypi filio Seleuco 360
Antiochus deus Alexandri fil. adolescens
rex coronatur, et amicitiam cum lo-
nathai init 344. trucidatur a Trypho-
ne suo tutore 350
Antiochus Dionysius Antiochi Grypi fil.
Damasci regno potitus quid gesserit
361. 362. eius cum Alexandro et Ara-
bitibus bellum 586. 587
Antiochus Epiphanes Seleuci fil. 320. ei-
us gesta contra Iudeos 320. usque 329
366. 855. ad Elymaida, vincitur
328. commissa regni cura Philippo mo-
ritur ibid. 329. diuque eius gesta 874
876. 857. 878
Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo Sexto
contentio propter Syriam, et in Iu-
deam irruptio seu 581
Antiochus Epiphanes quomodo cepit
Hierosolymam 769. 773
Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis
fil. rex constituitur 329. Bethsaris
expugnat 330. Philippum tutorem re-
gnum inuadentem occidit 331. captus
a Demetrio trucidatur ibidem
Antioch. Eupator Antiochi Epiph. f. quo-
modo Iudeam afflixerit 582
Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo
Philopatore, et beneficia in Iudeos
313. dat filiam Ptolemaeo uxorem 315
Antiochi Pharanx, loci nomen 587
Antiochus Seleuci nepos Deus cognomi-
natus 313
Antioch. Soter, etiam Pius dictus frater De-
metrij rex natus Tryphonem persequi-
tur et interficit 350. Simonem Mata-
thiae in amicitiam receptum conatur
subigere, sed infeliciter 350. oppu-
gnat Hyrcanum Hierosolymis, et co-
gnominatur Pius 351. 352. regno et
uita priuatur ab Arsace ibid. Seleu-
cum Grypi vincit 360
Antiochus Grypius qui et Philometor
Demetrii Nicanoris f. Alexandrum Ze-
binam bello occidit, et regnum Syriae
occupat 353. Heracleonis insidij oc-
cisus 360
Antiochus, Agrippa et Sobennus Vespasi-
ano in auxilium miserunt bina milia pe-
ditum, et sagittarios equites mille 689
Antipas Herodis fil. constituitur tetrarcha
467. affectat regnum 469. portionem
paterni regni acquirit 476. 644
Antipas pro Antipatro fratre rex consti-
tuitur testamento 635. tetrarcha in-
stituitur 637
Antipas pater Antipatri Idumae praefe-
ctus ab Alexandro 366
Antipas regij generis uir comprehensus cu-
stodie traditur 720. occiditur 721
Antipater Herodis fil. a patre uocatur
domum 431. honoribus augetur 432
fratres crebris calumnijs infestat 432
442. 447. malicia eius 453. 454
eius in patre insidiae 455. 457. 458
capitis damnatus vincitur 436. occi-
ditur 467. ab Herode patre pellitur
ciuitate 616. fratrib. insidiatur 617
619. 621. 623. prodigit 626. 627
fratrum occisorum liberis etiam male
uult, et conspirat contra patrem 627
628. ueneno cum tollere conatur 630
631. Alijs duobus fratrib. calumnias
struit 631. causam dicit 633. 634. occi-
ditur 634
Antipater Idumaeus Hyrcanum in regnum
restituit 588. 589. aliaque eius gesta
593. usque 597
Antipater accusatus, declaratur praefe-
ctus Iudee a Iulio Cae. et Hierosoly-
morum muros reficit, et filijs suis pne-
fecturas attribuit 595
Antipater qui prius Antipater, quomodo
se suosque euerxit, et Aristobulum regem
elegerit 366. 367. Scamrum comes
tu iuuat 371. 372. eius auctoritas, uxor
et liberi 374. qualem operam nomen-
rit Caesari, aliaque eius gesta 374
375. dynasta et procurator Iudeae
constituitur a Caesare 376. suos libe-
ros ad gubernacula prouehit 377
Antipater Salomes fil. accusat Archelaum
470. 640
Antipater. Samaritana Antipatri Herodis
filij procurator 458. ueneficium ap-
paratum Herodi indicat 630
Antipatri ciuitas edificatur 435. 614
Antipbilus cum suo fratre uenenum ap-
parauit in Herodis interitum 458
Antiquitatum libri xx. quod tempus com-
plectantur, et quas historias 548
Antonia Drusi maioris uxor, Germanici
et Claudij mater Agrippa dat mutua
pecuniam 490. 491. eius fauor in
Agrippam 493. 494. eius praedicta
496
Antoniae edificij Herodiani descri. 781
Antonia porticus incensa, et praesidium
ex ea deturbatum 670
Antonia turris ab Herode condita 425
486. 613
Antoniae fundamenta subuerse 787
M. Antonij decreta pro Iudeis 381
M. Antonius, dux Ro. 371. in Asiam pro-
fisciscitur et Herodem defendit 384
599. amore Cleopatrae captus Herod-
em, et Phasaelum tetrarchas com-
stituit 385. 399. ad regium fastigium
eundem promouet 390. ab eodem pe-
cunijs corruptus. Antigonum in medio
tollit 397. 398
M. Antonius donatur ab Herode 398. bo-
mo impurus 399. Herodi nimium in-
dulget 402. multa indecore agit in
gratiam Cleopatrae 404. subigit Ar-
meniam 404. vincitur apud Actium
a Caesare 408. occisus 412. qualem
operam Gabinio praestiterit 592. He-
rodem exule regno Iud. praeficit 601
603. propter Cleopatram multa su-
ci indecore 609

IN IOSEPHVM.

Antonius centurio à Iotapatenò infidijs
interemptus 702
Antonius prefectus ale equitū cōtra Ro-
manos 686. eius gesta ibidem
Antonius Primus è Mæsia contra Vitel-
liū cū legione tertia properat 746
eius gesta ibid. Vitellium interficit
739. in conflictu cum Vitellianis qua-
tuor milia & quingentos amisit 746
Romam properat 747
Antonius Silo Taricheas missus cū duo-
bus milibus sagittariorum 710
Aod. uide Iodes
Apachne regni termini 832
Apamia obsidione liberata 597
Apelleus, mensis 291. 321. 326
Aphrica unde sic denominata 20
Aphri & Aethiopes quantū annue pen-
dant Romanis 666
Apion Alexandrinorum legatus contra
Iudeos 498
Apion grammaticus res Aegyptiacas cō-
scripsit 849. eius portentoſa menda-
cia de Iudeis & tota uita taxata ibid.
& 850. 851. eius calumnie & men-
dacia confutata 852. 853. 854. 855
propheta factus fabulam tragicam de
Iudeis impudentissime fingit 855
856. 857. 858. 859
Apionis mors 858
Apobaterion locus 8
Apochis regni termini 832
Apollodoti Gazareorum ducis prelium
cum Iamneo, & mors 119. 359
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Maccha-
beo uictus occiditur 324
Apollonius Daus prefectus Alexandri
filij Antiochi Epiph. 340. uincitur à
Ionatha 341
Apollonij Molonis mendacia de Iudeis
855. 859. 866. 867. 868.
Aponius senator sauciatur 524
Apsanes Iudeis praeficitur 126
Aquila aurea supra portam posita deiici-
tur 464. 635. 636
Aquila quare Romanorum insigne 692
Aquila Caligulae intersector 514
Ara tabernaculi, & Arula suffumigato-
ria 66
Arabia, confinis Iudae 366
Arabes qua etate infantes suos circumci-
dant 18
Arabes Hebraeos subigunt 122. ab ipsis
rursus ceduntur 123
Arabū prelium cum Herode 405. 406
Arabum Iudeam deuastantium seueria
474
Arabum gesta in Iudaea post mortem He-
rodis 643

Arabes Iudeorum transfugarū uiscera
patefaciunt, aurumq; eximunt 778
Aramus, Aramei 12
Arami liberi quibus gentibus appellatio
nem indiderunt ibidem
Arane ubi mortuus ibidem
Araſci templum 261
Arbela uicus 569
Arbori interdictae quae uis indita fuerit
4
Arca Noe 7
Arce Noe reliquiae ubi seruentur 532
Arce tabernaculi forma 65
Arca in potestatem hostium uenit 133
quantorum malorum his fuerit autor.
ad quos peruenit, & quomodo He-
breis reddita 133. 134
Arca transfertur Hierosolymam in tem-
plum Salomonis 208
Arcades de antiquitate gloriantes, post
Athenienses literis eruditi 828
Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas 112
Arce, quae nunc Petra, ciuitas 86
Archelaus uicus conditur 478
Archelaidis palmeta 481
Archelaus Cappadocum rex 427. 435
Herodem ad sanam mentem reducit
443. eius prudentia 622. 623
Archelaus Herodis filius à patre regno
praefectus ipsius funus curat 467
populo se accommodat, & incidit in
seditionem 468. 469. accusatur a-
pud Augustū 470. 476. ethnarcha
non rex cōfirmatur ab Augusto 476
Glaphyram fratris defuncti uxorem
ducit 478. accusatur apud Augustum
& relegatur Viennam Galliae 478
646. uenditur eius bona 481. 646
à fratre false calumniatur 631. rex cō-
stituitur 637. in seditionem incidit
638. 639. 643. quod non rebellasset
quarta tributorū parte leuatus 645
eius redditus quanti ibidem
Archelaus Magdali ad Titum profugit
Arcyon medicus 5 (791
Arethis, sexti ex fratribus Machabaei im-
mania supplicia, eiusq; cum insigni to-
lerantia sermones 881. 882
Aretas Arabum rex fugientē Hyrcanum
recipit hospitē, oppugnationē Aristo-
buli cogitur intermittere 366. 367
cum Seaurō foedus init 371
Aretas qui antea Aeneas, cōstituitur Ara-
bum rex 445. confirmatur 449
Aretas Coeleſyriae regnū adipiscitur 362
587. cū Herode bellatur 487. 488
& Iudae inferi bellum 587. à Seaurō
multatur ecc. talentis 591
Aretas Petreus Rom. auxiliatur 474

Argolicae historiae scriptores discrepan-
tes 828
Ariphanes Graecus historicus Iudeorum
mentionem facit 841
Arietis instrumēti bellici descriptio 696
Ariochus Nabuchodonosori satellitum
praefectus 274
Ariō procurator Iosephi Tobiae filij 318
Aristaeus Iudeorum negotium agit apud
Ptolemaeum Philadelphū 305. 306
Aristocratiam esse optimā administr. 97
Aristotelis apud Clearchum uerba de Iu-
daeis 839
Arius centurio confossus 474. 642
Aristobuli odiū erga frat. Agrippā 490
Aristobulus Agrippae frater, Iudeorum
causam agit apud Petroniam 499
Aristobulus Aristobuli fil. adolescens pul-
cherrimus 399. ab Herode constituitur
pontifex, & occiditur ab eodem
400. 401.
Aristobulus Alexandri Iamnei fil. generosus
663. quomodo adſecutus sit regnū.
364. 365. obſeſſus ab Areta liberatur
per Scaurū 367. quale donū Pōpeio
miserit, & cōtrouerſiā cū fratre apud
eundem disceptauerit 368. quomodo
à Pōpeia tractatus 369. uinctus abdu-
citur Romā 371. uinculis elapsus itea-
rum capitur & mittitur Romā 372
ueneno subſtatus eſt 374
Aristobulus Herodis fil. reuerſus Romā
ducit uxore 427. conijcitur in carce-
rem falsis calumnijs oppreſſus 447
accusatus à patre Beryti damnatur
450. strangulatur 451. 626
Arist. filij Herodis, liberi qui 626. 654
Aristobulo Herodis filio Armenia minor
à Nerone data 656
Aristobulus Herodis frater, priuatus mor-
tuus, filia unica relicta 654
Aristobulus Herodis dynaſte Chalcidis f.
dominijs multis donatur à Ner. 541
Aristobulus Hyrcani fil. obſidioni Sama-
riae praeficitur 354. quō imperat, et
seuierit in matrem ac fratres 355
fratris cade pollutus moritur philellē
dictus 356. primus diadēma regium
uſurpauit, & quomodo se gesserit in
matrē et fratres 584. mors eius 585
Aristobuli & Hyrcani furor & conten-
tio 769
Aristobulus rex Chalcidis contra Antio-
chum 815
Armenia regio 12
Arnon fluius 86. 87
Arphas uicus 688
Arphaxades, Arphaxadei 12
Artabanus Vonone uicto Parthorum re-
ff 3 gnuu

INDEX

gnum assequitur	483	Asphaltites lacus repletus cadauer.	736	Azotum captum & concrematum	346
Artabanus à Vitellio uictus	486.	Asphaltites lacus Tiberienfi natura con-		Azymorum festiuitas restauratur	257
rato impio foederatur Neroni	487	trarius 737. eius descriptio	738	Azymorum festiuitatis institutio	5273.
Artabani cum Asineo & Anileo recon-		Asphar lacus.	335		
ciliatio & amicitia	504	Assrenatis prodigium & interitus	513		
Artabanus regno pulsus restituitur per		Assamonei principatus quando desierit			
lzatem	534-535		397		
Artabazes rex Parthorum donatus Cleo-		Assamoneorum familie quando & quā-			
patrie	609	diu principatus Iudeorū cōcess.	546		
Artabazes Tigranī fil. captus	404	Assaracodas Senacheribi filius patri			
Artaxerxes regnum paternum accipiens		succedit in regnum	261		
quale conuiuium instruxerit	293.	Assaron quantum contineat	66		
cusat uxorem & diuertit ab ea	294	Assis regni termini	832		
ducit aliam nomine Estheram	ibid.	Assuras, Assrij	12.		
Amanē in summo habet honore	295	Assyriorum imperium quando dissolutū			
eundem cruci suffigit	298.	fuerit	261		
Iudeos per		Astabarri populus	11		
ricitantes liberat	299.300	Astapus fluuius	47		
Artaxias Tigranī fil. regno non diu po-		Astartes templum	165		
titus pellitur	404	Astatis rex Tyriorum, eiusq; successo-			
Artēmisius mensis	205	res enumerati	835		
Astoriū quemadmodum ex incendio per		Astoborta fluuius	47		
Lacium cōmilitonē seruatus sit	789	Astronomie qui primi inuentores	6		
Arucæus Arcen condidit	12	Athenienses quando & quemadmodum			
Arudæus, Aradus insula	ibidem	Romanis subiecti.	665		
Aruntius præco retundit Germanorū mi-		Atheniensibus nulla cura fuit historia cō-			
litum impetum	516	scribende	828		
Arus uicus	474	Athenienses religiosissimi crediti	858		
Arum loci nomen	154	scriptis legibus utebantur	861		
Asamoneorum gens Iudeorū reip. statu		Athenio legatus Ptolemæi Euergetis ad			
mutauit	288	Iudeos	315.316		
Asenonis montis Galilæe situs	676	Athenio dux Cleopatæ, Herodem repel-			
Asanus Abie filius regnum paternū acci-		lit iam uictorem	495.610		
pit 224. eius pietas, & bellum cū Za-		Atrongeus pastor regnum affectat	473		
reo Aethiopū rege ac uictoria	225		642		
mors	226.227	Auaris urbs Aegyptia	832.833.843		
Ascalon capitur	115	Augusti Caesaris in Iudeos beneficia	437		
Ascalon Iudeis semper inuisa	685.	778. in Herodem odium & Aretam			
eius		445. redditus cum utroq; in gratiam			
situs ibidem	& 686	449. confirmat testamentum Hero-			
Ascalonitæ quingentos & duo milia Iu-		dis 476. in Italiā proficiscitur	599		
deorum apud se habitantium interfe-		Augusti mors, & quot annis imperarit			
cerunt	674	482.610			
Ascalonitis quantum incommodi arca at-		Aula regie descriptio elegans	757		
tulerit	134	Aulicæ deliciæ quæ	189		
Aschanes eunuchus præpositus Hebræo-		Aurea terra, regio	214.215		
rum nobilium curæ obsequitur Da-		Azael ab Adado cum muneribus mitti-			
nieli	273	tur ad Eliseum, unde se regem futurū			
Aschanaxes Aschanaxi	10	cognoscit 243. contra Israelitas belli-			
Asfer natiuitas 25. filij	41	geratur & Hierosolymitanos, à quo			
Asferitarum fors in Chananea	112	pacem redimit loasus rex	249.250		
Asia quingentas ciuitates uni rectori, &		moritur	251		
consuli Romano parere	665	Azarias propheta uaticinatur Asani ag-			
Asineus & Anileus Neerdenses grassa-		mini	225		
tores quomodo cum Artabano amici-		Azarias compellatur Abdenago	273		
tiam ineunt	503.504.505.506	Azizus Emesenorū rex Agrippæ iunio-			
Asiongaber, loci nomen	214	ris sororem duxit	540		
Asoriū ciuitas	121	Azotum pestis propter arcam detentam			
Asosra, buccina	76	inuadit	133		
Asperforium tabernaculi	64				
Asphaltites lacus	14.636				

		B			
		Aras loci, & herbe descriptio	812.		
			813		
		Baba liberi occiduntur ab Herode	415		
		Babel quid significet	10		
		Babylon loquax cur sit dictus	ibidem		
		Babylonis extructio	52		
		Babylon in Cyri potestatem uenit	278.		
		Babylonica captiuitas quando et quomo-			
		do acciderit	266.267.268.269.		
			270		
		Babylonica turris institutio 9. & quan-			
		ta fuerit	10.		
		Babylonij Iudeos persequuntur	506.		
		Babyloniū antiquissima rerum mca.			
		morabilium traditio	829		
		Bacca uicus	687.		
		Bacchides dux Demetrii contra Iudam			
		Machabeum mittitur frustra	331.		
		mittitur iterum ac cum Iuda confligens			
		uincit 333.334. adigitur ad pacem cū			
		Ionatha ineundam	336		
		Bacchidis seuitia in Iudeos, & eius ime-			
		ritus	581		
		Bactriani populus	12		
		Badus, qualis mensura	205		
		Bæonis regni termini	832		
		Bagoas eunuchus	456		
		Bagoes copiarum Artaxerxis impera-			
		tor quomodo Iudeos ob homicidium			
		in templo factum tractarit	301		
		Bagothous & Theodestes eunuchi con-			
		iurant in necem Artaxerxis, & ple-			
		ctuntur	294.295		
		Bahales Ammanitarum rex	271		
		Baie, oppidulum Campaniæ, ubi & cali-			
		de	497		
		Bal quis deus fuerit 247. sacerdotes eius			
		uniuersi sublati ibid. & des ipsius à fun-			
		damentis diruitur	248		
		Balachus Moabitæ rex Balamum ad			
		Israelitas execrandum mittit	88.89		
		Baladas Babyloniorum rex amicitiam			
		cum Ezechia inire cupit	261.262		
		Balamus uates contra dei mandatū pro-			
		fectus ab asina compellatur 88. bene			
		precatur his quos execrari solebat			
		89. malum consilium dat Medianis			
			90		
		Balsamus ubi nascatur	215		
		Balsamū ubi proueniat	369.404.889		
		Balthasar Nabonidel dictus arripit reg-			
		num Babylonicum 277. ipse cum suo			
		regno in Cyri Persarum regis potesta-			
		tem uenit 278. occidit Adoniam			
			200		

I N I O S E P H V M

Banaia satellitibus preponitur 190
 unus fortium Davidis 192
 Banaia Salomonis copijs preficitur 201
 Banaothas & Thannus occisores laborum sibi supplicio afficiuntur 169.170
 Barachas autor Israelitis ut captiuos Iudeos & Beniamitas dimittant 255
 Baracus Hebreos in libertatem vindicat 121
 Barasa expugnata concremata 327
 Baruchus Neri fil. Hieremie propheta scriba 266. liberatur e carcere 271
 Baris Castellum, postea Antonia 588
 Baris mons 8
 Barzapharnes Parthorum satrapa 386
 Syriam obtinet 599
 Basanes Hieroboami totam familiam sustulit 224. regnum occupat 225
 Basane impietas a Gimone propheta grauiter carpitur, sed frustra, regnumq; ab hostibus infestatum tueri non ualens moritur, Elano filio successore relicto
 Bassus addit se Cassio 597 (226)
 Batanea, Trachonis & Auranitidis, partiumq; quarunda domus Zenonis centum talenta redditus erant 644
 Bathuel Nachoris filius 913
 Bathyllus Antipatri libertus uenenum herodis adfert 631
 Batibij dictum 513
 Beelsephon ciuitas 52
 Bezabari Idumee uicus 737
 Belestartus rex Tyriorum Hiramum patris successit 835
 Belli leges 102.103
 Beniaminis natiuitas et nominis ratio 28
 filij decem 41
 Beniamitarum fors in Chananea 112
 Beniamita post Iesu ducis mortem quieti & agriculture student 115
 Beniamitarum fortitudo & peritia militaris 117. cedes omnium usq; ad sexcentos uiros 118. quomodo ea tribus restituta 118.119
 Berenice, locus 214
 Bernice Agrippae filia 489.525
 Bernice Costobari filia 498
 Bernice Polemoni nubuit 540
 Bernice Salomes filia datur nuptum Aristobulo Herodis filio 427. fit exosa Glaphyre 439. datur alij marito 626
 Bernices supplicatio ante tribunal Flori, & eius uite pericula 661
 Bernice & Iudei ad Cestium de Flori gestis retulerunt 663
 Berotha ciuitas 110
 Berofus Chaldeus de astronomia et Chal-

deorum philosophia Graece scripsit 835.836. eius historiae uerba & commentum de Iudeis 836. Graecos scriptores taxauit ibidem
 Bersabe, ciuitas 229.249
 Bersabe puteus 17
 Berytus domicilium Romanorum 449
 Berytus Phoenices, colonia Romanorum 805
 Berytus quomodo ab Agrippa exornata 528
 Berzelaeus quatis beneficijs iuuerit Dauidem regno pulsum 185. quam gratiam ei obtulerit rex 189.190
 Besana oppidum 556
 Bezelel architectus 63.70
 Besemmathe uxor Isace 23
 Bethalaga uicus 336
 Bethel quid significet 23
 Bethenabem uicus 735
 Bethleem toparchia 736
 Bethmaus uicus 553
 Bethona locus 110
 Bethsabee forma Dauidem ad adulterium Bethsania uicus 134 (pellicit 117)
 Bethsamitarum prophani lxx. arcam contingentes moriuntur 135
 Bethsana, quae Scythopolis 328.347
 Bethsana ciuitas 112
 Bethsuritarum deditio 330
 Bettea capta & praedata 174
 Bezedel uicus cum turri inexpugnabili
 Bezetha collis descriptio 761 (686)
 Biblia quot annorum historiam completantur 2
 Bithynos, Cappadoces, Pamphylis, Lydos & Cilices Romanis tributa pendere 665
 Borceus Agrippae legatus a Iudeis uulneratus effugit 677
 Borceos uicus 688
 Bouis cornupetae noxa quomodo uindicanda 101
 Boz columna uestibuli templi 206
 Bozus quomodo Ruthem acceperit uxorem 130.131
 Britannicus Cl. Caesaris filius 540
 Britanic. Claudij ex Messalina fil. Neroni priuigno in imperio posthabitus 656
 Britanni quomodo & quando Romanis subiugati 665.666
 Broccus trib. plebis 522
 Buecinarum excogitatio & usus 76
 Burrus praefectus pretorianorum militum 541
 C Abrothaba locus 77
 Cadmus Milesius quo tempore historiam conscribere inceperit 828

Caduccatores sacros esse & inuolabiles 407
 Cecilius Bassus occiso Sexto Cesare praedum uinciam occupat 381
 Cecilius Bassus Sex. Caesarem interfecit & copias eius occupat 596
 Cecinna ab Antonio Primo rerum gestarum nuncius ad Vespasianum mittitur 746
 Cecinna de prodicione cogitat, & cum milite ad Antonium transfugit 746
 Cadesa ciuitas HO.112
 Canopolis et forum quod uocatur materia rium a Cestio incensum 677
 Cephalius fr. Antip. cadit in praelio 367
 Ceron regio amoni frax 532
 Caesar Iudeorum & Archelai conuentum diremit 644. Archelao ethnarchiam seu mediam regni partem dedit ibidem
 eius promissio Archelao facta ibidem
 reliquam regni dimidiam partem in duas tetrarchias diuisit ibidem
 Caesar quae Salomae largitus sit 645
 Caesar quas ciuitates Iudeorum regno aduersus Syriam adiecerit 645
 Caesaris liberalitas in duas filias Herodis uirgines ibidem
 Caesar falsum Alexandrum deprehendit ibidem
 cum remigum numero inserit 646
 Caesares uocatos imperatores Rom. 213
 Caesarea conditur 613.614
 Caesarea Philippi dicitur Neronis 544
 Caesarea Iudaeae maxima ciuitas 706
 Caesaria templa 614
 Caesariensium contumelia in mortuum Agrippam 530
 Caesarienses contra Iudeos apud Neronem uictores 659
 Caesarienses omnes Iudeos apud se habitantes trucidant 672
 Cefennius Gallus duodecima legionis ductor a Cestio in Galileam missus 676
 duo milia Galileorum cedit ibidem
 Cefennius Petus rector Syriae 807
 Cefennius Petus Antiochum regem Comagenes apud Vespasianum defectionis accusat 815. bellum mouet contra eum ibidem
 uinctum Romam e Cilicia mittit ibidem
 Cefonia iugulata cum filia magnanimitas 529
 Caiaphas constituitur pontifex 482
 Cain quid significet, sacrificat, iugulat fratrem, totus malus, multa inuenit eius posterum 6
 Caius Agrippae & Iuliae fil. Augusti adoptiuus 476
 Caius Caesar Agrippam uinculis soluit, et tetrarchia Philippi tradita, regem appellauit 651. ei etiam Herodis tetrarchiam addidit ibidem
 Eff 4 Cai

INDEX

<i>Cajus</i> et filia occise 519. eius ingenium et mores 519. 520	<i>Cassius Loginus</i> Syriae praeses 424. 531	<i>Citta</i> civitas 256
<i>Caius Caesar</i> Deum se vocari voluit 651	<i>Cassius Iulio</i> Caf. interfecto Syriam petit et quod gesserit 597. 598. occisus 599	<i>Cillanos à Palestina bello</i> vexatos Deum iudicat ibidem
Petronium ob statum in templo locandam Hierosolymam misit ibidem	<i>Castor</i> rerum Iudaicarum scriptor 855	<i>Cinthere</i> idem quod talentum 66
<i>Caj</i> litera ad Petronium 653	<i>Castoris Iudaei</i> uersutia et dolus erga Titum 765	<i>Cinnyra</i> instrumentum musicum 191
<i>Caius</i> per dolum interemptus, quanto tempore imperauerit ibidem	<i>Castra Iudeorum</i> locus 375. 594	<i>Cinyra</i> fabula 513
<i>Calebus</i> explorator Chanaanae 78	<i>Catullus</i> Libyae Pentapolitanae rector si carys calumniandi doctor erat 826	<i>Circenses</i> ludii 509
<i>Calide</i> ad Baiae 497	tria milia Iudeorum trucidauit ibi. eius cruciatus et mors horrenda ibidem	<i>Circumcisionis</i> prima institutio 16. 17
<i>Calide</i> ad Emmauentem 482	<i>Cedasa</i> urbs 345	<i>Cisus</i> Samitis pater 137
<i>Calide</i> apud Callirhoen 465. 636	<i>Celadus</i> Augusti libertus 477. quae Caesaris nomine cum falso Alex. egerit 645	<i>Cithare</i> quis inuentor 6
<i>Caligo</i> tabernaculi qualis fuerit 70	<i>Celer</i> accusatus Romae causam dicit, et plebiscitur 539. 340	<i>Ciuuatem</i> quis primus instituerit 56
<i>C. Caligula</i> constituitur Caesar 488	<i>Celer</i> tribunus uinctus à Claudio Iudaeis ad supplicium Hierosol. mittitur 656	<i>Claudius</i> à militibus constituitur Caf. 517
<i>C. Caligula</i> Germanici fil. 494. designatur Caesar à Tiberio 495. occiso Tiberio fratre opprimitur et ipse 499. Herodem cum coniuge mittit in exilium 498. quali fuerit ingenio 500. 501. Iudeis bellum illaturus reuocatur à Petronio et Agrippa 500. 501	<i>Cedebaeus</i> praefectus uinctus à Sim. 350	<i>Claudius Agrippam</i> ad senatum legatum mittit 653
moritur 502. eius in omnes seuitia, et diuini honoris uendicatio, insaniaque, tum coniuratio in ipsum, et eius interitus 507. usque 514. 519	<i>Cemixus</i> Hebr. in libertatem restituit 119	<i>Cl. Rome</i> contra Samaritanos pronuntias tres eorum nobilissimos interfici iussit 656
<i>Callimander</i> ab Hyrcano uictus interijt 354	<i>Cestius</i> Gallus Syriae praeses inuadit Galileam 563. 571	<i>Clandius</i> quadiu imperium administrauerit ibi. Agrippine uxoris Neronis priuignu in imperium cooptauerat ibid.
<i>Callistus</i> Caligulae libertus 511	<i>Cest. Festus</i> à Claudio in Iudaea procurator praemissus 654. eius malitia 659	<i>Clearchus</i> peripateticus Aristotelem praecceptorem suum de Iudeis narrantem inducit 839
<i>Calumniarum</i> quanta uis 585	<i>Cestius</i> Sauli cum ceteris legatum ad Neronem in Achaiam mittit 679	<i>Clemes</i> praefect. urbanarum cohortium 510
<i>Cambyses</i> Cyri filius patri in regno succedit, et Iudeos à templi et urbis edificatione prohibet, moritur 282	<i>Chabalon</i> terra cur sic dicta 212	<i>Cleopatra</i> Antiochi filia nubit Ptolemaeo Philopatori 315
<i>Campus</i> regius, loci nomen 15	<i>Chabalo</i> uicinus 563. 564	<i>Cleopatra</i> Flori uxor 547
<i>Cana</i> , loci nomen 405	<i>Cherea</i> Caij uxorem et filiam interficitur curat 519	<i>Cleopatra</i> Ptolemaei Epiphanis filia datur nuptum Antiocho 315
<i>Cana</i> uicinus Galilee 554. 607	<i>Chalamas</i> Syrorum transcuphratensium rex 176	<i>Cleopatra</i> Ptolemaei Philometoris filia ducitur uxor ab Alexandro Antiochi, qui et Demetrius dictus 340
<i>Cana</i> seu Canatha 610	<i>Chalebo</i> donatur pars agri Hebronis 115	<i>Cleopatra M. Antonium</i> in sui amorem pertrahit 385. 599. Mariammè cum filio ad se uocat, et Antonium contra Herodem incitat 400. usque 503. 610
<i>Canathenses</i> ibidem	<i>Chaldei</i> , populus 12	819. contra omnes omnium opibus inhians 403. 404. 609. Herodem ad stuprum sollicitat 404. occiditur 412. 612
<i>Candelabrum</i> tabernaculi 66	<i>Chaldeorum</i> consensus cum sacris literis 838	<i>Clitus</i> Tiberiensis altera manu malitatur 560. 684
<i>Capernaum</i> fons, Nili uena esse creditur 712	<i>Chamis</i> patris irrisor 12	<i>Cluuitus</i> 513
<i>Capharsaba</i> , campi nomen 435	<i>Chananeus</i> , Chanaan 11	<i>Colossus</i> Caesaris 614
<i>Caphartophan</i> Idumaea uicinus 737	<i>Chananeorum</i> terra praestantia 78	<i>Comagenensium</i> ciuilis contentio 481
<i>Capito</i> centurio à Floro praemissus ad Hierosolymitanos 660	<i>Charetis</i> mors apud Gamalam 717	<i>Commeatus</i> centum annorum quae de causa in Massada incorruptus manserit 818
<i>Capitolij</i> templum à militibus direptis donarijs incenditur 747	<i>Chariathiaris</i> ciuitas 135	<i>Conon</i> Graecus Iudeorum mentionem facit 841
<i>Cappadoces</i> populus 10	<i>Chasleus</i> mensis 321. 326	<i>Conuallis</i> laudationis 237
<i>Carmeli</i> montis situs 687	<i>Chebronis</i> ciuitatis antiquitas 741	<i>Conuentus</i> ciuium quae utilitas 96
<i>Carre</i> , Mesopotamiae ciuitas 12	<i>Chelcias</i> Onie fil. copijs Cleopatrae praeficitur 354. 358. moritur 359	<i>Coponius</i> Iudeis praeficitur 479. 481
<i>Carthaginensium</i> originis et fati descriptio 666	<i>Cherubeis</i> quid fuit 65	<i>Coponius</i> procurator constitutus, Archelai finibus in prouinciam redactus 646
<i>Carui</i> , deliciae Herodis 456	<i>Cherubinorum</i> descriptio 206. 208	<i>Corban</i> iuramenti explicatio 85
<i>Casander</i> occupat Macedoniam mortuo Alexandro 304	<i>Chetim</i> quid Hebraeis significet 11	<i>Corban</i> , quomodo se liberent 86
<i>Caspia</i> porte 486	<i>Chetimus</i> , et Chetima insula ibidem	<i>Corea</i> , loci nomen 69
<i>Cassius Cherea</i> 508. 509. 510. 514. 523. occiditur 524	<i>Chetomene</i> qualis uestitus 66	<i>Cores</i> seditionem contra Moysen et Aaronem 701. 702.
<i>Cassius</i> quae gesserit in Iudaea 374. 543. affugit Iudeos 282	<i>Cheton</i> quid significet ibidem	
	<i>Chettei</i> populus 12	
	<i>Chiramus</i> operarius insignis 206	
	<i>Christus</i> et Christiani 484	
	<i>Chusarthes</i> Assyriorum rex Hebraeos sibi subijcit 119	
	<i>Chusus</i> , Chusai 11	
	<i>Chusis</i> amicus Davidis constantissimus quomodo se gesserit apud Absalomum 183	

I N I O S E P H V M

• yonem excitat 81. dat eius portus 84.
Cornelius Faustus Sylle filius qualem se
 • praestiterit in expugnatione templi.
 370
Cornelius Sabinus sibipſi mortem infert
 510. 514. 523. 524
Corona triplex pontificis 68
Correi, locus 136
Corus mensara qualis 79. 418
Costobarus Idumea Gaze praefectus ab
 • Herode, luero intentus, repudiatur ab
 uxore 414. 415. eius uolentia 545
Costobarus & Saulus fratres una cu Phi
 • lippo ad Cesium transfugiunt 679
Coturnices ubi copiose inueniuntur 57
Cotys Armeniae rex 329
Crassus in Parthos proficiscens Hieroso
 • lymitanum templum spoliat periturus
 • 373 cum omnibus suis copijs perit
 374
Crassus in Syriae prouincia Gabinio suc
 • cedens quid gesserit 593
Cretenses moribus, non uerbis erudiebant
 • tur 861
Ctesiphon, urbs 507
Cumanus Iudae praefes constituitur 537
 554. & quid sub eo Iudeis acciderit
 • ibid. & 539. accusatur a Iudeis 539
 exulat 540. 656
Cuspius Fadus Iudeorum regno praefici
 • tur 242. 530 seditiosos punit 531
 537
Cydoessa Tyriorum uicus 719
Cyprus insula 11
Cyprus praesidij locus in sinibus Hiero
 • solymae 674
Cypros Herodis filia 489. alia Phasaeli
 • filia ibidem
Cypron, castellum 435. 615
Cypri Antipatri uxor 593
Cyrenae, Marmaridae & terribiles Syra
 • tes quemadmodum Romanis subditi 666
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem
 • eius capit 278
Cyrus Iudeis Hierosolyma repetere per
 • mittit templumq; restituere, ac uasa te
 • pli eis reddit, multa q; praestat benefi
 • cia 281. 282. 287. 769. perit 282.

D

Dabaritani uxorem Ptolemæi regij
 • procuratoris inuadunt 557
Dacchari herbe descriptio 68
Dagon, arx 351
Dagon precipitatus 133
Dagonis templum exustum 341
Dalale, meretrix Sampsonis 129
Dalmatas bellicosissimos sub una tantum
 • legione Romanorum quietem agere
 666

Damascus a quo condita 12
Damascus imperio Davidis subiicitur
 174
Damascus a Metello & Lollio capta est
 367
Damascenorum in Iudeos seueritas 555
 679. 822
Dana oppidum 119. 219
Danaus Argiuorum antiquiss. 834
Daniel uocatur Balihafar, & cupit duri
 • us uiuere propter ualeitudinem & stu
 • dia 273. insomnia diuina uidet 274
 regi somnia interpretatur 274
 275. Balihafaris uisionem in parie
 • te explicat 277. abducitur a Dario
 • in Mediam & constituitur summus sa
 • trapa 278. insidijs patitur, sed insi
 • diatoris eius luunt poenam 278. 279
 apud Ecbatana turrim edificat ibid.
 • quam carus deo fuerit, & quantum
 ceteros prophetas superauerit 279
 280
Danielis prophetia 326
Danitarum fors 112
Danite a Chananeis sedes mutare coacti
 119
Danus, fons Iordanis 19
Danus nascitur 25 filij eius 41
Darabita uicus 569
Darius Artabani filius Neroni obses mis
 • sus 487
Darius Astyagis filius imperium Babylo
 • niorum uastat, & Daniele abductum
 • constituit satrapam, quem inuitus postea
 • leonibus obijcit 278. hostes Danie
 • lus iisdem obijcit, & deum eis predi
 • cat 279
Darius equitum praefectus sub Agrippa
 670
Darius Hystaspis filius rex Persarum crea
 • tur, questionem proponit quenam o
 • mnium rerum fortissima aut potentis
 • sima 283. 284. comonitus uero a Zo
 • robabele Iudeos libertati insinuat, &
 • immunitati, urbemq; & templum res
 • tituere promittit et iuuat 285. 289
 mortuus successorem filium Xerxem
 • relinquit ibidem
Dathamo cum uniuersa sua familia ter
 • ra debiscit 84
David filius Iessei 131
David qualis, et quomodo rex a Samuele
 • unctus prophetat, & Saulo furioso
 • hymnos occinit ad ciuitatem 147
 eius magnanimitas 148. uictoria de
 • Goliatho 149. amatur a Sauli filia,
 • & sexcenta hostium capita Saulo ad
 • fert, & filiam eius uxorem ducit 150
 socerum fugit 150. 151. 152. spiculo

ab eo petitur 151. accepto Goliath
 • gladio fugit in Gittam, & insanum se
 • fugit 154. fugit inde aliud atque alio
 • ibidem. Cillaritis auxiliatur ac ite
 • rum Saulum effugit 157. 159
 cum Saulum occidere potuisset noluit
 157. 159. reconciliatur Saulo 158
 Nabali defuncti uxorem ducit 159
 Amalecitas praedatur 160. iungit se
 • Ancho contra Hebraeos 161. 163
 abducitur ei ambae uxores captae 163
 Palaestinos cedit & uxores recuperat
 164. Sauli interfectorem supplicio af
 • ficit, & epitaphia ipsi ac Ionathae con
 • scribit 166. rex unius tribus decla
 • ratur, & cum Abner pugnatur 166
 eius filij 167. 171. Abneri foedere
 • iungitur & amicitia 168. interfecta
 • dum luget 169. regnum in iuuera
 • sum ei confertur 170. dominorum
 • suorum occisores punit 166. 170
 quantae copiae ad eum in Hebronem
 • conuenerint 170. Iehuseos illuden
 • tes capit 170. 171. amicitiam cum
 • Iramo parat, & Hierosolyma ciuitatem
 • Davidis appellat ibid. Pale
 • stinos superat, & arcam Hierosoly
 • mam transfert 172. 173. Palesti
 • nos frangit ut & Moabitas Adraza
 • rumq; Sophenor regem 174
 Theronem in amicitiam recipit, Idu
 • meam subigit, & officia distribuit
 157. 190. Ionathae posteros benefi
 • ciji afficit 176. legati eius iniuria a
 • Naase afficiuntur, Syri, Mesopotami
 • te, Ammanite debellantur 176
 177. Bethsaben adulteram facit &
 • ducit uxorem, Vriamq; interficiendū
 • curat 177. 178. Ammanitas exci
 • dit 179. a filiis molestatur 180. 181
 Absalomum filium regem salutatum
 • fugit 182. patienter audit conuictio
 • nem Semei 183. fugiens benigni
 • ter excipitur ab optimatibus regionis
 • trans Iordanem 185. prior filium ag
 • greditur ibid. occisum luget 187
 ignoscit hostibus & recipit regnum,
 • salutatur rex 188. 189. decem tri
 • bus ab eo deficiunt autore Sabao 189
 Palaestinos ultimo fundit, hymnos ac
 • musicam instituit 191. fortissimi ui
 • ri ipsius qui 192. populum recen
 • sendo deum offendit 192. 193. e tri
 • bus malis infligendis pestem eligit, &
 • Oromne aream emit 193. 194. templi
 • extruendi locus ei indicatur, ad quod
 • opifices & materiam comparat, filia
 • umq; instruit Salomonem quomodo se
 • debeat gerere nactus imperium 194. al
 • fectus

INDEX

Isos calefacit se Abisaces accubitu 195. Solomonem confirmat regem, officiisq; distribuit et tribus, tum tem- pli uasorumq; descriptionem tradit 196. 197. Davidis principum alacri- tas in contribuendo ad templi fabrica 198. quid sub mortem Solomoni com- miserit 198. 199. expirat ac sepelitur, maximusq; cum eo thesaurus 119	Dillo soror Pygmalionis regis Tyrion in Africa Carthagine edificauit 835	Drusus turris 440
Davidici generis regu finis, et quot eo- rum fuerint 270	Diebus singulis quid deus condiderit 3	Drynos loci nomen 599
Debora prophetis 121	Diath quid significet 4	Dystrus mensis 109. 288. 300. 333
Decime date 15. 23. 85	Diluuij uniuersalis descriptio 7. 8	E
Decius Mundus quantum insauerit in Pau- linam 484	Dina Iacobi filia 25. stupratur, quapro- pter Sicimite uniuersi trucidatur 27	E Butius decadarchus sub Vespasiano 693. Gamale occisus 715
Delutorib. quid premij fuerit apud C. Ca- ligulam 515	Diodotus Trypho Apamenus, uide Try.	Ecdippon locus 600
Demetrius Alexandrinus 340. 450	Diogenes Alexandri amicus. a Phariseis interficitur 587	Edom uide Adomus
Demetrius Demetrii filius amicitiam cu Ionatha inuit 341. Alexandrum uina- cit 342	Dionysius Tripolitanus securi percussus 368	Edraus dux militum Ionatha 234
Demetrius Eucerus Antiochi Grypi fi- lius rex apud Damascum constituitur, et Alexandru Ianneum superat 360 361. contra fratrem pugnant captiuus ducitur ad Parthos 361	Diophantus notarius sceleratus 447	Eglon Moabitaru rex qui Hebreos sub- ingarat, ab Iobe interficitur 120
Alexandrum prelio superat 586	Discipline militaris exemplum pulcher- rimum 681. 682	Ela capta et habitatores eius exindia Syrie rege 259
Demetrius Gadarenfis libertus Pompeij 378	Disciplinas a Chaldeis ad Aegyptios, ab his ad Grecos esse deductas 14	Elanus Basane filius altero regni anno occiditur, una omnis eius soboles tola- latur per Zamarem 226
Demetrius Nicanor rex 342. clementer agit cum Ionatha Iudeisq; 343. uinci- tur a Tryphone 344. capitur a Par- this 347. dimittitur, et in regnum re- stituitur ab Arsace 352. uincitur, capi- tur et occiditur 353	Disimulium communionem etiam natu- ram horrere 97	Elcana Iuda copiarum dux occisus 255
Demetrius Phalereus quomodo biblio- thecam Ptolomeo Philadelpho com- parauerit 305. legem Iudeoru trans- scribendam curauerit 207. 311	Dius in historia Phoenicu integerrimus Dius mensis 7 (834)	Elcias Magnus, legatus Iud. 499
Demetrio Phalereo in historia Iudeoru uenia concedenda, quod Hebraice ne- scierit 842	Doecus mularum nutritor 154	Eleazarus pontifex 2
Demetrius Seleuci filius regnu Syrie oc- cupat, Antiochumq; et Lyfiam occi- dit 331. Iudam occidit in prelio 334 Ionathae amicitiam ambit 337. 338 occiditur 338	Dolefus nobilitate potens a Gadarenfis bus interficitur 735	Eleazarus Moysis filius 49
Dei castra, locus 26	P. Dolobelle decreta pro Iudeis 381	Eleazarus Aaronis filius 84. si pot. 86
Deus Galileorum clades Romanis dona- bat 700	Domitianus cum nudis Romanorum sal- uus euadit 747. a Mutiano produ- ctus populo rector insinuat ibid.	Eleazarus pont. moritur 115
Deus Iudeis omnem uiam salutis ad inte- ritum uerterat 778	Domitiano Germani subiiciuntur et Gal- li 808	Eleazarus Dodeie filius unus fortis Da- midis 192
Dei decretum contra omne Iudeorum ge- nus 821	Domitianus in triumpho Vespasiani et Titi eis adequitabat 811	Eleaz. quida arreptitioru medicus 204
Dei definitio apud Moysen 861. 863	Domitius Aenobarbus 540	Eleazarus Auranus Matthei filius 329
Dextra porrecta quid apud barbaros si- gnificet 503	Domitius Aenobarbi filius ibid.	Eleazarus thesauri templi custos quo pe- tus cum Crasso 379
Diagoras Melius in mortis periculo uer- satus propter Athenienses 868	Domitius Nero consulatur Imperator 541. fratrem, matrem, uxorem, uirosq; illustris trucidat ibid. Cesarea exclu- dit Iudeos 543	Eleazarus Anani fil. pontifex constituitur unius tantum anni 483
	Domitij Neronis uxor a marito occidi- tur 541	Eleazarus Boethi pontifex constituitur 478. priuatur pontific. ibidem
	Domitij Sabini fortitudo 766	Eleazarus gigas, quam uasto fuerit cor- pore 487
	Dora Phoenices urbs 551	Eleazari Asamonei filij fortitudo et mors 583
	Dore ciuitatis situs 857	Eleaz. Dinei, latro 539. 541. 655. 657
	Doris Hierosolymitanus pontificem pe- rimit 541	Eleazarus seditiosus exulat 538
	Doris mater Antipatri Herodis filij accu- satur ueneficij, et quomodo se gesse- rit 457. 458. 599. 630	Eleazarus Ananie potificis filius, Rom- ni belli seminarium fuit 669. reuoc- Cesaris hostias ibid.
	Doritarum in Iudeos insolentia 526	Eleaz. Semei facinus memorabile 697
	Dorotheus lxx. interpretib. additur 311	Eleaz. duo socij contra Manabem 671
	Dositheus Hyrcanum et Alexandru He- rodi prodit 409	Eleazari Simonis filij factio 660. 748 749 753
	Draconis leges de supplicijs antiq. 828	Eleaz. Simonis Giorae socij mors 740
	Druma Gedeonis concubina 124	Eleazarus sicarioru princeps Massada obtinet 816. eius ad suos oratio 820 altera oratio de immortalitate anime ibid. et 821. 822. 823
	Drusilla Agrippae filia 498	Elephantis quomodo pugnatum sub An- tiocho Eupatore 388
	Drusum turris 614	Elcusa oppidum, Sebaste dictum 485
	Drusus Agrippae filius 489	Eleutherns fluminis 341. 346. 609
	Drusus Neronis filius 490. 494	Elm

IN IOSEPHVM.

Blenderi equites	800	ditione cepit	118	uenia concedenda quod Hebraice non	
Eliabus architectus	63.70	Epicrates pecunia corruptus Scythopo-		sciuerit	842
Eliacius pontif. sub Iosia rege	263.264	lim cū alijs aliquot ciuitatibus Iudeis		Euphrates, fluius	4
Eliacimus Iosia fil. antea Ioacimus dictus		prodit	354	Eurycles Lacedaemonius impostor maxi-	
accepit regnum paternum, sed tribu-		Epicuræorum error refutatur	280	mus Herodem circumuenit, & domū	
tariū iam factum Aegyptijs	265. etiā	Epiphania, ciuitas	12	eius subuertit	446.523.624
Babylonijs tributum cogitur pendere	266. occiditur	Epiphanes & Callinicus filij regis An-		Eutychus Agrippæ libertus & auriga in	
	ibidem	tiochi Cæsennio Peto pugna forti ob-		uinculis detentus	491.492
Eliacimus Ioacimi filius in pontificatum		nituntur 815. à Vologeso Parthorum		aperit Neroni maleuolentiam Agrip-	
patri succedit	291	rege magnifice excipiuntur ibidem		pæ	493
Elias propheta tēpore Achabi quæ præ-		Romā ad Vespasianum ueniunt	816	Eutychus, auriga Caij Cæs.	523
nunciauerit & gesserit	227.228	Epomidis descriptio	67	Execantis aliquem pœna	101
229.230.237.238. exemptus ex ho-		Epulæ sērales Iudeorum	638	Ezechielis prophetia	265.267
minibus	238	Equitum Romanorum arma	690	Ezecias Achazæ filius regnū obtinet pa-	
Elie epistola ad Ioramum Iosaphati filiū		Equus Modius Varo succedit	553.556	ternum Hierosolymis, religionem col-	
sceleratum regem	244	Erebinthonicus uicis	775	lapsam restituit 256. 257. Palesti-	
Elienus Cithæi filius pontificatum ac-		Erica prætorianorū Achazæ præfectus		nos bello uincit 252. à Senacheribo	
cepit	529	occiditur	255	oppugnatur 259. in summā adactus	
Elis pontifex princeps Hebræorum	130	Esalas prodigium Ezechie regi exhibet		desperationem Esaiam implorat 260	
filij eius scelerati	131. exitium suum	261. obiurgat eundē propter thesau-		posteritatem à deo exorat 261. mori-	
cognoscit	ibidem	ros Babylonijs monstratos	262	tur	262
Elis pontificis filij scelerati	131. exitium	Esaie prophetiā cognouisse & credidisse		Ezecias latronum princeps interficitur	
suum & suorum filiorum cognoscit		se Cyrum regem	281	595	
132. tum ipsius & filiorū mors	133	Esaie uaticinium deprauatum	825		
Eliseus prophetie donū accipit, & Eliā		Esaï natiuitas 21. uxores 22. circumue-		F	
comitatur 230. uaticinatur & aquā		nitur à fratre ibidem. iratus fratri re-		Abatus Augusti seruus	455
suppeditat Ioram Achabi filio 239.		conciliatur 26.27. partitur cum fra-		456.457	
uiduam à debitis liberat 240. Iora-		tre habitationem, uocaturq; Adomus		Fabatus procurator Cæsaris, pecunijs	
mo infidias Syrorum indicat, et Ada-		28		corrumpitur	628.629
dum capere ipsum uolentem eludit		Esdras Iudeorum apud Babylonem degē-		Fabij centurionis fortitudo	590
240. 241. famis tempore uilitatem		tium pontifex, à Xerxe quæ & quan-		Fames ingens	229.241.242
annonæ prænuñciat 242. Adado mor-		ta impetrauerit 289. 290. quomodo		417.418	
tem indicat 243. Ieu unguit regem		populū mundauerit, et legem ei præ-		Fati potentie nemo potest resistere	452
Israëliitarum 244. 245. Iosum Ioa-		legerit, ac reipub. reformari, mor-		Fauces locus	77
zæ filium ad se egrotum uenientē con-		tusq; sit	290.291	Fauustus Cornelius primus Hierosolyma	
solatur 250. uita defungitur 251. ca-		Escon puteus	22	conscendit	590.591
dauer occisi à latronib. in ipsius mo-		Esther puella quali fuerit forma	294	Felix Pallatis frater à Claudio ad Iudeos	
numentum iniectum renixit	251	ducitur uxor Artaxerxi & corona-		missus	656
Elymus, Elymi	12	tur regina ibid. Iudeorum cladem su-		Felix præfectus militū Romanorum in-	
Emiam zona sacerdotalis	66	turam cognoscens regi indicat	296	uadens Phasaelum uincitur	383
Emmaus concremata	474	297. impetrat Iudeis uitam	299	Cl. Felicis procuratoris gesta	657.
Emmaus uicis 482. Vide etiā Ammaus		Essen, uestis qualis	67.71	658. uide Cl. Felix	
Engaddi à ficarijs inuaditur	734	Essenorum secta	480.646.647	Ferrei montis situs	737
Eniachin tribus sacrata	721	648.649. eorum mirabilis constan-		Festus procurator succedit Felici	658
Enochi mors nemini cognita	138	tia, & uirtus in bello cum Romanis		uide Porcius	
Enosa ciuitas	6	649. opinio de animæ diuinitate ibi.		Festorum descriptio	73
Epaphroditus	1	aliud eorum & diuersum collegium		Filij contumaces & proterui in parētēs	
Ephodes, uestitus	67	ibidem & 650		quomodo multandi	100
Ephorus historicus Gallos & Hispanos		Etheus Githæus Dauidis sectator præsi-		Filiorum hereditatis ius	95
prorsus ignorauit	831	citur exercitui	185	Flaccus Syriæ præses	490
Ephorus Hellanicum in plurimis ostēdit		Eua quid significet	4	Flauius Iosephus. uide Iosephus	
mendacem	828	eius lapsus	4.5	Flauius Sylua in administratione Iudææ	
Ephremes Iosephi filius	35.41	Euei populus	12	Basso succedit 816. contra Massā-	
Ephremes in numerum Iacobi filiorum		Euaratus Couis	625	dam militem mouet	816.817
adoptatur pro patre Iosepho 42.76		Euemerus Græcus Iudeorum mētionem		& 819. Massadam occupat & præ-	
Ephremi pars quæ cesserit	112	facit	841	sidium imponit, cum exerciui ad Cæ-	
Ephremite Gedeoni bellū inferre conan-		Euilas, Euile	11	sarem redit	824
tes placantur	123	Euodius Neronis libertus	494	Fletus, sylua	172
Ephremiis tribus quomō Bethelē pro-		Eupolemo Græco in historia Iudeorum		Florus templi thesauris frustra inhiat, à	
				cuius expugnatione depellitur	662

INDEX

Flori nouus dolus & auaritia in oppres-
sione Hierosolymorum 662. menda-
cium apud Cesium 663. uide Gesium
Fortes uere qui 163
Fortunatus Agrippæ libertus Romæ mis-
sus à suo patrono 497
Patris uxorem ducere prohibitum 478
Fratres ueri, quos & interitus ipse socia-
uit 883
Frontonis gesta in custodia 802
Fructus interpestium & prematurus 97
Furij centurionis animositas 590
Furum poena 101

G
Aba, quid significet 146
Gaba equitum ciuitas cur sic uocata 687
Gabaenorum iniuria in uxorem Leuite,
& quomodo capropter multati 116
117. 118
Gabaon uicus 190
Gabaonita astu fœdus ineunt cum Iesu 109
qui ipsis contra Hierosolymitarum re-
gem succurrit 109. 110
Gabaon, Saul uicus 750
Gabinus præfectus militum Pompeij 369
eius gesta 371. 372. 373
Gabinus Scauro succedens quid gesserit
clari 591. 592. 593. 812.
Gadara restaurata 591
Gadare optimates legatos ad Vespasia-
num mittunt, seq. dedunt 735
Gadarense Herodem frustra apud Cesa-
rem accusant 421
Gade natiuitas 25. & filij septem 41
Gadus propheta Dauidi unus è tribus
malis offert electionem 193
Galades collis & Galadene regio 26
Galatæ à quibus denominati 10
Galba imperator creatus 739. in medio
foro necatus ibid. & 741
Gales insectans Abimelechum Gedeonis
nothum, proditur à Zebello 124. 125
Galgal quid significet 108
Galilee & regionis trans Iordanem quan-
ti redditus fuerint 644
Galilee minor quæ 687
Galilee utriusq. descriptio 687
calamitas 688
Galilee tota à Romanis subacta 719
Galileorum & Samaritanorum confli-
ctus 655
Galilei contra Romanos 684
Galilei ab infantia pugnacissimi & om-
ni tempore plurimi 687
Galileorum quot milia Iaphæ occisa 701
Galileorum noua inuenta et factiones Hie-
rosolymis 742
Gallie motus 736
Gallie bellum desinit 739

Gallie situs descriptus 666
Galli centurionis facinus apud Gama-
lam 715
Gallos sub mille & ducetis militibus ser-
uire, quibus penè plures habuerint ci-
uitates 666
Gamala filius Iesu 722
Gamala ciuitas rebellat 713. 717. eius
situs ibid. & 714. 717. excisa 717
Gamalenfium fides in Romanos 550
Gamalenfium cum Romanis acres confli-
ctus 714. 715. 716
Gamalenfium cedes à Romanis 717
Ganges fluius 4
Garizin mons 302. 701
Galanitis regio deficit ab Agrippa 561
Gazam nequeunt capere Iſraélite 115
Gazei à Iamneo obſeſſi captiq. 359
Gazara Palestine urbs à Salomone bis
edificata 213
Gedeo quomodo Hebreos seruitute exe-
merit 122. 123. quot filios habuerit
124
Geman uici situs 655
Gemello renūciat amicitia Herod. 442
Genesar lacus descriptus 482. 711. ter-
ra eiusdem nominis descripta ibid.
Gentium enumeratio quæ Romano im-
perio subduntur 665
Gentium qui uerenda Iudeorum more cir-
cunciderunt, enumeratio 838
Gentibus singulis quomodo à suis auto-
ribus nomina sunt indita 10. 11. 12
Geon fluius, & quid significet 4
Geraseni quomodo se erga Iudeos coha-
bitatores suos gesserint 647
Gergesæ, populus 12
Germanicus ueneno sublatuſ 483
Germanicus qualibus moribus 494
Germanicus Claudij Cæsaris frater 540
Germanus augur uinctus Agrippæ uin-
cto uaticinatur 495
Germani qualis gens 515
Germanorum descriptio 666. eos octo
tantum legionibus Romanorum do-
mitos ibidem
Germanorum agmina & bellum ciuile
ab Antonio primo & Mutiano sedan-
tur 739
Germani Capitolij collem occupant 747
Germani uiribus corporum laudati 797
Germanorum magna ex parte defectio à
Romanis 808. defectionis cause ibid.
Gersus Moysis filius 49
Gesium Florus Iudeæ procurator quomo-
do Iudeos ad arma contra Romanos
capeſſenda compulerit 471. 547
& quam malus fuerit uir 558
Gesij Flori procuratoris qui Albino suc-

cessit, crudelitas, impudentia & uer-
suta 658. 659. auaritia apud Cæsari-
enses 659. 660. noua crudelitas in
Hierosolymitanos 660. 661. Vide
etiam Florus
Getheris Arami filius 12
Getuli, populus 11
Gigantum reliquie in Hebrone 115
Gigantū posteritas à quib. perdomita 14
Gimō propheta Basani quæ mala ipsam
maneant uaticinatur 225
Ginea uicus 687
Giscala Galil. oppidulum indomitum 717
Giscala succenditur & diruitur 551
Giscala à Iosephi militibus diripitur, pre-
daq. popularibus conceditur 684
Giscalorum status 551
Glaphyra Archelai Cappadocum regis
filia nubit Alexandro Herodis fil. 427
620. odio prosequitur Salomē 439
occisomaro remittitur ad patrem cum
dote 453. moritur 626. nubit Arche-
lao Herodis filio, Alexandri fratri
478. uide Iube 479. eius sonum 646
Gobolitis regio 28. 56
Godolias Acani filius præfigitur reli-
quijs Hierosolymorum 271. humaniter
tractat Iudeos profugos ibid. eiusdē
pietas, sed illi noxia 272. occiditur
ibidem
Goliathi Gittai statura & insolentia 148
interitus 149
Gomar, Gomarenſes 10
Gorgias à Iuda Machabeo uinctus 325
uincit Iosephum Zacharie 328
Gorion filius Iosephi, & Simon Gamalie-
lis contra libertatis corruptores hor-
tantur & concionantur 721
occiditur 732
Gotarzes Parthorum rex 535
Gotholia Achabi filia, uxor Iorami Hie-
rosolymorum regis 244. Dauidis fi-
liam quātum potest tollit & regnum
administrat 247. & regno & uiu
priuatur opera Ioadi 248
Græcorum & Iudeorum dissidium 498
Græcis turpissimum uisum Iudeis infir-
res fore 658
Græcos bis ternis fascibus Romanorum
obedire 665
Græcorum omnia noua & beri nuperq.
facta 827. eorum regiones innumere
corruptiones inuasere rerum memori-
delentes ibid. Sera cognitio literarum
ibid. & 828. philosophi primi Aegy-
ptiorum Chaldeorumq. discipuli ibid.
Græci posteriores Timeum in plurim-
mendacem ostendunt 81
Græcis ab initio nulla cura fuit historiæ
conſerua-

IN IOSEPHVM.

conscribenda 828
 Grecorum historicorum elegans descri-
 ptio 828.829.830
 Grecorum leges antiquissimae qui
 860.861
 Grecorum dii descripti 866.867.868
 eorum leges potestatem
 dederunt ut quos uellet deos introduce-
 ret, rhetoribus uero ut decreta de reb.
 publicis quae uellet conscriberet 865
 Graeco apud Aegyptios ante Moysen nun-
 quam uisa 51
 Graece cognata Isatae regis Adiabeno-
 rum aulam regiam Hierosolymis edifica-
 uit 742
 Gratus militum praefectus, Simonem He-
 rodis filium obtruncat 473. suis suc-
 currit 474.641
 Grauidā calce percutiens quomodo ple-
 ctendus 101
 Gymnasia Herodis 615

H
 Ai. uide Aina
 Heberus Hebraeorum autor 12
 Hebraeorum declinationis forma ibidem
 Hebraeorum nullus regnante Salomone ser-
 uile opus faciebat 214
 Hebraei bis ultra Euphratem ducti capti-
 ui 273
 Hebraeorum decem tribuum captiuitatem,
 et reliquarum duarum tribuum trans-
 migrationem quantum temporis inter-
 cesserit 27. uide etiam Israelitae
 Hebron expugnatur, et conceditur Le-
 uitis 115
 Hebronis oppidi antiquitas 14
 Hecateus Abderita 839.840.841
 Hecatombeon mensis 86
 Hecatonotomachi Alexandri Iamnei 358
 Hellenicus ab Acusilaio de genealogijs
 multum discrepat 828
 Helcanes Lewita et eius uxores ac liberi
 131.132
 Helena Adiabeno-
 rum regina transit ad re-
 ligionem Iudaicam 532.533.534
 eius monumentum Hierosolymis 756
 Helene Monobaxi regis matris regia
 Hierosolymis 761
 Helias. uide Elias
 Heliopolis 42
 Helonis principatus Hebr. 126.127
 Hemiuchi Romanis subiecti 665
 Heron, arca tabernaculi 65
 Herennius Capito procurator Ianiae 491
 Hermeus qui et Danaus denominatus
 843
 Hermippus Graecus historicus diligentis-
 simus 838
 Hermogenes Graecus Iudeorum mentio-

nem facit 841
 Herodes Agrippa frater, rex Chalcidis
 529.530. moritur 537
 Herodes Antipatri f. 374. Hierosolymo-
 rum dux constituitur, Ezechiāq; cum alijs
 praedonibus afficit supplicio 377. in-
 fantum ob caedem exosus dicit causam
 378. praeficitur Caesariae ibidem. Ro-
 manorum beneuolentiam captat et asse-
 quitur 382. Malichum trucidat 383
 Antigonom Aristobuli, profligat ibi.
 uxores et liberos sibi parat, ac M. An-
 tonium corrumpit 384. accusatus te-
 trarcha constituitur 385.386. strenue
 pugnat 386. elabatur ex hostium insi-
 dijs 387.388. difficilibus profectioni-
 bus exercetur usque Romam 389. rex
 Iudaeae a senatu Rom. declaratur 390
 ex Italia nauigat, et pugnat contra
 Antigonom 391.392. auxilio ue-
 nit M. Antonio 374. prodigiose ser-
 uatus bis 395. Hierosolyma expu-
 gnat, et Antigonom capit 396. Anto-
 nio donat 398. Aristobulum ponti-
 ficem occidit 400.401. a Cleopatra
 ad stuprum sollicitatur 404. bel-
 lum Aretae infert 405. concio ad mili-
 tes 406. Hyrcanum occidit 409. quo-
 modo amicitiam Antonij excusarit a-
 pud Caesarem, et regnum ab eo obtinue-
 rit 410.411. Mariammē uxorem in-
 terfecit et magnifice donatur a Cesa-
 re 412. necata a se uxorem luget mi-
 ris modis 413.414. efferatur ad ca-
 dem amicorum quorumcunque et ad om-
 nia mala inclinatur 414.415.416
 arces in suam tutelam extruit 417
 fami urgenti succurrit 418. quomodo
 subditos in officio continuerit 419
 Caesarem condiderit, et a Caesare sit
 muneratus 420.421.422. salutat
 Agrippam 421. extruit templum Ca-
 sari, et tributorum partem subditis re-
 mittit et conuenticula populi probi-
 bet, et Essenos magnificat 422. templum
 nouum edificat Hierosolymis sumptuo-
 sis. 423.424. legem statuit de furi-
 bus nouam 426. nauigat ad Caesarem
 et reducis Roma liberis dat uxores, A-
 grippamque honorat 427.428. quar-
 tum tributorum partem suis remittit
 430. ipsius familia domesticis agita-
 tur disidijs 431. filios suos apud Caesarem
 accusat 432. quinquennale certamen
 celebrat, arces coedit 435. multaque
 alia 436. qualis ingenij ibidem. pecunijs
 destitutus Davidis sepulchrum reclusit
 438. omnes coniunctos habet su-
 spectos 440.441.442.443

a Sylleo inique accusatur apud Cae-
 sarem 444.445. accusat filios apud
 concilium Berytense 450. strangulat
 451. liberis ipsorum prospicit 454
 quas ipse uxores habuerit et sobolem
 454.489. Antipatrum damnatum in
 uincula conijcit 463. morbo corre-
 ptus testamentum coſciat 463.464.
 morbus qualis fuerit 465. sub morte
 liberalissimus et crudeliss. 465.466
 uim sibi conatur inferre, et Antipatrum
 iubet occidi 466.467. testamento mu-
 tato moritur ac funeratur 467. testa-
 mento eius confirmato quantum filijs
 ipsius patrimonium superfuerit 476
 praeficitur Galilaeae, et strenue agit
 595 accusatur Hyrcano a maleuolis
 596. uindicta patris mortem 598
 eius uictoriae ibidem. accusatur 599
 quomodo se gesserit in pugna contra
 Antigonom et Parthos 600.601
 edificat et multis premittit malis
 601.602. Romam nauigans iacturam
 facit 602 rex Iud. constituitur 603
 Antigonom expugnat et latrones 603
 604.605.606.607. fratris mor-
 tem ulciscitur 607. in grauiora incidit
 pericula 607.608. Syros et Ara-
 bes uincit 610.611. conciliat sibi Iu-
 lium Caesarem.612. edificat, amicos ac pa-
 rentes honoribus afficit 613.614
 615.756.761. athletam et uenato-
 rem agit ac bellatorem 615.616
 disidet cum filijs duobus et uxore 616
 617. reconciliatur filijs 618. iterum
 disidet cum ipsis 621. accusat filios
 apud Caesarem et Beryti 625. occidit 626
 654. occisorum liberis prospicit 627
 quot uxores et liberos habuerit ibidem
 eius domus iterum conturbatur dis-
 dijs 628. Pherorā extrudit 629. ac-
 cusat filium Antipatrum 633.634
 morbo corripitur lethali 635.636
 crudelitas eius et mors 636.637
 quomodo Romanum adduxerit exerci-
 tum 770. instaurat ciuitates 812.819
 Herodes Herodis fil. Iuliana condit 481
 489. tetrarcha fit, 481. recipitur in
 amicitia Neronis 482. quomodo pe-
 rierit ibidem. Vitellij iram in se concitat
 487. bello ab Areta superatur ibidem.
 488. Herodiadis amore capitur 487
 489. uxoris importunitate in exilium
 detruditur 497.498. quali fuerit in
 genio 528
 Herodes Herodis fil. Tiberiadē et Iuliam
 polim coedit 650. a Caio Caesare ob
 auaritia increpitus, in Hispania cum
 uxore fugit 651. quando decesserit,
 688 et

I N D E X

- et quos liberos reliquerit 654
 Herodias Agrippæ soror, Herodis iunioris uxor 487. 488. odio persecuta fratrem se suumq; maritum in exiliū conijcit 497. 498. eius exprobra-
 tiones et stimuli 651
 Herodion conditur 388. 601. 615
 Herodoti lapsus 261
 Herodotum cunctis mendacem ostendunt 828. Romanorum meminisse 831
 Herodotus erroris argutus 221
 Herodotus Halicarnassæus Iudeorum ge-
 tem non ignorauit 838
 Heroum oppidum 41
 Hesiodus ab Acusilao in quā magnis
 corrigatur 828
 Hettan prædium 216
 Hezabunis dux captus 123
 Hieremie prophete uaticinium et epice-
 dion Iosæ conscriptum 265. 266
 267. 268. 269. damnatur, iterum ab-
 soluitur 266. aufugit ibidem
 Hieremias in carcerem coniectus torque-
 tur 268. in cœnosum puteū præfocan-
 dus demittitur, uerū rursus liberatur
 268. non uult proficisci Babylonem
 271. donatur magnis munerib. et alia
 eius gesta ibidem
 Hieremias consulens Iohanni Caræ abdu-
 citur ab eo in Aegyptū ubi Aegyptiis
 captiuitatem indicat 272. 273. eius
 uaticinia celebrata 769
 Hierichus urbs 88. excinditur, et restau-
 rator ipsius diris deuouetur 108
 Hierichus desolata 737. eius agri descri-
 ptio 737. et 738
 Hierichontis fons ex pestilenti et infu-
 gifero saluberrimus, et feracissimus
 ab Heliseo factus 737
 Hierichuntij agri bonitas 211
 369. 404
 Hieroboamus Nabathæi filius uaticinio
 cognoscens se futurū regem, populum
 ad defectionem sollicitat, effugit Solo-
 monis iram 217. 218. decem tribuū
 rex eligitur et Sicimis habitat 219
 duasq; uitulas aureas facit, et templa
 219. brachium eius apoplexia tangi-
 tur, et inde à pseudopropheta sedu-
 citur 220. 221. filio suo egrotante
 quid responsi acceperit à propheta
 222. 223. contra Abiam ducit exer-
 citum 223. vincitur ac moritur reli-
 cto regni successore Nadabo 224. fa-
 milia eius cuncta tollitur ibidem
 Hieroboamus Ioe filius regnū Israelita-
 rum excipit 251. 252. Syriā suo re-
 gno licet impius adiicit ibid. moritur
 Zacharia filio hærede relicto 253
 Hieronymus historicus Iudeorum 841
 Hierosolymæ rex cum uicinis regibus oc-
 ciditur 110
 Hierosolyma oppugnatur, inferioreq;
 parte capitur 115
 Hierosolyma ciuitas Davidis dicta, et
 quomodo ex ædificata 171. 333
 Hierosolymorū thesauri auferuntur, mœ-
 nia ad trecentorū cubitorum spaciū
 diruntur per Ioan 252
 Hierosolymorum captiuitatem qui pro-
 phete prædixerint 265
 Hierosolymorum captiuitas, direptio, et
 à fundamentis uastatio 270
 Hierosolyma capitur ab Antiocho Epi-
 phane, templūq; eius spoliatur et pro-
 phanatur 321. restituitur tam urbs
 quā templum 326
 Hierosolyma et templum à Pompeio ex-
 pugnat 369. 370
 Hierosolyma diripitur à Parthis 388
 Hierosolyma cuiusq; templum cur deus a-
 uersatur 542
 Hierosolyma ad summum felicitatis eua-
 sisse fastigiū, et ad extremā esse deie-
 cta miseriam 579. expugnantur ab
 Antiocho Epiphane 581. à Pompeio
 magno capiuntur 589. 590
 diripiuntur à Parthis 601. oppugnan-
 tur ab Herode 605. 609
 Hierosolyma Iudææ umbilicus eiusq; si-
 tus 688. descriptio 755. 756. 840
 Hierosolyma bello, dominatione, seditio-
 ne laborat 734
 Hierosolyma quādo et quoties capta na-
 stata 803. quando in ea templum ædi-
 ficatum ibid. eius origo et finis ibid.
 Hierosolyma nō idem uoce Iudaica quod
 Græca significat 849
 Hierosolymitanis fame laborantibus suc-
 currit Helena 534
 Hierosolymitanorum supplicatio 655
 Hierosolymitani officiose Agrippæ, et
 Politiano obuiam progressi 663
 Hierosolymitanorum et Romanorū se-
 ditio 670
 Hierosolymitanorū luctus publicus 672
 Hierosolymitanorum turbe et indigna-
 tiones propter Iosephum 797. 708
 Hierosolymitanorum miserabilis clades,
 et fuga ad Vespasianum 733
 Hierosolymitani prima aggressione su-
 periores 751. in legionem decimam
 excurrunt 752. eorum insidie contra
 Romanos 754. seditiones perpetue
 761. 762. conflictus cum Romanis
 762. 763. 764. 765. 766. 767. pu-
 gnant circa machinas Romanorum
 763. ualde terrentur 767. eorum
 pertinacia 768. aurum deglutiunt
 771. crudeliter afficiuntur ibidem
 et 772. Romanos inuitos ad suæcci-
 dium cogere 772
 Hierosolymitanorum calamitas, et da-
 des miserrima 772. 773. pertinacia
 crudelis ibidem conflictus 774
 fames 776. profugia ad Romanos
 778. eorum qui transfugerant, una
 nocte uiscera duorum milium patefi-
 cta sunt ibid. famis incrementū hor-
 ribile 779
 Hierosolymitanorum quā multa milia
 paucis diebus per unam portam cla-
 ta 779. egenorum quot milia por-
 tis cicta ibidem. conflictus cum Ro-
 manis circa aggeres 780. 781. pu-
 gna magna et ferox 783. mendacia
 inter seduitos 785. pertinacia insa-
 na ibidem. pugna atrox circa custo-
 dias 786. 787. pugna circa templum
 788. dolus contra Romanos 789
 fames 790. pugna circa porticum
 791. circa templum 792. 793. strage-
 ges et fuga in cœso templo 793. 794.
 sex milia in porticum confugiunt, scilicet
 saluari ex propheta falso seducuntur
 795. plurimi confugiunt ad Titum
 800. infinita multitudo uenit ibidem.
 strages crudelissima, incendium, fa-
 mes captiuitasq; 801. 802
 Hierosolymitani soli quanta bonitas 113
 Hierexielis prophetia 265. 267
 Hin, mensura qualis 69. 72
 Hippeni Iudeos suos cohabitatores male
 tractant 674
 Hipptici turris descriptio 756. 757
 Hippodromos, locus 636
 Hiram Tyriorum rex, Salomoni quid
 ad templum Hierosolymis contulerit
 834. multatus, quod Salomoni pro-
 posita ænigmata soluere non potuit
 835. eius gesta ibidem
 uide etiam Ironus
 Hispani quando et quemadmodum Ro-
 manis subditi 666
 Historia apud Barbaros solennior quā
 Græcos 831
 Historia scriptori quæ curanda 365
 Historie ueritatem à Iudeis honorari, à
 Græcis uerò negligi 579
 Historie ueræ quod indicium 829
 Historiarum scriptoribus non idem sco-
 pus 1
 Historicus mendax quantū à falsario in-
 strumentorum differat 570
 Historicus quis laude dignus 579
 Historici quod officium 571
 Holocaustoma sacrificium cur dictum 71
 Homeri

IN IOSEPHVM

Homeri poemate nullum uetustius 328
 quomodo conseruatum ibidem
 Homicidarum inuitorum asyla 93
 Homicidij incerti inquisitio qualis fiat 97
 Hominis creatio 3
 Hominis ætatis quis terminus prescri-
 ptus 7.13
 Homines quando degenerare à uirtuti-
 bus ad uitia coeperint 6
 Hominum cōmercia quibus uitanda 74
 Hominū ingenium quā sit malum 155
 Homonœa loci nomen 567
 Hortos pensiles à Nabuchodonosoro ex-
 tructos 276
 Hospitij reuerentia 16.117
 Hyc uocis significatio 832.833
 Hyoscyami descriptio 68
 Hyperberetæus mensis 72.208.228
 Hyrcanium uicus 610
 Hyrcanus Alexandri Iannæi filius consti-
 tuitur pontifex 383. 587. fœderatur
 fratri, et ocioſam uitam elegit 365
 366. 587. 588. cur ignauus habitus
 et fugerit ad Aretam 366. Scauri a-
 micitiā frustra ambit 367. disceptat
 apud Pompeium cum fratre 368
 redditur ei pontificatus 370. 376
 honoratur ab exteris gentibus 376
 honoribus ab Iulio Cæs. afficitur 379
 capitur et amputantur auriculæ eius
 387. 388. 600. 601. à Parthis dimis-
 sus ad Herodē reuertitur à quo per-
 fide tractatur 398. 399. occiditur tan-
 dem ab eodem. 409. 616. quali fortu-
 na per omnem uitam fuerit agitatus
 ibidem
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex 486
 Hyrcanus quomodo à Ptolemæo sororio
 tractatus et Antiocho Eupatore, tum
 gesta ipsius 582. 583
 eius felicitas 584. eius bellum cum
 Arabibus 589. iterum fit pontif. 591
 594. pontificatus confirmatur et re-
 gnū datur Iudææ 596
 Hyrcanus Iosephi Tobie filius, adolescēs
 ingeniosus 317. 318. 319. eius gesta et
 mors 320
 Hyrcanus Simonis Matthiæ filius effugit
 Ptolemæi insidias, et principatu poti-
 tur 350. 351. oppugnatur ab Antio-
 cho Sotere ibidem pacem ab eo redi-
 mit ccc. talentis, Davidisq; thesaurum
 tribus milibus talentorum imminuit
 352. urbes ab hostibus ablatus recupe-
 rat, pacemq; cum Rom. init. 352. 353
 Samariam obsidet et radicibus tollit,
 cumq; deo colloquitur 354. 355

eius felicitas et mors 355
 somnium de filiis quale aliquando ha-
 buerit 357
 I
 Abinus rex Hebræos opprimit oppri-
 miturq; ipse 121
 Labissa ciuitas, et Labissenorū officium in
 Saulum et filios eius extinctos 165
 Labisus ciuitas capta, et omnes eius habi-
 tatores cæsi præter cccc. uirgines 118
 Iachin, columna uestibuli templi 206
 Iacimus. uide Alcimus
 Iacimus Zamaris filius eques 455
 Iacobi filij Isaci natiuitas 21. præripit fra-
 tri benedictionem paternam 22. fu-
 git fratris iram 23. dormienti uisio of-
 fertur ibidem. et nuptias celebrat
 24. uisiones iterum 26. aufugit à so-
 cero 25. redit cum fratre in gratiam
 26. 27. luctatur cum spectro 27
 Iacobus uocatur Israel 27. defodit Laba-
 ni deos ibidem
 Iacobus partitur cum fratre hereditatē
 paternam 28. opulentiā eius et felici-
 tatē 29. Iosephum luget 31. mittit filios
 frumentatum in Aegyptum 35. profi-
 ciscitur ipse etiam cum omni familia
 41. moritur 42
 Iacobus et Simon Iudæ Galilæi filij agun-
 tur in crucem 537
 Iacobus frater Christi lapidatur 544
 Iacobi rectoris Idumæorū proditio 740
 Iacobi, septimi ex fratribus Macchabæi
 supplicia et constantia 883
 Iaddus filius Ioannis pontifex patris loco
 fit. 301. Alexandro magno negat fo-
 rum uenaliū rerum 302. placat eun-
 dem et impetrat quod uult 303. mo-
 ritur 304
 Iadon propheta Hieroboami idololatriā
 obiurgat 219. discernitur à leone
 220
 Iahel. uide Iale
 Iairus Galadenus, princeps Hebræorum 125
 Iale Iabinum occidit 121
 Ialus custos thesaurorum Davidis 198
 Ianie regni termini 832
 Ianneus Alexander. quere Alexander
 Iapha uicus 564
 Iaphæ munitiones 700
 Iaphetus filius Noe 9
 eius soboles quanta et quibus genti-
 bus nomina dederit 10
 Iaphthes accitur ad principatum Israeli-
 tarum 123. 129. uictor filiam suā deo
 mactat ibidem
 Iar, mensis 205
 Iardan uicus 688

Iason, aliās Iesus, Oniæ pont. filius, ponti-
 ficatum fratri extorquet 320
 Iason ut pontifex constituatur quantū nu-
 merarit Antiocho 874
 Iauanes Iapheti filius 10
 Iazarus pontificatu priuatur 481
 Iaziel propheta uaticinatur Iosaphato
 237
 Iaxoron urbs spoliata et cōcremata per
 Iudam Macchabæum 327
 Iberi, populus 10
 Ibes serpentibus infestæ 47
 Ides scelus et supplicium 482. 485
 Idumæa unde dicta 28. Dauidi subdita
 14175. eius tumultus 642
 Idumæi, quomodo circumcissionem et re-
 ligionem admiserint 353
 Idumæorum nationis descriptio 725
 727. uiginti milia cum ducibus quā-
 tuor Hierosolymam ueniunt 726
 seditio et tumultus 728. 729
 Idumæi cum uiginti quinque milibus cōtra
 Simonem Goriæ 740. Ioannis Leuie
 pecunias prædantur 742. ad Titum
 supplices ueniunt 800. scelerata eorū
 facta repetita 817
 Iebostus Sauli filius constituitur rex 166
 amittit regnum 167. 168. occiditur
 per insidias 169. sepelitur honorifice
 à Dauide 170
 Iebusei populus 12
 Iebuseorum ludibrium in Dauidem ma-
 le ipsi cecit 171
 Iechonias. uide Ioachim. nam binomi-
 nis fuit
 Iephthe. uide Iaphthes
 Iesraela urbs 229
 Iesseus filius Obedæ 131
 Iessei filij qui 147
 Iesus Christus describitur 484
 Iesus Anani filius prædixit Hierosolymæ
 excidium 796
 Iesus Damnei filius fit pontifex 544
 Iesus Gamalielis filius fit pontifex 545
 Iesus Iason dictus Oniæ frater pōtificatu
 honoratus et mox eo priuatus 320
 Iesus Iosedeci pōtificis filius pōtifex 287
 288
 Iesus Naucci filius exercitui præficitur,
 et uincit Amalecitis 59. Chananææ
 explorationem indicat suis commilita-
 tonibus, et territis reddit animum
 78. Moyses eum sibi successorem de-
 signat 93. prædicit, quæ gesturus erat
 104. Chananæam explorat 106
 Iordanem cum exercitū superat 107
 Hierichuntē sine labore capit 107
 108. 737. et Ainam excindit 108
 109. Gabaonitis fœderatur capitq;
 688 12 quinq;

INDEX

quinq; reges 110. reges Libano uici-
nos expugnat 111. munit ciuitates
ibidem terram uictoria quaesitam di-
uidit tribubus 111. 112. precipit eis
ut reliquias Chananeoru tollant 112.
Sicima eligit sibi domicilium, ubi mo-
ritur 114. 115
Iesus Phabetis filius pontificatu priua-
tur 419. 420
Iesu pontificis ad multitudinem Hieroso-
lymitanam oratio 726. 727
mors 730. eius uirtutes celebratae
ibidem
Iesus Saphie filij facinora 553. 557
558. 567. 568.
Iesus Sapphe filius 680
Iesus Thebuti sacerdos Tito sacra dona-
ria tradit 800
Iesus Tobie filius, quid gesserit 708
709. 711
Ieus Amasis fil. Ramatham expugnat, et
inungitur rex Israelitaru 244. 245
Iezabelam & omnem Achabi & O-
chozie cognatione tollit 246. 247
Bali sacerdotes extirpat 247. contem-
ptor & ipse numinis moritur Ioaze
filio successore relicto 249
Ieus propheta arguit Iosaphatum 236
Iezabela quam mala mulier 227. 228
minatur Elie interitum 239. Naba-
thum curat lapidib. obruendum 230
precipitata de turri ab equitibus pro-
culcatur 246
Illyricos Romanis subditos 666
Ilys, ager qualis 56
Immundi qui Moyfi 74
Impedimentorum custodibus aequae ac pu-
gnantibus praedam partiendam 164
Imperatores Rom. semper honorauerunt
& ornauerunt templum Hierosoly-
mitanum 778
Imperij Romani fines quousq; 665. 691
Indorum mortis descriptio enarrata 821
Iniuria maxima quae 96
Inuenta debere restitui 101
Inundationis uniuersalis descriptio 7
Ioabi cum Abenero pugna 166. 167
Abenerum turpiter occidit 168. exer-
citu praeficitur Dauidis 175. Syros
uincit 176. Dauidis nomine bellige-
ratur fortiter 177. 178. ingeniosum
commentum fingit 181. Abesalomum
interimit 186. Dauidem Abesalomum
lugentem increpat 187. praefectura
priuatur 189. Amasam interficit &
Sabaeum persequitur caputq; ipsius
ad regem perferit, & restituitur pristi-
nae praefecturae 190. populum censet
192. 193. occiditur 201

Ioabum quomodo Gotholiam regno spo-
liat & occidit, Ioasumq; regno prefi-
cit 247. 248. studet templo restau-
rando & moritur 249
Ioachab is natiuitas et quid significet 133
Ioacimus Iesu filius pontifex 289
Ioachimus Ioacimi fil. in regnum pater-
nu constituitur 266. abducitur in ca-
ptiuitatem Babylonem 267. libera-
tus e uinculis regiae praeficitur 276
Ioacimus Iosie, nuncatur Eliacimus, acci-
pit regnum patris tributarium Aegy-
ptijs factum 265. tributarius etiā fit
Babylonijs 266. occiditur ibidem
Ioacimus pont. mortuus 291
Ioannes, alias Hyrcanus. uide Hyrcanus
Ioannes Anania filius Gophnithae et A-
crabatena regionum rector designa-
tus 680
Ioannes Asamonei fil. occisus 582
Ioannis Baptiste interitus 488
Ioannes Carea filius dux profugoru Hie-
rosolymitanoru fideliter consulit Go-
dolia 271. Ismaelem Godolia interfe-
ctorem persequitur 272. consulit Hie-
remiam, & ipsum in Aegyptum abdu-
cit ibidem
Ioannes dux militum Ionathae 234
Ioannes Esseus Tannam missus, ut topa-
chiam administraret 680
Ioannes Gaddis Matthiae fil. 322. a Me-
dabensibus Amareis occiditur 335
Ioannes Idumaeorum dux ab Arabe quo-
dam sagitta occisus 763
Ioannes Iude fil. in pontificatu succedit pa-
tri, & fratre in templo occidit, ac mo-
ritur 301. Ionathae ac Iude fratris
Ioannis interitum uindicat ibidem
Bacchidem adigit ad inuadendum secum
amicitiam 336. eius amicitiam tam
Demetrius quam Alexander Antiochi
Epiphanis ambiunt 337. 338. Alexan-
dro quam fuerit gratus 340. uincit
Apollonium Dauum 341. amicus fit
Demetrio Nicanori 343. sociat se An-
tiocho Alexandri contra Demetrium
344. 345. deseritur a suis, tamē uin-
cit, & renouat foedera 345. capitur
per proditionē 347. occiditur 349
Ioannis Leui filij Gischalensis facinora
551. 553. 554. 555. 561. 562. 564
566. Gischalam Iosephi iussu muro
cinxit 680. eius proditio & doli ua-
rij 681. dolus nouus 682. 683. fuga
cum mille Syris fugitiuis 683. ad de-
fectionem incitat 717. Titum fallere
conabatur 718. Hierosolymam fugit
719. eius excusatio apud Hierosoly-
mitanos 720. Hierosolymitanis exi-

tij causa 724. 725. malitia, crudeli-
tas et gesta 734. 742. 743. 761. 763
764. 765. 771. 772. 775. 778
780. 781. 783. 785. 789. 797. 803
817
Ioannis Leui conflictus 748. 749. im-
pietas 759. 753
Ioannis pontificis monumentum 762
Ioas seu Ioases Ioaze fil. patris regno po-
titur 250. moriens regnum filio Hie-
roboamo relinquit 251. contemnit
Amasie minas, quem capit in pugna
252. perit ibidem
Ioasus Ochosis filius quomodo a Goto-
lie seuitia seruatus & rex constitutus
247. 248. 249. a religione deficit
& legibus ibid. Zachariam Ioadi fi-
liu in ipso templo lapidat 250. egro-
tans occiditur ibidem
Ioazarus dux missus contra Iosephu Mat-
thiae filium 683
Ioazarus Iosepho inuidet 562. 570
Ioazarus priuatur pontificatu 481
Ioazas Ieu filius regnum paternum asse-
quitur 249. 250. dei beneficia libe-
ratus moritur 250
Ioazus Iosie fil. regnum paternum capit,
uir impius captiuus in Aegyptum ab-
ducitur & moritur 265
Iobachus torrens 27. 27
Iobel fil. Lamechi 6
Iobelus quid significet 76
Iobeli anni remissio & libertas 75
Iochabel mater Moysis 44
Iodes a Moabitibus oppressos Hebraeos li-
bertati restituit 120
Iobel Samuelis fil. quomodo se in princi-
patu gesserit 136. 137
Ionas propheta uaticinatur Hieroboa-
mo Amasie filio 252. quomodo ad
Ninuiam missus sit, & in mare proie-
ctus ac a ceto haustus post triduum ui-
uus in terram reuocatus 252. 253
Ionis unde sic dicta 10
Ionici Iudei apud Agrippam queruntur
Gentilium iniurias 429
Ionum in Iudeos odium 313
Ionathas Anani fit pontifex 493. hono-
re priuatur ibidem
Ionathas Anani fil. 527. pontificatu obla-
tum respuit ibidem
& eius gesta 656
Ionathas Asamonei fil. Antiochi Epiph.
filio reconciliatur, capitur a Trypho-
ne & occiditur 581
Ionathas Sauli filius castrum Palaestini-
ru expugnat 141. hostes unico tam-
armigero comitatus aggreditur 141
143. animositas & honestas 144
159

IN IOSEPHVM.

159. & amor in Dauidem 151. 153
 fedus cum eo 152. 153. 156. cadit in
 pugna contra Palestinos 164. eius po-
 steri quo honore à Dauide affecti 175
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Phari-
 seis contentio 355
 Ionathas homo uilis. prouocat ad singu-
 lare certamen Romanos 788. Puden-
 tem equitem Romanum interficit, &
 à Prisco centurione sagitta transfigi-
 tur ibidem
 Ionathas Matthie fil. 322. defuncto fra-
 tri Iude succedit imperij administra-
 tione 335
 Ionathas Phariseus 562. insidiatur Iose-
 pho, seruatur 565. 566. iterum insi-
 diatur eidem 567. 568
 Ionathas pontif. perimitur 541
 Ionathas pontifex primus Massadam edi-
 ficauit & nomen id imposuit 818
 Ionathas qui alias Ionadab, socius Ammo-
 nis 179. solatur Dauidem 180
 Ionathas Samae fil. sternit uirum sex cubi-
 torum 191
 Ionathas sicariorum princeps circa Cy-
 renen 825. eius supplicium 826
 Ioppe à Cestij militibus capta, direpta et
 incensa 676. bis à Romanis funditus
 excisa 707. eius situs descriptus ibid.
 Ioppensium intersectorum quot millia
 676
 Ioramus Achabi fil. in regnum paternum
 succedit 238. Moabitis expugnat
 239. monitus ab Eliseo cauet Syrorū
 insidias 240. fame urgente Eliseum
 iubet interfici, cuius mādātū eum mox
 poenitet 241. liberatur ab obsidione
 Adadi 242. in oppugnatione Rama-
 the sagitta uulneratur 244. occidi-
 tur ab Ieu, & cadauer eius in agrum
 Nabathi proiecitur 245
 Ioramus Iosaphati fil. succedit in regnum
 paternum 240. fratres & amicos pa-
 ternos occidit 243. deficiunt ab eo
 Idumei alieq; gentes aliquot 244
 cognoscit suum fatum ab Elia, & mor-
 tuus tractatur pro merito ibidem
 Iordanis fontium origo 12
 Iordanis refertus mortuis 736
 Iordanis fontes & cursus 711
 Iosabetha Ochozie soror germana quoa-
 modo Iosaphum seruauit 247
 Iosadochus pontifex Babylonem uinctus
 ducitur 270. eximitur uinculis 271
 Iosaphatus à commentarijs Dauidis 175
 Iosaphates Afani fil. in regnum paternū
 succedit 227. presidia urbib. suis im-
 ponit, & collapsam religionem resti-
 tuit 233. 234. quantos habuerit exera-

citum paratos 234. increpatur ab Ieu
 propheta, pietatemq; ac iustitiam co-
 lit 236. Ammanitas & Moabitis ci-
 tra sanguinem uincit 237. cum Iora-
 mo bellum infert Moabitis 238. mo-
 ritur 240
 Iosephus Antipatri filius 389. 593. oppu-
 gnatur ab Antigono 390. quomodo
 perierit 394. 606. arcani non satis
 continens 402
 occiditur 403. Idumaeae presidio pre-
 ficitur ab Herode 604
 Iosephus Salomes maritus Herodis mari-
 datorum proditor occiditur 617
 Iosephus Cabeus pontifex 543. priuatur
 munere 544
 Iosephus Caiaphas. quere Caiaphas
 Iosephus Canai uel Camyde pontifi-
 dum acquirit 532
 eo priuatur 537
 Iosephi Dalei fatum miserabile 794
 Iosephus Ellemi filius 465
 Iosephus & Iesus pōtīfices cum alijs mul-
 tis ad Romanos profugiunt 785
 Iosephus Gorionis filius belli dux contra
 Cesium 679
 Iosephus Herodis nepos occurrit Varo
 475
 Iosephus Itaburij montis planiciem mula-
 ro circumdedit 716. interfecit Ga-
 male 717
 Iosepho Matthie filio qua causa fuerit
 Antiquitatū Iudaicarū, et Belli Iudai-
 ci historie descriptionis 1. suam hi-
 storiam ueracem affirmat & incorru-
 ptam 438. ipse genus, filij, institutio
 & doctrina, profectio Romam 549.
 naufragium passus à Poppea benigni-
 ter donatur, & mittitur legatus in
 Galileam 550. committitur ea ipsius
 tutela 553. in quibus uersatus sit pe-
 riculis 554. bello necessaria compa-
 rat, & oppida expugnat ibidem
 Ioannis insidias effugit & Iesu latro-
 num principis 555. ignoscit capto
 Iesu, & cum Ebutio bellum gerit 556
 insidjs calumnijs uarijs petitis euasit
 557. 558. 559. deficientes Tiberien-
 ses cohibet 560. ciuitates munijt
 561. insidias patitur, & somnio con-
 solatur 562. astutia eius in cogno-
 scendis insidijs 563. Ioannis consi-
 lijs cōtra ipsum quomodo occurrerit
 565. Ionatham insidiatorem seruat,
 & legatos mittit Hierosolyma 566
 in salutis discrimen incidit 567
 568. accusatur à Tiberiensibus &
 irridetur, eorumq; urbem cepit 569
 570. Simonem & Ionatham Hie-

rosolyma mittit 570. calumnia
 falsi historici depellit 571. historie
 suauitatem adstruit 572. Seppho-
 ritas seruat 573. Tiberiada seruat,
 & Sepphorim capit, & profligatur
 à Romanis 574. in pugna contra Si-
 lam prolabitur cum equo 575. ca-
 ptus honorifice tractatur à Vespasia-
 no Titog, & captiuorum multos libe-
 rat, falsosq; accusatur 576
 uxores ducit et liberos procreat 576
 577. qua diligentia quoq; ordine
 bellum Iudaicum conscripserit 578
 579. 580
 Iosephus Matthie filius utriusq; Galilee
 rector designatus 680. eius singula-
 ris industria ibidem. & 281
 dolo Ioannis Giscalai subito oppres-
 sus 682. contra Ioannem Giscalium
 profectus 683. 684. gesta contra Ro-
 manos 688. aduentu Vespasiani in
 Tiberiada confugit 692. primatibus
 Hierosolymis & Tiberiade de rationi-
 bus belli scribit ibidem. Iotapatenis
 auxilio uenit 693. 694. 695. 696
 eius machina excogitata contra arie-
 tis ictus 697. fortia facta 699. 700
 quomodo & catenis liberatus per Titū
 & Vespasianum 745. 746. eius
 proluxa oratio ad Hierosolymitanos
 767. 768. 769. 770. 881. in dea-
 ditione in puteo delitescit 703. eius
 socij ipsum persequuntur ibidem. eius
 oratio philosophica ad socios 704
 eius socij cum ipso cedes mutuas for-
 tiuntur 705. cum altero sortem
 euadit ibidem. ad Vespasianum diu-
 citur ibidem. natiuitatem Vespasia-
 no imperium Romanum 706. ferme
 exanimatur 777. eius mater occi-
 sum credens cruciatur animo ibidem
 & 778. curatio uulnere rursus murū
 circui hortando 778. mandata Titū
 Ioanni Hebraice nunciat 784. eidē
 colloquitur 785. 786. pro reliquijs ci-
 uitatis frustra obsecrat 799
 Iosephus medicaster defectionis autor
 561
 Iosephi filij Iacobi natiuitas 25. fratribus
 cur exosus 29. uenditur in Aegyptū
 30. sollicitatur ad stuprum à domina
 31. 32. somnia explicat 33. 34. & uin-
 culis liberatur 34. prescitur Aegy-
 pto, nominatur Psontomphanecus 35
 fratres capit ibidem. & miris exa-
 gitat modis 36. 37. 38. 39. cognoscen-
 dum se ipsis exhibet 40. patri adu-
 kentanti occurrit 41. moritur &
 ossa eius in Chanaanem transferta
 688 3 68

tur 4353. laudatur 372
 Iosephus apud Vespasianum accusatus
 826. quinq; milium annorum histo-
 riam Græco sermone contexuit 827
 eius historie certitudo 830. dux ipse
 Galileorum à Romanis captus ibidē.
 solutus uinculis cum Tito ad obsidio-
 nem Hierosolymorum profectus ibid.
 Iosephus belli historiam primum Vespasiano
 et Tito obtulit, ut sibi testes es-
 sent 830. Agrippæ regi eam dedit
 ibidem. Antiquitatis libros ex sacris
 literis interpretatus est 831
 Iosephus Simonis filius toparchiam ad-
 ministrat 680
 Iosephus Tobie filius quomodo Ptolema-
 um Evergetē recōciliari iudeis 315
 316. festiuium eius responsum 316
 uxores et liberi 317
 Iosephus Zacharie f. præficitur præsi-
 dio Hierosolymorum 327. uincitur à
 Gorgia 328
 Iosias Amasi filius patri in regnum succe-
 dit, optimam temp. et ueram religio-
 nem instituit sublatis idolorum aris et
 sacerdotibus 263. 264
 moritur 265
 Iosue uide Iesus
 Iothamus Ozie filius uir pius patri is re-
 gno succedit, Ammonitisq; tributa
 pendere cogit et moritur 254. 255
 Iothamus Zacharie regis filius patri in
 principatu succedit uir pius et iustus
 254. Ammanitis tributarijs. fa-
 ctis decedit, filio Aschaze successore re-
 licto 255
 Iotabanes Gedeonis filius parabola ad
 Hebreos loquitur contra Abimele-
 chem 124
 Iotape Sampfigerami regis filia 489
 Iotapate situm descriptus 694
 Iotapate excidium Hierosolymæ nuncia-
 tum quali luctu urbē repleuerit 707
 Iotapatenorū conflictus acer cum Rama-
 nis 693. 694. 696. 697. 698. cala-
 mitas miserabilis 698. 699. 700
 Iotapateni cuiusdam capti à Vespasiano
 constantia 702. Vespasiano produn-
 tur ibidem. denuum expugnatur ibid.
 eorum quot milia occisa et capta 703
 Iouis mensis 86
 Iozarus constituitur pontifex 465. pri-
 uatur eo 478
 Iram amicitiam cum Dauide init 175
 Irenem orator 469. 639
 Iris quid designet 9
 Ironi cum Solomone amicitia et mutua
 eorum beneficentia 204. 205. 214
 quibus donis fuit remuneratus à Solo-

monē 212
 Isacus nascitur et circumciditur 17. du-
 citur sacrificandus 18. ducit uxorem
 21. nascuntur ei gemini 21. Abimele-
 cho exosus reconciliatur, et fodit pu-
 teos 22. fallitur ab uxore ibidem. mo-
 ritur 28
 Isacharis fors 112
 Isoseth. uide Iebosthus
 Iseremoth locus 77
 Isiacorum scelus et supplicium 484
 Isidis statua et templum tollitur 485
 Ismael Fabi filius pontificatu uix dum na-
 to exiuit 482
 Ismaelis Abrahami filij natiuitas et cir-
 cumcisio 16. 18. Arabum autor est 18
 ducit uxorem, gignit fil. xij. 18
 Ismael Phabai filius constituitur ponti-
 fex 542
 Ismael regij generis Iudeus Godoliam in-
 terficit 271. 272. quantam cædem
 etiam aliorum hominum fecerit præ-
 ter Massbatenses abductos 272
 Israel quid significet 27
 Israelite inhumaniter tractantur ab Aeg-
 yptijs, necantur, et grauib; labori-
 bus atteruntur 43. 44. labor au-
 getur 50. quantus eorum ex Aegypto
 migrantium numerus 52. transeunt
 mare rubrū 54. armis Aegyptiorum
 se muniant 55. obmurmurant Moysi
 56. coturnicibus pascuntur mannaq;
 57. ab Amalecitis prelio infestantur
 58. 59. collatio ad tabernaculi structu-
 ram 63. seditionibus agitantur et pu-
 niuntur 77. 78. negatur eis ingressus
 in Chananeam 78
 Israelite infcio Moysē cū Chananeis pu-
 gnantes uincuntur 80. que eis trigin-
 ta octo annis in deserto obuencrunt
 85. 86. quales milites fuerūt 87. Amo-
 reos extinguunt 87. 88. à Madianita-
 rum puellis seducuntur 90. 91. eos
 excindunt 92. Hierichuntē delent
 108. item Ainā 109. partiuntur Cha-
 naneam, et quisq; in suam sortē mit-
 titur 112. 113. commouentur inter se
 propter aram in ripa Iordanis extru-
 ctam 113. quomodo se gesserint post
 Iosue mortem 115. omisso bello agri-
 culture dant operam 116. eorū præ-
 lium cum Beniamitis 117. Chusar-
 tibi Assyriorum regi subiiciuntur octo
 annis 119. à Moabitis subiunguntur,
 à Iode libertati restituntur 120
 iterum à labino opprimuntur 121
 per Deborah redimuntur ibidem
 ab Amalecitis et Madianitis septem
 annis misere tractantur 122. resti-

tuntur libertati per Gedeonem 123
 sub Abimelecho male habentur 124
 125. iam ab Ammanitis sed per Iapha-
 them liberantur 126. ceduntur à Pa-
 lestinis et fugantur 132. uindican-
 tur in libertatem à Samuele 135. 136
 male tractati ab Ammanitis liberan-
 tur à Saulo 139. 140. ceduntur à Pa-
 lestinis 164. 165. ciuili bello laborat
 166. 167
 Israelite quot annis post Iesum nequie-
 rint Chananeos ex Hierosolymis eja-
 cere 171. Reliqua ipsorum gesta sub
 regibus comprehenduntur, Ezechia
 regem restituere religionem cōstatem
 cōdemnat, et prophetas occidit 257
 transferuntur in Mediam et Persidem
 et quo tempore id factum 258
 Issa quid Hebreis 4
 Issacharis natiuitas 25. filij quatuor 41
 Issemus fil. Athemæi, unus fortium Dani-
 dis 192
 Itaburius mons 112. 119. situs 710
 Italie bella ciuilia 741
 Ithacie seu Hirenes concubine Ptolemæ
 Phylconis sobrietat 852
 Ithamari domus priuatur sacerdotio 208
 Ithobal Tyriorum ac Sidoniorum rex
 247
 Ithal, et eius inuenta 6
 Iustus Heberi filius quos liberos habue-
 rit 12
 Iucundus equitum præfectus tumultum
 Cesaræ sedat 660
 Iucundus Herodis satellites falso accusatus
 torquetur 447. 624
 Iudea latronibus expletur 544. 545
 Iudea regio ubi præstantissima 589
 Iudea descriptio 688
 Iudea nulla pars erat que non inuicem
 Hierosolymis interiret 735. 824
 Iudeus uiuus captus, Titi iussu crucifigi-
 tur pro muro Hierosolymæ 763
 Iudei quando primum ceperint appella-
 ri 292
 Iudeis permittitur à Cyro redire Hiero-
 solyma, et templum ibi edificare ite-
 rum 281. impediuntur ab edifican-
 do 282. à Dario Hystaspis filio libe-
 ri et immunes facti uiuantur in urbis
 et templi restauratione, et quot eorū
 Hierosolyma reuersi sint 285
 quando templum absoluerint 289
 eorum reip. que forma fuerit et quo-
 modo mutata ibid. duas tribus Hiero-
 solyma redire uolentes per Asiam et
 Europam degere, reliquas uero decē
 ultra Euphratem esse 290. armati la-
 borant 293. in summam calamitatem
 per-

p̄r Amariem deueniunt 295. quomodo
do à Bagose tractati 301. quomodo ab
Alexandro Magno 303. quomodo sub
Ptolemaeo Philadelpho 307. & inde
quomodo ab Asia regibus alijsq; ho-
norati 312. 313. misere ab Antiocho
Epiphane tractati 321. usq; 329. sub
Demetrio 331. cum Romanis primum
fœdus ineunt 333. in summa calamita-
te constituti post Iude casum 334.
335. quando primum Romanis subdi-
ti 371. quibus honoribus et beneficijs
ab ijsdem affecti 379. 384. 385.
Iudeorum cum Samaritis contentio pro
pter templum 339. 338.
Iudeorum sectæ quot 346. 480.
Iudei quàm sint religiosi 370. 414.
Iudeorum Cyrenensium et Asiaticorum
legatio ad Cæs. propter Græcorum mo-
lestiam 437.
Iudei seditionem excitant 464. 468.
471. 472. 473.
Iudeorum cōstantia pro tuendis legibus
483. 499. 490.
Iudeorum miserie sub Pilato 485. item
alibi 502. & inde 507. sub Felici
541. 542.
Iudeorum & Græcorum apud Alexan-
driam seditio 498. 525.
Iudei male à Babylonijs tractati Seleuci-
am migrant 506.
Iudeorum & Philadelphensium dissidiū
531.
Iudeorum 30000. à seipsis cōtrita 538.
eorum & alia clades ibidem.
Iudeorum cum Syris dissidium 542.
Iudeorū pontificatus & principatus suc-
cessio & mutatio 546.
Iudeorum epulæ ferales 638.
Iudeorum cōtra Archelaum accusatio et
petitio 644.
Iudei Petronio supplicant 652.
Iudeorum tumultus sub Cumano & ca-
lamitas 654.
Iudeorum & Syrorum seditio circa Ce-
saream 657.
Iudeorum sub Albino Hierosolymis sea-
ditio 658. alia sub Floro Cesaree 659.
Iudeorum dispersio in totum 668.
Iudei legatos ad Florum & ad Agrippā
regem mittunt 669.
Iudeorum contentio cum Romanis 669.
captiuitatis eorum exordium 762.
Iudei contra Iudeos in Scythopoli 673.
Iudeorum Alexandriæ occisorum quin-
quaginta milia 763.
Iudeorum & Romanorum strages in sce-
nopegijs Hierosolymæ 676. 677.
Iudeorū victoria insignis cōtra Cestium

678. 679. unde elati facti 685.
Iudei à Romanis profligantur 686. 701.
Iudeorum clades ab Idumæis facta 729.
Iudeorum circa sepulturam cura 730.
Iudeorum in Massada immane facinus
823. 824.
Iudeorum apud Alexandriam & The-
bas interitus 824.
Iudeorum genus uctuosissimum ex origi-
ne domestica 827.
Iudeorū cura cōscribende historie 829.
Iudeorum cur rara mentio in Græcis hi-
storijs 827. 831. eorū apud antiquis-
simos nomina 833. 834. eorum egressus
ex Aegypto mille annis ante Iiacū
bellum 834.
Iudeorū magnanimitas & clementia in
quo consistat 877. eorū leges optime
869. omnes populi eorū emuli ibid.
Iudeorum fides & auxilia contra Aegy-
ptios Rom. præstita 853. merita Au-
gusti Cæs. epistolis cōprobanur ibid.
Iudeorum integritatis testimonia ab Ale-
xandro, Ptolemæis omnibus & sena-
tu Romano, imperatoribusq; maxi-
mis facta 853. 854.
Iudan Amasie regis mater 251.
Iudas, Iudei 11.
Iude portio in terra Chananea 112.
Iude natiuitas 25. consilium de fratris ca-
da uitanda 30. homo uehemens 36.
filijs tres 37.
Iude tribus gesta post Iesu mortem 115.
Iudam inter xij. fratres principatum ob-
tinuisse 197.
Iudas Asamonæi filius quid contra Antio-
chum uirumq; fecerit, & quomodo re-
ligionē instaurari ac pierit 581. 582.
Iudas Chapsæi, uir strenuus 345.
Iudas Eliasiphi fil. in pōtificatum patri suc-
cedit 301.
Iudas Essenus propheta 589.
Iudas Ezechie latronis filius Archelai re-
gnum affectat 473.
tumultum excitat 642.
Iudas Gaulanites Galileus seditionē in-
ter Iudeos concitat 479. 480. eius
secta 481.
Iudas Iairi latenter inter Romanorū ma-
nus effugit 814.
Iudas Iude filius prefectus Simonis cum
decem contubernalijs deliberat mu-
rum tradere Romanis 777.
Iudas Macchabeus 322. fratri in admini-
stratione succedit 324. Apolloniū &
Seronem prefectos superat et occidit
ibid. Gorgiam & Nicanorem uin-
cit 325. itidem Lysiam 326. templum
purgat & instaurat 326. uicinos mo-

lestos domat magnis stragibus 326.
327. 328. Nicanorem cum suis copijs
delet 332. creatur pontifex, & fœde-
ratur Romanis 333. cadit 334.
Iudas Sephoræi sophista 635.
Iudas uates 356.
Iudicum status quis 140. 141.
Iudicū imperium apud Iudeos quantum
durauerit 388.
Iulia uxor Cæs. Augusti 435.
Iulia Augusti qd ab Herode legatū 467.
Iuliani centurionis fortitudo & fatum
783. 784.
Iulius Cæsar Pompeium fugat, & bellum
cum Aegyptijs gerit 374. amicus &
beneficus est in Iudeos 376. 379. pa-
rat expeditionem cōtra Scipionem et
Catonem 379. occiditur 381.
Iulij Cæs. magnificentia, & liberalitas in
Herodem 410. 411. 612. 613. uincit
M. Antonium 408. occidit cum cum
Cleopatra 412. beneficia in Aristo-
bulum Alexandri 594. itē in Hyrcā-
nam & Antipatrum 595.
Iulius Capella 551. 553.
Iulius Lupus Cæsoniam cum filia interfi-
cit 519. interficitur & ipse 524.
Iupiter Olympius 508.
Iurifurandi modus 20.
Iustus Iosephi satellites cadit 578.
Iude regis filij & fratres Tito suppli-
cant 799.

L
L. Abanus Batuelis filius 13. dolose cum
Iacobo agit 24. 25. persequitur fugi-
entem generum 25.
Labosardachus Niglasaris filius in pater-
num regnum succedit 296.
Lacedæmoniorum amicitia cū Onia pon-
tifice 319. 320.
Lacedæmonij cum Iudeis societatem &
fœdus faciunt 346.
Lacedæmonij quando & quemadmodū
Romanis subditi 665.
Lamechus, pater liberorum lxxvij. 6.
Largius Lepidus decimæ legionis præpo-
situs 792.
Latopolis 52.
Latronum colluies Hierosolymis 720.
721. eorum facinora 721.
Latronum turba in Iudæa
542. 550.
L. Lentuli decretum pro Iudeis 381.
Lepidus à Caligula occisus 508. 518.
Leprofi quatuor Syrorum castra urgē-
te inedia inuadunt 242.
Leproforum conditio 74. & quod alia
cubi sint in precio ibidem.
Leuces loci descriptio 819.

I N D E X

<i>Leui, militum praefectum</i>	361	<i>cessit in regnum</i>	386.	<i>interficatur & xilium misit quinq; milia pedum, equi</i>	
<i>Leui natiuitas 25. ulciscitur sororis suum</i>		<i>Cleopatra</i>	404	<i>tes mille</i>	689
<i>prum 27. filij ipsius tres</i>	41	<i>Lysanias Parthos in Iudeos incitat</i>	599	<i>Malichus Iudeorum dux 592. auxilia</i>	
<i>Leuius traditur 720. occiditur</i>	721	<i>Lysie committit Antiochus Epiphanes</i>		<i>tur Gabinio contra Alexandrum la</i>	
<i>Leuite uxor quam nefande à Gabanonitis</i>		<i>filium suum & bellum contra Iudeos</i>		<i>neum 371. Antipatrum ueneno tollit</i>	
<i>tractata</i>	116.117		324	<i>382. interficitur</i>	383
<i>Leuite eius prudentia</i>	117	<i>Lysias uincitur à Iuda Macchabeo</i>	326	<i>Malthace uxor Herodis moritur</i>	641
<i>Leuitarum numerus</i>	76	<i>occiditur à Demetrio</i>	331	<i>Malorum hominum mos</i>	462
<i>Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo</i>		<i>Lysimachus fratrem suum occidit, et Ga</i>		<i>man uox interrogatiua</i>	57
<i>agro, & decimae adscribuntur 85. eam</i>		<i>zam producit</i>	359	<i>Manachases uestis qualis</i>	66
<i>rum ciuitatum nomina</i>	112	<i>Lysimachus Hellepontum occupat mor</i>		<i>Manabemus Essenus Herodē puerū sch</i>	
<i>Leuite usum uestis lineae impetrant 545</i>		<i>tuo Alexandro</i>	304	<i>las frequentantem saluat regem 422</i>	
<i>Leuitica tribus deo dicatur, cui taberna</i>		<i>Lysimachi portentosa de Iudeis menda</i>		<i>Manabemus Iude Galilei filius Masse</i>	
<i>culi cura committitur</i>	74.76	<i>cia confutata 848.849.850.859</i>		<i>dam inuadit 670. uelut rex Hiero</i>	
<i>Lex Moysis cur à poetis aut prophanis</i>		860.866		<i>solumnam redit, & princeps seditionis</i>	
<i>historicis non tractata</i>	327.312			<i>fit ibidem interficitur</i>	671
<i>Legis et praeceptorum Dei pulcherrima</i>				<i>Manabemus occiso Selefino regnum sibi</i>	
<i>explicatio</i>	863.864.865.866			<i>uindicat & Thapsenses excindit, ac</i>	
<i>Legis nomen apud Græcos olim non fuit</i>				<i>post à Phullo pace redempta moritur</i>	
<i>se</i>	860			<i>254</i>	
<i>Leges Moysis ad mores pietatemq; per</i>				<i>Manasses Iosephi filius</i>	35.41
<i>tinentes</i>	45.46.95.96			<i>Manasses in numerum Iacobi filiorū 41</i>	
<i>Lia & Rachelis emulatio</i>	25			<i>doptatur 43. censetur loco Leui</i>	76
<i>Libri duo & uiginti apud Iudeos chro</i>				<i>Manasse pars dimidia Chananae</i>	112
<i>nici</i>	829			<i>Manasses Ezechie filius regnum paternū</i>	
<i>Liberius Maximus iussu Vespasiani tu</i>				<i>assequitur, impiissimus, & propheta</i>	
<i>deis stipendium indixit</i>	814			<i>rum occisor captus à Babyloniorum</i>	
<i>Lybia dicitur Aphrica</i>	20			<i>rege tandem in principatum restitui</i>	
<i>Libys, Libya</i>	11			<i>tur, & pietati studet prioribus mu</i>	
<i>Linguarum multarum cognitionem cur</i>				<i>tatis moribus 262. 263. moritur reli</i>	
<i>Iudei non magni faciant</i>	548			<i>cto successore regni filio</i>	263
<i>Longeui cur primi homines</i>	9			<i>Manasses Ioannis pont. fil. ducit uxorem</i>	
<i>Longinus tribunus à Iudeis occisus</i>	678			<i>Sanaballitis filiam Hicaso uocitatem</i>	
<i>Lōgini equitis Romani forte factū</i>	765			<i>301.302</i>	
<i>Longini iuuenis Romani facinus</i>	789			<i>Manasses fit pontifex</i>	315
<i>Lotus adoptatur ab Abrahamo 13. capti</i>				<i>Manasses trans Iordanē missus, ut topa</i>	
<i>uus abducitur 14. seruitur de excidio</i>				<i>chiam administraret</i>	680
<i>Sodomitarum 16. 17. filiae cum patre</i>				<i>Mandra, locus</i>	272
<i>coeunt</i>	17			<i>Mane, quae diei pars</i>	3
<i>Loti uxor in salis statuam uersa</i>	17			<i>Manethon Aegyptius historic. 832. eius</i>	
<i>Lucilius Bassus legatus Herodum castel</i>				<i>historiae compendū 832.833.834</i>	
<i>lum capit 812. Macharunta quoq;</i>				<i>Manethon antiquitatem Iudeorum com</i>	
<i>813. Iarden Syluam oppugnat</i>	814			<i>firmat 834. Aegyptiacam historiam</i>	
<i>Lucius Annius Gerasam capit, & mille</i>				<i>se ex sacris literis interpretaturum</i>	
<i>iuuenum interficit</i>	738.739			<i>professus 842. eius historia emendat</i>	
<i>Luctus tempus</i>	100			<i>ibidem</i>	& 843.844
<i>Ludas, Ludi</i>	12			<i>Manethonis mendacia confutata</i>	844
<i>Ludi Circenses</i>	509			<i>845.846.847.850</i>	
<i>Luminum festiuitas, & eius institutio</i>				<i>Manna qualis cibus</i>	57
<i>326</i>				<i>Manna quando defecerit</i>	107
<i>Lupus Alexandriae rector ad Vespasia</i>				<i>Manneus Lazari ad Titū profugit</i>	779
<i>num scribit de seditione Iudeorū 825</i>				<i>Manoches Zelotypus Sampsonis pater</i>	
<i>templum Onie ablatis donarijs clau</i>				<i>angelum excipit</i>	127
<i>dit ibidem</i>				<i>Mar locus cur fit uocatus</i>	55
<i>Lustrandi populum modus</i>	86			<i>Mara quid significet</i>	130
<i>Lustrationis tabernaculi modus</i>	69			<i>M. Agrippa. uide Agrippa</i>	
<i>Lydda ciuitas à Cestio exusta</i>	676			<i>Marcus Alexandri Alabarche fil.</i>	525
<i>Lydi olim Ludi dicti</i>	12			<i>M. Antonius. quere Antonius</i>	
<i>Lysanias Ptolemaeo Memnei patri suc</i>				<i>M. Anton. Iulian. procurator Iudae 792</i>	

IN IOSEPHVM

Marcus Sexti Caesaris successor in Syria
507

Mardocheus dux Iudeorum Babylone de
ducendorum Hierosolyma 286.289

Mardocheus Esteræ patrum 294. regi
insidias prodiit 295. Iudeorum cala-
mitatem Esteræ indicat ibidem. affi-
citur summo honore 298. Amanis po-
testatem et bona accipit 299

Mare rubrum Iudeis transitum conce-
sisse, et Pamphylum Macedonibus
455

Mare uas templi cur sic dictum 206. et
quàm fuerit capax, eiusque usus 207

Marcione Græcis Samaria 226

Maresa urbs 225

Marie Eleazaræ filie facinus horridum
comedentis filium 790

Mariamne Agrippæ filia 489

Mariamne Alexandri Aristobuli et Ale-
xandra filia, uxor Herodis 399
occiditur à marito 412.413

Mariamne Alexandri filia, uxor Hero-
dis Antipatri 599. eius insolentia in
maritum 616. occiditur 617

Mariamne Archelai uxor repudiata 476

Mariamne ab Archelao marito transit in
thorum Demetrii Alexandrini 540

Mariame Moysis soror 45. moritur 86

Mariamnes turris descriptio 757

Marisa ciuitas deuastatur 601

Marsonane, mensis 7

Marfus Syria præficitur 527. desert A-
grippam Claudio Caf. 528. excipitur
ab Agrippa, cui fit exosus 529

Marfus Agrippæ libertus 490. Tiberij
mortem patrono suo nunciat 496

Marthace Archelai mater moritur 471

Marullus præses Iudeæ constituitur 496

Massabazanes quid 67

Massada castelli descriptio 734

Massate castelli situs descript. 817.818
conneatus et apparatus qui decem
milibus uirorum sufficerent 818

Masnaemphites pilus 67

Masphatis ciuitas, et quid significet 135

Matathias Asamonæ filius occidit Ba-
chidem, et duces expellit Iudea ac mo-
ritur 581

Mathanes Balis sacerdos trucidatur
248

Matthias Ananisi pontifex 527. priua-
tur sacerdotio 529

Matthias Apsalomi, uir strenuus 345

Matthias Ioannis filius sacra prophana-
re renuit, uerumque religionem fortiter
tuetur 322.323. instructis filiis mori-
tur 323.324

Matthias Margaloti seditionem mouet

464. exurit uirum 465

Matthias Margali, sophista 635

Matthias pontifex mittitur ut Simonem
Gioræ Hierosolyma introducat 743

Matthias Theophili constituitur ponti-
fex 458. priuatur eo munere 465

Matthias Boethi mors crudelissima 777

Maxilla, locus 129

Maxaca ciuitas 10

Medabenses Amareci Ioannem Gaddim
interficiunt 335. expugnantur ab Hyr-
cano 352

Medimnus Atticus et Siculus 79

Medi populus 10

Medi quod in Asia regnauerunt Græcis
cogniti 831

Megassari facinus audax 774

Megasthenes historicus 837

Meieri filij Belse fatum miserabile 794

Mela legatus Archelai ad Herodem 447

Melcha Arantis filia 12

Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi,
marito periclitanti succurrit 151
datur alij nuptum 150.159. ridet ma-
ritum 173

Melchisedecus rex Solymæ Abrahamum
conuiuio excipit 15

Melijs imposuit Pseudalexander 645
646

Memnonis sepulchri descriptio 652

Memphibostus Ionathæ filius humanissi-
me à Dauide habitus 175. delatus Da-
uidi occurrit uictori 188

Memphitarum deditio 594

Menander Ephesus singulorum regum
actus apud Græcos et Barbaros con-
scripsit 835

Mende ciuitas 265

Menedemus Philosophus 311

Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius
propter amissum pontificatum defi-
cit à patris legibus 320. abducitur ca-
ptiuus et occiditur 330
uide Onias

Mensa tabernaculi 65.66

Mense à Ptolemaeo Philadelpho Iudeis
donata descriptio 309

Mensis anni primus Moyse quis et cur
7

Mensuras quis excogitarit 5

Meroc unde dicta 47

Mesas, Mesanei 12

Meschus, Meschini 10

Mesopotamiae difficilis transitus 20

Mesre, Mesraei 11

Mesraei filij quibus populis nomina im-
posuerunt ibidem

Messala rhetor patrocinatur Herodi
385

Messalina à marito Claudio Caf. ob æro-
typiam trucidata 540

Methur, tunica pontificalis 67

Metilius præfectus à cede reseruat
672

Metilius Romanorum præfectus legatos
mittit ad Eleazarum ibidem

Michæas propheta, cedere ipsum nolens
timale ominatur, et Achabo malum
nunciat, quare in carcerem conijcitur
233. est impius, Achabo interitum præ-
dicit 234.235

Michæas propheta 266

Michole uxor Dauidis, uide Melcha

Milesius arcis Damasci præfectus quom-
modo Philippum Grypi filium tracta-
rit 361

Militis cuiusdam facinus contra senatum
Romanum 654

Militis Rom. impudentia quantam cla-
dem Iudeis dedit 538

Militis Moisaicos libros disceptantis po-
na ibidem

Militie qui non commodi 103. et qui ab
ea immunes ibidem

Mina quantum pendeat apud Iudeos 373

Mineus Aegypti rex, Memphis conditor
213

M. Minucianus 514.523

Misael appellatur Mesaches 273

Misæ Moabitarum rex propter negati-
uoramo tributum quod necessitatis per-
uenerit 238.239

Misenum oppidum 507

Mithridates ararij Cyri præfectus 281

Mithridates occisus 369

Mithridates Pergamenus Pelusium ex-
pugnat et Aegyptios uincit 374.375
eius gesta 594

Mithridates quomodo ab Anileo tracta-
tus, quomodo ab uxore, de qua eius uir-
tutis gloria 505.506

Mnaseas Græcus historicus 841

Moabite penitus fracti à Dauide 174

Moabite et Ammanite socij, mutuo sese
interimunt 237. iterum sternuntur et
predantur 239

Moabus, Moabite 17

Molonis mendacia de Iudeis 850

Monobazus Baxeos Adiabenorum rex
quomodo Iudaismum sit amplexus 533
534. eius regnum 761

Monobazus Monobazi filius prorsus cō-
stituitur 533. rex fit 537

Mons Samaron, locus 223

Montem in alium locum deuolutum 254

Mortem præter dei uoluntatem non ue-
nire 105

Moses, qualis fuerit uir 23

Moyses

INDEX

Moyſis natiuitas 44. quomodo ſeruatus.	Mundus quomodo Paulinam conſupra-	Nafamones quomodo Romanis ſubiga-
45. cur ſic uocatus ibidem. adoptatur	rit 485	rint 666
à regina ibidem	Murus triginta nouem ſtadiorum cū tre-	Nathan propheta 173. mittitur ad Da-
Moyſes diadema regium pedibus calcat.	decim caſtellis circum Hieroſolymam	dem increpandum 178. indicat quo-
46. præſcitur exercitui Aegyptiorū	triduo edificatus 775	modo Adonias ſibi regnum aſurpara-
et Aethiopus bello uincit 46. 47. du-	Muſicorum instrumentorum Dauidis re-	195
cū Tharbin uxorem 47. fugit Aegy-	gis deſcriptio 191	Naumi prophetia de excidio Ninui- rum 255
ptios 47. Raguelis filia. opitulatur	Mutiani & ceterorum reſtorum peti-	Nazaræi, deo deuoti 86
contra paſtores ex quibus unam ducit	tiones 744	Neceſſitate in bello nil pugnacius 693
uxorem 48. conſpicatur rubū arden-	Mutianus Romam ingreditur cum exer-	Neceſſitate laborantes ſubleuare, homi-
tem in Sina ibid. confirmatur ei libera-	citu 747	ni decentiſimum & deo gratiſimum
tio Iſraelitarum 49. edit miracula,	N	162
nomen Dei cognoscit, redit in Aegy-	N	Nechias qui et Phara Sarā rapuit 768
ptum 49. edit prodigia apud Phara-	N	Nechaos Aegypti rex cōtra Babylonios
them 50. 51. 52. educit Iſraelitas ex	N	proſciſcens impeditur à Iofia, quē oc-
Aegypto, & quantus eorum numerus	N	cidit 265. captiuū abducit Ioa-
52. cuius ætatis fuerit cum eos educa-	N	ſium eius ibidem
ret 53. traducit eos per mare rubrum	N	Nechau bello petit Nabuchodonoso-
incolumes 54. aquam amaram facit	N	rus 265 uincit 266
potabilem 55. 56. coturnices & man-	N	Neemias quantum iuuerit Iudeos apud
na impetrat à deo 57. 77. ex petra	N	Xerxem 292. 293
aquam elicit 58. cum Amalecitis pu-	N	Neerda urbs 502
gnat 59. decem præceptorum tabulas	N	Nemrod. uide Nabrodes
à deo acceptas populo exhibet 61. 62	N	Nephani ſingulare certamen cum fortiſſi-
quadraginta diebus in Sina detinetur	N	mo Paleſtinarum 191
62. Aaroni fratri ſacerdotium cōfert	N	Nephtalimi natiuitas 25. filius eius 41
69. dedicato templo uictimas offert.	N	Nephtalitarum ſors 112
70. in tabernaculo Deū conſulit 71.	N	Neronis geſta & præcipue cōtra Iudeos
tribum Leuiticā Deo dedicat 74. cen-	N	656
ſet omnes tribus præter Leuiticam, et	N	Neronis imperiū quādiu durauerit 739
ordinat profectioni belloq; neceſſaria	N	Nero contemptor nationis Iudeorum
76. mittit exploratores in Chananeā	N	802
77. Core factionem compeſcit 81. 82.	N	Nero indignatur ob res minus proſperè
eius inſtitia 83. 84. luſtrat populum	N	geſtas in Iudea 685
86. Sehonem & Ogem reges delet	N	Veſpaſianum ad regendos exercitus
87. 88. Madianitas cum ſuis regibus	N	in Syriam mittit ibidem
cædit 92. Ieſum ſibi deſignat ſucceſ-	N	Nero. quere Tiberius & Domitius
ſorem 93. moriturus quid ſuis prædi-	N	Neronias dicitur Cæſarea Philippi 544
xerit 94. 95. quas leges præſcripſe-	N	Neruis cur Iudæi abſtineant 27
rit 95. uſq; 103. exhortatur Ieſum ut	N	Netire & Philippi fratrum fortia facta
in Chananeos exercitum ducat 104.	N	697
nube circumdatus diſparuit 105. luge-	N	Nicanor perfidus contra Iudam Macche-
tur triginta diebus à populo ibidem.	N	beum pugnans, cum ſuo exercitu in-
Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus	N	ſto extinguitur 331
74. uir admirandus 79	N	Nicanor amicus Titi ſagitta uuln. 762
Moseos quinq; librorum ſcopus 830	N	Nicaule regina Aegypti 213
Mofes apud Manethonem prius Oſarfi-	N	Nicolaus Damascenus Iudeorum patro-
phus ſacerdos Oſireos dei Heliopolim-	N	nus 313
tani dictus 844	N	Nicolai Damasceni hiſtoria de Herode
Mofes Aegyptijs uir diuinus habitus	N	culpatur 438
846. eius tēpora quib. uixit deſcripta	N	Nicolai Damasceni legatio nomine He-
ibi. eius uirtus & geſta 858. 860	N	rodæ ad Cæſarem 448. ſententia de
861. 862	N	duob. eius filijs damnatis 450. aſſin-
Mofollami Iudæi nobile factū 840. 841	N	cōtra Antipatrū Herodis filium 460
Muchæus fert ſententiam contra Vaſten	N	patrocinaſur Archelao 471. 476
regem 294	N	Nicolaus Damascenus rerum Iudaicarū
Mulierum potentia 284	N	ſcriptor 85
Mundi & uniuerſorum creatio 3	N	Nicolai rhetoris oratio pro Iudæis Iom-
Mundum providentia dei regi 280	N	66

IN IOSEPHVM

tis 428. Iudeos corā Cesare arguit,
 & reges purgat 644
 Nigro Peraita qui Idumæam regebat, à
 Iudeis mandatum ut ducibus pareret
 680
 Niger Idumææ rector in Salis oppidū I=
 dumææ confugit 686. iterū fugit ibi.
 Niger Peraita, Silas Babylonius, & Ioan=
 nes Essenus, duces Iudeorū contra Ro=
 manos 686. quomodo occisus 732
 Niglifar Abolamarodachi filius regnum
 paternum accipit 276
 Nilus fluius 4
 Nilus usq; ad Elephantinem nauigabilis
 745
 Ninum quis condiderit 12
 Ninus regia Assyriorum 261
 Nisan, mensis 7.52.73.288
 Nisibis regio 535
 Nisibis urbs 502
 Noba oppidum sacerdotum 154. excin=
 ditur cum uniuersis habitatorib. 155
 Nobilitas generis nulla inter Iudeos 82
 Nobilitatem generis unde Iudei discer=
 nant 549
 Noe uel Noebus uir pius sceleratorum
 commercia fugit 6
 Noe quomodo arcam cōstruxerit & ē di=
 luuiū sit seruatus 7. 8. eius filij quales
 9. 10. uini usus rector inebriatur 12
 Norbani interitus 515
 Nubis supra tabernaculū presentia quid
 significarit 76.78
 Namidius Quadratus Syriæ procurator
 539. & eius gesta 656
 Nymphidius homo nequiss. 739
 O Badamus arcam hospitatur 172
 Obedes filius Bozi & Ruthes 131
 Obedias, iumentorū Achabi curator, uir
 pius, prophetas liberat 220.240
 quomodo uxor eius uidua per Elifau
 sit à debitorū molestijs liberata 240
 Obelas propheta captiuos Beniamitas et
 Iudeos liberat 255
 Obedas seu Obodas Arabum rex 440
 444. superat Alexandrum Hyrcani
 586
 Ochobatus militum Ionathæ dux 234
 Ochozias Achabi fil. regnū paternū ac=
 cipit 236. ex casu moritur 237.238
 Ochozias Iorami fil. paternū regnum re=
 cipit 244. sagitta iētus ab Ieu perit
 246. cognati ipsius interimuntur ibid.
 Octauia Claudij Caf. filia 540
 Octauius Claudij Caf. filius ibidem
 Officiosi quando plerunq; sint homines
 162
 Ofilius Phasaelum monuit de insidijs ca=

uendis & iuuat eum 387
 Oges rex excinditur 87. quantus uir sue=
 rit & quanta eius ditio 88
 Olda prophetissa uaticinatur Iosie regi
 Oliueti mons 542 (264
 Olurius uicus 740
 Olympus ad Caf. mittitur 625
 Olympius Iupiter 508
 Onias & Dositheus Iudei duces libera=
 uerunt Alexandriam 852
 Onias Iaddi filius patri in pontificatum
 succedit 304
 Onias Onie fil. templum in Aegypto edi=
 ficat 338.339
 Onias Onie fil. pontifex quanta mala se=
 cerit Hierosolymis propter Tobie fi=
 lios ciuitate eiectos 581
 Onie filij Simonis amicitia cum Ario La=
 conum rege 319.320. Menelaus dici
 uoluit 320. Vide Menelaus
 Onias Simonis Iusti fil. pont. 307.315
 Onius alius pont. 319 (319
 Onias Simonis pontifex à Ptolemæo re=
 ge Aegypti impetrat locum conden=
 do magnifico templo 825
 Onie pro Cleopatra regina bellum susci=
 pientis gesta 852.853
 Onias, uir iustus qui pluuiā precibus im=
 petrat, lapidibus obruitur 367
 Onie regio 375
 Onij ciuitatis Aegypti origo 825
 Ophnes scelestus filius Elis 131
 Ophres Abrahami filius occupat Libyā
 20
 Opobalsamum ubi & quomodo proue=
 niat 369.404
 Optimum administratio Hierosolymis
 qualis & quandiu 137.140.288
 Ordeum, frugum omnium uilissimū 122
 Oribus rex occisus 123
 Orientis totius nobilitatem precipuam
 in Italia seruire 666
 Orodus Artabani fil. Parthorum rex con=
 stituitur 483
 Oseas rex Israelis cōstituitur, uir impius
 256. uiuus capitur ab Assyrijs, et trās=
 fertur cum uniuerso regno Israelitarū
 in Mediam & Persidem 218
 Otho imperator declaratus milites suos
 contra Vitellij exercitum duxit 739
 741. semet occidit ibidem
 Othonis imperij termini ibidem
 Otrus Armenie dominus 12
 Oza attingens arcam exanimatur 172
 Oze percussio, locus 172
 Ozias Amasie fil. regnū Iude patre mor=
 tuo capit 252. 253. natura bonus &
 grauius multis deuictis gētib; urbem
 restaurat ibid. deficiens à pietate le=

pra percussus moritur 253.254
 P
 Pacorus rex Medie 535. coniugem
 & concubinas captas ab Alanis cen=
 tum talentis redemit 816
 Pacorus Parthorum rex contra Iudeos
 pergit 599
 Pacorus Pacori regis pincerna explorat
 Iudeā 599. insidiatur Phasaelo 387
 600. & Herōdi 601. rex Syriam oca=
 cupat 386. occiditur 393
 Petina Claudij Caf. uxor 541
 Palestina situs, & eius gentis odium in
 Hebreos 53
 Palestinos Sampson uexat 128
 Palestinorū contra Hebreos expeditio
 & uictoria 132. arcam ē suis finibus
 remittunt Hebreis 134.135.769
 Palestini cū Iudeis preliantes nunc uin=
 cunt nunc uincuntur 132.135
 136. iterum bellum eis inferunt 148
 caduntur 149. denuo redintegrāt bel=
 lum, sed infelicitē 151. Cillanorum
 agrum inuadunt 156. Sauli ditionem
 inuadunt 157. cum filijs occidunt
 164.165
 Palestinos Dauid superat 172.173. peni=
 tus subigit 174
 Pallas Neronis libertus 543
 Palmarum fructus prestantia 481
 Palmira urbs 213
 Pamphilium mare Macedonibus transi=
 tum prebuisse 55
 Panes propositionis 66.74
 Panium, locus 422.613
 Panij pulchritudo naturalis Agrippæ di=
 uitijs accurata 711
 Pannychis concubina 623
 Paphlagones populus 11
 Papinius tribunus 516
 Pappus Antigoni dux quid contra Hero=
 dē gesserit 395. 607. occiditur 608
 Paradisi descriptio 4
 Parricidū quā graue sit crimen 462
 Parthi Antigonū reducant in regnū Hyr=
 canumq; cū Phasaelo captiuos abdu=
 cunt 386. 387. Hierosolyma diripi=
 unt 388. profligantur 393
 Parthorum mutabilitas 483
 Parthi Armeniam bello amittunt 486
 Pasche institutio & celebratio 52.73
 77.107.469.481.538
 Pasini castrum 12
 Patrie causa nihil non faciendum 162
 Paulina quō à Mundo constuprata 484
 Paulinus Lupo in administratione Alexā=
 drie succedit 825. templū Onie peni=
 tus spoliat, & inaccessum facit ibidē
 Pausanias Cerastræ fil. Philippi Macedo=

INDEX

nis interfecto	301	Pharaothes Aegypti rex Abrahami con-	Philippus Herodis fil. constituitur tetrar-
Peccata unde maxime nascantur	145	iugem concupiscit	cha 467. succurrit fratri Archelao
Pecoribus olim omnis barbarorū posses-		Pharaothis duritas & malitia in He-	475. portionem regni paterni confe-
sio constabat	48	breos 49. 50. 51. 52. dimissos insequi-	quitur 476. calumniatur à fratre An-
Pecuniam publicam nullam esse Iudeis,		tur 53. cum omni exercitu deletus 54	tipatro 631
quàm sacram illorum templi	373	Phare filij duo	Philippo Herodis filio quæ regiones cõ-
Pecuniam uotiua ubi deposuerint Iudei		Phari insule descriptio	serint 644. Cesaream ad Iordanis
502		Phariseorum secta 346. autoritas	fontes & Iuliadem condidit 650
Pedanius legatus	625	362. 363.	Philippus Herodis frater moritur, &
Pedanij equitis forte factum	788	Phariseorum secta qualis	quàm honestus fuerit uir 487
Pelusium urbs	145. 745	Pharisei 480. 646. 650	Philippus Iacini filius Agrippæ copiarū
Pelusium capitur	375. 594	Phariseorum existimatio 587. &	prefectus 455
Pentecostes festiuitate Iudeos iter non fa-		quomodo se gesserint regnante Ale-	Philippus Iacini fil. Agrippæ prefectus
cere	352	xandra 587	552. 670. quomodo in periculis ser-
Pentecoste unde dicta	641	Pharmuthi mensis	uatus eiusq; gesta 553. 560. 561. filie
Peræ regionis descriptio	687	Pharnaces filius Mithridatem Ponti re-	eius duæ in excidio Gamale seruatae
Percussus in rixa quomodo uindicandus		gem occidit 369	717
101		Phasaelus Antipatri fil. 593. preficitur	Philippi Macedonis interitus 301
Perse populus	12	militibus 595. superat Felicem 598	Philippo uni amicorum committit An-
Perfarum mos in bibendo	293	accusatur à Iudeis 599. circūuenitur	tiochus Epiphanes regnum et filij ta-
Perfarum lex de uxoribus	ibid.	à Pacoro 600. occidit sese 601. eius	telam 329. regnum affectans afficitur
Perfarum contra Græcos expeditio	828	progenies 489. Galilææ preficitur	supplicio 331
contra Aegyptios	858	377. Felicem se inuadentem uincit	Philistinus, Philistini 11
Perse in Asia regnauerunt	831	383. accusatus constituitur tetrarcha	Philo Iudeorū legatus à Caligula repul-
Perficarum rerum scriptores probatissi-		385. 386. captiuus abducitur à Par-	sus 498
mi inter se discordant	828	this 387. sese occidit 389	Philo historicus 842
Pestis quàm seua inuaserit Dauidis re-		Phasaelus ciuitas 615	Philosophie tria genera apud Iud. 646
gnum propter recensitū populū	193	Phasaelus, turris & oppidū 436. 472	Philosophi apud Indos Calani, apud Sy-
Petephres liberaliter tractat Iosephū	31	615. 641. 757	ros Iudei dicuntur 839
Petilius Cerealis procōsul Germanos ad		Pheroræ Antipatri filio cōmittitur cura	Philosophorum de deo discordes senten-
fobrietatem coegit	808	cōmeatus 392. donatur ei caput Pap-	tiae 862
Petra magna, locus	157	pi præcisum 395. assequitur tetrarchi-	Philostephanus Ptolemæi Laiburi dux
Petra, quæ olim Arce, ciuitas	86	am 422. Herodis filiā unam respuit	358
Petra, quæ Reccine	92	uxorem ducere 439. alteram eius du-	Philostratus historicus 837
Petronius Aegypti prefectus Herodem		cit ibidem	Phineas sacre pecunie custos 800
iuuauit famis tempore	418	Pheroras Antipatri fil. Herodem fratrem	Phinees Zambriam occidit, & exercitui
Petronium preses Syriæ cōstituitur	498	accusat ipsius filio 439. Salomen ac-	contra Madianitas preficitur 92
gratificatur Iudeis cum suo periculo		cusat Herodi 440. 441. disidet fi-	Phinees domus sacerdotio donatur 201
500. 502		lie cum Antipatro fratris filio 455	Phinees fil. Elis pontificis malus 131
Petronij epistola ad Doritus pro Iudeis		moritur, & uxor eius accusatur ue-	Phinees legatur ad Rubelitas & Gad-
526		nesicij 456. 457	ditas cum reliqua dimidia tribu 113
Petronij aductus terribilis ex Antiochia		Pheroras Antipatri filius 593. quid ges-	succedit patri in pontificatum 115
in Iudeam	651	serit 605. odit Herodis filios 620	Phison fluuius, & quid significet 4
Petronius Iudeos adhortatur ad Cesaris		accusat Salomen 621. seipsum prodit	Phœbus Agrippæ legatus à Iudeis inter-
statuas recipiendas	652	& reconciliatur Herodi 622. reijci-	emptus 677
Phaceias Manaemi filius, patri in regnū		tur ab eodem & moritur 629	Phœnicibus pecunie amor Græcorum
et crudelitatē succedit, trucidatur	254	Phæras uxoris insolentia 628	commercium fecit 831
Phaceias Romeliæ fil. uir impius, regnū		Phiala lacus 711	Phœnicum antiquissima rerum memora-
Israelitarum occupat 254. Aschazem		Philadelphensium cum Iudeis disidium	bilium traditio 827. testimonium de
oppugnat 255		531	Iudeis 832. 834. 835
Phalec quid significet	12	Philippus Ptolemæi Minnæi filius 594	Phœnicum historie 837. 838
Phalegus Heberi filius	ibidem	Philippus Amyntæ filius cæsus 513	Phora quid significet 4
Phanasus Samuelis filius è rure abstra-		Philippus Antiochi Grypi fil. Syriæ par-	Phraates Parthorum rex bamaniter tra-
ctus ad pontificatum	721	ti imperans Antiochum Cyzicenum	ctat Hyrcanum 398. à suo filio occi-
Phanasus pontifex à seditionis cōstituitur		superat 360. cum fratre Demetrio	sus 482
545. 546		pugnans totius Syriæ dominus consti-	Phraates Phraatis fil. parentem occidi-
Phanuel locus cur sic dictus	27	tuitur 361	& matri miscetur, exul perit ibid
Pharaones cur Aegyptiorū reges dicun-		Philippus Archelai frater quamobrem à	Phruræa festi dies 300
tur, et quādo sic appellari desierūt	213	Varo Romam præmissus 644	Phryges populus 1

IN IOSEPHVM.

Phutes, Phuti 11
 Phylcon Ptolemæi Epiphanis filius 320
 Pilatus à Tiberio in Iudeam missus 650
 Cesaris imagines Hierosolymæ intulit ibid. quæ cū Iudeis Cesare egessit ibid. Hierosolymis status iterum aufert 651. Iudeorum tumultus propter Cesaris imagines 650. tumultus alius ob Corban thesaurum sacrū 651
 Pilus pontificis qualis 68
 Pineæ ligna ex terra aurea 215
 Piso legatus Pompeij 369
 Pistus nobilis, defectionis à Romanis auctor 551. 554
 Pittholau Hierosolymorū prefectus 371
 592. transfugit ad Aristobulum 372
 occiditur à Cassio 374. 593
 Placidi et Iosephi uelitationes circa Ptolemaida 563. 575
 Placidus tribunus in exercitu Vespasiani 688. in Galilea maximam multitudinem occidit 691. à Iotapata repulsus aufugit ibid. quomodo Iabryri montem occupavit 716. gesta contra Gadarenses 735. 736
 Platane, uicus Sydoniorum 625
 Plato ueritatem de deo proferre timuit 861. 865. Mosen imitatus 867
 Plinbines situs 745
 Plistorum apud Dacos secta 481
 Polemon, Ponti regulus 529
 Polemon circūcisionem admittit, et Bernicem ducit uxorem 540
 Polutianus tribunus cur à Cassio Hierosolymam missus 663. eius oratio et gesta ibidem
 Pollio Phariseus Herodi amicus 396
 397. 422
 Polybius Megalopolitanus historicus 855
 Polycrates Lacedæmoniorū nobilitatem fœdare tentauit 842
 Pompeius qualibus muneribus honoratus et quæ gesserit 368. 369. 370
 371. eius uirtus 370
 Pompeius Magnus Hyrcani et Aristobuli causam cognoscit 589. Hierosolyma capit 590. 591
 Pompeius COS. 524
 Pompeij malitia in oppugnandis Iudeis 667
 Pondera quis inuenerit 5
 Pontificis connubium et puritas 75
 Pontificis ornatus qualis 67
 Pontificis summi qualis electio 862
 Pontifices Hierosolymis qua fraude creati sint 721
 Pontificum et sacerdotum disidium 542
 Pontificum iniquitas 544. origo, et qui ad eam dignitatem admittantur, quotque

fuerint ab Aaron usque ad finem belli Iudeorū cū Romanis 545. 546. 547
 Pontificum templi Solomonis enumeratio 271
 Pontificatus quando primum ad plebeios translatus 371
 Pontificatum solere perpetuum esse 400
 Pontificis stolæ custodia apud quos fuerit 486
 Pontificis stolæ custodia repetitur à Fado 531
 Pontius Pilatus Iudeæ praesidet 482. Iudeos afficit contumelijs 483. 484
 485. accusatur à Iudeis et rediit Romanam 485. 486
 Popedius 509
 Poppæa Neronis uxor 543. 550
 Porcius Festus Iudeæ procurator, et quæ sub eo sint gesta 543. quare Festus Posidonij mendacia de Iudeis 855
 Pretoriani milites 520
 Pretorij in castris Rom. descriptio 689
 Prandium qua hora faciunt Iudei sabbato 567
 Principes singuli dedicato tabernaculo quid donarint 71
 Priscus centurio Ionatham Iudeum sagitta transfixit 788
 Priscus sextæ legionis dux à Iudeis occisus 678
 Procymatium unde dictum, et quomodo extructum 420
 Procymia 614
 Prodigia excidium Hierosolymæ præcedentia 795. 796
 Prophetis et pontificibus solis potestas data historia condendæ 829
 Prophetico spiritu ubi multi sint correpti 152
 Profetia, domus precationis 567
 Protágoras ab Atheniensibus uix mortem effugit 868
 Prouidentia dei mundum et omnia regi 280. 311
 Pseudalexandri gesta 477. quomodo deprehensus ab Augusto et remex factus 478. uide etiā Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor 220. 221
 Ptolemæus Agrippæ et Bernices procurator à Ioanne Giscaleo spoliatus 681
 Ptolemæus Epiph. moritur 120
 Ptolemæus Euergetes Philopatoris filius quomodo ab Onia irritatus 315. et iterum reconciliatus ei per Iosephum ibid.
 Ptolemæi Euergetis gesta post captam totam Syriam 852
 Ptolemæus Galilee ab Herode praefectus interficitur 393. 605

Ptolem. Herodis procurator 438. 439
 Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro mortuo Aegyptum occupat et Hierosolyma 304. traducit Iudeos in Aegyptum 305. eius pugna cum Demetrio circa Gazam 839. irruptio in Hierosolymam die sabbati 841. liberalitas et beneuolentia erga Iudeos 852
 Ptolemæus Lathurus Ptolemæi Philometoris et Cleopatæ filius auxiliatur Samaritis 364. disidens cum matre regno priuatur 354. 357. obsidet Ptolemaidem 357. 358. Asochim oppidum capit, Alexandrumque Iamneum uincit, et quanta eius scuitia 358
 Ptolemæus Mennæus quomodo se à supplicio apud Pompeium redemerit 368
 Ptolemæus Mennæus Damascum bello uincit 354. Aristobuli coniugem et liberos quomodo tractauit 374. moritur 386
 Ptolemæus Minnæi filius 587. 594
 Ptolemæus Philadelphus I. Iudeos in Aegyptum seruientes liberos dimittit, et legem Moysis in linguâ Græcam magis muneribus transferendam curauit 305. usque 312. 852
 Ptolemæus Philometor Ptolemæi Epiphanis 320. succurrit suo genero Alexandro seu Demetrio 341. duobus diadematis coronatur simul uincitque Alexandrum et moritur 342
 Ptolemæi Philometoris et Cleopatæ uxoris liberalitas erga Iudeos 852
 Ptolemæus Philopator 313
 moritur 320
 Ptolemæi Phylscos immanis crudelitas et iniustitia 852. 853. poenitentia 853
 Ptolemæus Simonis Asamonei generoscerum occidit et alia scelera committit 350. 582. 583. quomodo oppugnatem Hyrcanum eluserit, cuius matrem et fratres interfecit 351
 Ptolemæi dicti Aegypti reges 174
 Ptol. unde Alexandrini reges dicti 213
 Ptolemais bis expugnata 358. 359
 Ptolemaidis situs descriptus 652
 Ptolemais duo milia Iudeorū apud se habitantium interfecit 374
 Ptolemaidenses à Iuda Macchabeo uicti 327
 Puellarum hereditas 98
 Pueri sitientis astutia et fallacia contra Romanos 797
 Puerperarum purgationis tempus 74
 Purgatio post coitum cum uxore ibidem
 Purificationis leges 74. 75
 Puteoli urbs 507
 Putei bituminis 14
 Hbb Putia

INDEX

Putiphares. uide Petephres
Pythagoras Samius emulatus Iudeorum
scripta 838. multas Iudeorum leges
translulit in suam philosophiam ibid.
Pythagore & aliorum stoicorum de di-
uina natura sententia 861
Pythium templum edificatur 436

Q Vadrige solis sublata q. Iosia 264
Quercus Mambre 16
Quercus Ogis 15
Quinquagesimi anni remissio 75
Quintilie fortitudo 509
Quintilius Varus Syriae praefectus 469
cognoscit causam Antipatri 459
usq. 463. seditiosos Iudeos expugnat
474. 475
Quirinus ab Augusto mittitur ad censen-
dam Iudeam & Syriam 479. 481

R Abatha ciuitas 88
Rabatha capta diripitur 179
Rachabe speculatores Hebraeorum tue-
tur à ui Chananeorum & securitatē
ab hostibus impetrat 106. 107. incolu-
mitatem promissam recipit, & muni-
fice donatur 108
Rachelis pulchritudo 24. emulatio erga
sororem 25. mariti complexum foro-
ri uendit. furatur idola patris 25. eius
astutia 26. mors ex partu 28
Ragau Heberi filius 12
Raguel, qui & Iethegleus, sacerdos, fi-
liam suam Moysi adoptato tradit uxo-
rem 48. Moysi ob uictoriam gratula-
tur, & consilium dat ei distribuē-
dorum officiorum 60
Ramatha ciuitas 131
Rapsacis Senacheribi copiarum praefe-
cti insolentia 256. 260. ipse cum exer-
citu diuinitus deletus 261
Rases Damascenorum rex Achacem bel-
lo petit 255. quem mox Syrorum rex
impugnat ibidem. & occidit 256
Rebecca Batuelis filia 13. petitur in con-
nubium Isaco 20. parit geminos 21
fallit maritum 22
Receme urbs quae aliàs Petra 92
Recemus rex ibidem
Repudij libellum mittere maritis nō uxo-
ribus ex lege permissum 415
Rex quis & qualis sit 97
Regis potentia 283
Regum imperiū quādiu durauerit apud
Iudeos 288
Regum uirtutes praecipuae quae 199
Regibus non licet esse ignauis 163
Regibus subditi quae ferant 137
Rbegines populus 10

Rhinocorura 602
Rhiphates, Rhiphataei 11
Rhoa petra 118
Roboamus Solomoni in regnum succedit
insolens in populum 218. decem tri-
bus regni amittit 219. quot & quas ur-
bes condiderit 221. item arma cōpara-
uit. foederibusq. suum auxit regnū, &
ductis xviij. uxoribus liberos gignit,
adq. impietatem deficit ibid. dedit
urbem Susaco 222. pro aureis scutis
amissis aerea sustituit & moritur ibid.
Roma sub Vespasiano creuit & floret
807
Romanorū in Iudeos beneficia 312. 313
Romani quibus honorib. & beneficijs Iu-
deos affecerint 379. & inde
Romanorū dissidiū inter se 596. 597
Romani Germanos captiuos ubiq. circū
duxere 666
Romani in praesidio Massade interfecti à
Iudeis 668
Romanorum strategema in oppugnādo
templum 678
Romanorū quot milia à Iudeis caesi 679
Romanorū quantus fuerit exercitus con-
tra Iudeos 689. ipsorum castrorum
descriptio 689. 690
Romanorum industria in seruis domesti-
cis instituendis 689. disciplina mili-
taris 769
Romani omnia, praeter Giscalam, cepe-
runt 713
Romani muro Hierosolymae potiuntur,
eiusq. patrē maximam diruunt 764
cum Iudeis acriter confligunt ibidē.
& 765. alterū murum capiūt 766
Romanos sancta Iudeorū reuereri 768
per legem Iudeorū multa de suis mo-
ribus derogasse 770. illachrymasse
incendio Hierosolymae 772. 773. ab
incendio defendunt 774. Hierosoly-
mam capi desperant 775
Romani intra xxi. dies aggeres extruunt
779. 780. pugnant cum Iudeis circa
aggeres 780. 781. Antoniam magna
pugna obtinent 783. circa custodias
pugnam atrocē instaurant 786. 787
Romanorū notitia sero ad Graecos per-
Romus, Romaei 11 (uenit 831
Rooboth puteus 22
Rubelite & Gaddite altare construunt
super ripa Iordanis 113
Rubelus, aliàs Ruben nascitur 25. eius
pietas in fratrem Iosephum 30. 31. se
ac fratres proditiōis insimulatos ex-
cusat 35. eius filij quatuor 41
Rubrius Gallus Sarmatas superat 808
Rufus magister equitum 641

Rufus praefectus militum Archelai 473
Ruma uicus 697
Ruta mirabilis magnitudinis in rega
Macheruntis descripta 812
Ruthes amor erga socrum suam, & cum
fortuna 130. 131
S
Saba Aethiopum regia, quā ualida,
uocatur postea Meroc 47
Sabaeus seditiosus persuadet decem tribu-
bus defectionem à Dauid 189
Sabas, Sabaei 11
Sabathes, Sabatheni ibidem
Sabastus, Sabasteni ibidem
Sabathes à commentarijs principis 190
Sabbamensis 86
Sabbaeus orator supplicio addicitur 339
Sabbaticus annis 380. 398
Sabbaticus annis à Tito spectatus 809
Sabbatū, & eius uacatio à laboribus ser-
uatur 3590
Sabbatum magno malo obseruatum 323
negligendum aliquando ibidem 335
Sabbion Alexandrā Herodi prodiit 400
Sabecus exercitus Syrorū praefectus uul-
neratur & moritur 176. 177
Sabinus procurator Syriae Hierosolymis
regiam occupat 469. uexat Iudeos
propter auaritiam suam 639. 642
Sabini Syri forma, habitus & fortitudo
insignis 782
Sabinus Romae capitolium nocte occu-
pans occiditur 747
Sabuchadas eunuchus indicat regi, cruce
in Amanis aedibus extructā pro Mo-
dochai suspendio 298
Sacchaeus transfuga Iosepho prodiit insi-
dias Ioannis 564
Sacerdotis sacrificaturi habitus 66. 67
Sacerdotum castitas & connubium 75
Sacerdotum & pontificis cum eorū uesti-
tu & insignibus descriptio 760
Sacerdotum immunitas 42
Sacerdotum mos Hierosolymis 743
Sacerdotum nobilitas apud Iudeos 829
nuptiae ibidem
Sacerdotibus quae cedant 85. 86
Sacrificiorum genera quibus fiant modis
71. 72. 73. 74
Sacrorum scribe 43
Sadaeus Xerxis praefectus 292
Sadocus pontifex constituitur 175
190. 198. 201
Saddocus nouas res molitur 479. 480
Sadduceorum secta 346. 430. 646
Salampso Herodis filia 489
Salmanasar Cutheos in Iudeam trāsferit
273. 286
Salmanasaris contra Israelitas uis. 282
Salome

IN IOSEPHVM

Salome, alias Alexandra, uxor Aristobuli,
soluit uinculis fr. mariti defuncti 357
Salome quæ Iulie Augusti coniugi testa-
mento reliquerit 650. eius reditus e-
rant sexaginta talenta 645
Salome Antipatri filia 593. soror Hero-
dis prodiit Iosephum maritum suum fra-
tri 403. alteri marito Costobaro re-
pudiij libellum mittit 415. odium exer-
cet in Herodis filios et eorum uxores
431. 439. 620. 621. accusatur He-
rodi 440. 441. Alexæ iungitur con-
nubio 453
Salome uxor Herodis moritur 481
Salomon promittitur Dauidi successor et
templi extructor 173. nascitur 179
instruit cum pater 194. constituitur
rex 196. 198. quomodo regnum na-
tus se de hostibus sit ultus 200. 201
regis Aegypti filiam ducit uxorem 201
petit à deo et accepit sapientiam 202
controversiam mulierum duarum diju-
dicat ibidem. toparchas quos habue-
rit et quantas diuitias sapientiæ ac
philosophiam 203. coniurationes et
incantationes composuit 204. eius
et tromo amicitia et materia cædende
petitio et concessio 204. 205. 834
835. templum cum uasis quomodo ex-
truxerit, et arcæ eò transfulerit 205
usq; 211. somnium uidet et regiam ex-
truit cum domo regine 211. 212. qui
bus donis remunerauerit tromam 212
834. Hierosolyma muris et turribus
instaurat et urbes condit 213
ingentes thesauros ex Aurea terra et
aliunde accipit 215. quali satellitio sti-
patus incesserit ibidem. quanta opu-
lentia Hierosolyma auxerit 216. defi-
cit à pietate, ac ducit uxores DCC. et
concubinas CCC. 216. prædicitur ei
filium ipsius poenas pro se daturum ibi.
multis hostibus à deo excitatis infesta-
tur 217. moritur, Roboamo successore
regni relicto 318. quo tempore edi-
ficauit templum Hierosolymis 834
Salpadi filiarum hereditatis ius 93
Saltis regis gesta 832
Saltus Libani, aula Salomonis 214. 215
Sameas propheta Hieroboamo minatur
222
Sameas uir iustus accusat Herodē, et ua-
ticinatur Iudeis mala imminētia 378
Samaritæ populus 12
Samarita quæ Marcione unde dicta 226
Samarita ab Hyrcano expugnata solo æ-
quatur 353. 354
Samarita urbs. uide Sebaste 353. 414
Samaris regionis descrip. 687. et quid à

Iudea discrepet 687. 688
Samaritæ qui ante Chuthæi 259. 287
Samaritarum odium in Iudeos 288. ac-
cusantur apud Darium 289
Samaritæ Iudeos infestant 315. Iudeos se
esse negant agentes feliciter 322
Samaritarum disidium cum Iudeis pro-
pter templum 339
Samaritanorum facinus in festo Azymo-
rum 481
Samaritanorum seditio 485
Samaritanorum et Iudeorum disidium 538
Samosata capitur 606
Samosata ciuitatis situs 815
Sampsigeramus Emesenorum rex 529
Sampson quid significet, et quomodo natus
128. conubium et gesta eius 128. 129
Samuelis natiuitas et prophetia 132. cō-
filium de libertate recuperanda 135
Samuel senio grauatus filijs reip. admini-
strationem concedit 136
Samuel propheta Saulum inungit regem
138. ostento indicat Hebræis deū irā-
tum propter regem petitem 141
Saulum docet Amalecitarum interne-
cionem 144. eidem regni amissionem
nunciat 146. Dauidem ungit regem
147. moritur. 158. ab inferis reuoca-
tur per uentriloquam 161
Sanaballetes Darij præfectus dat filiam
suam Nicaso uxorem Manassi fratri Iad-
di pont. 301. deficit à Dario, Manassi
templum et sacerdotium confert, mo-
riturq; 302
Sanctum, quæ tabernaculi pars 65
Sanctum sanctorum ibidem
Sangarius princeps Hebræorum 120
Sanguinis ejus interdicatur 9. 74
Sapha, loci nomen 303
Saphanus scriba 263. 264
Saphora oppidum 372
Sapientes qui Iudeis 548
Sappho uicus 643
Sara Aranis filia 12
Sara Abrahamo marito famulā adducit
prolis procreande gratia 15. nuncia-
tur ei partus sterili 16. expellit Aga-
rem cum puero 18. moritur 19
Sarabazanes 287. 288
Saramalla Syrus Phasaelo insidias indi-
cat 600
Sarepta oppidum 227
Sareptane uidue fiducia 227. 228
Sardonyches XII. cum uestitu pont. 71
quibus inscripta sunt nomina filiorū
Iacobi, in Essene 67. quæ uirtus eis
insit et quando cessarit 71
Sarmate Istrum transgressi præsidium Ro-
manum et Fonteium Agrippā interfu-

ciunt 808. proximas regiones totius
peruastant ibidem
Saturnum quantum capiat 243
Saturninus legatus 625. 626
Saturninus Syriæ præses 444. eius sena-
tentia in filios Herodis 450
Saulus asinas patris querens à Samuele
rex constituitur 137. 138. 140. quā-
decora fuerit statura 139. uincit Ama-
monitas 140. Palæstinos superat, et
aram extruit 143. quot liberos habue-
rit 144. Amalecitas delet, et regi par-
cens peccat 145. 146. regno excurtur
146. numine priuatur et sit demo-
niacus 147. commouetur contra Da-
uidē 149. insidiatur uitæ ipsius 156
151. Dauidi reconciliatur 158. consu-
lit uentriloquam 161. fortitudo eius
162. cadit una cum suis filijs in præ-
lio 164. 165. ipsius progenies datur
ad supplicium Gabaonitis 191. eiū
uiolentia 545
Scaurus Hyrcanum in societatem recipit
et obsidione liberat 367. cum Areta
foedus inuit 371. in Syria præses missus
589. pecunijs corrumpitur 589
Aretam multat 591
Scena, locus 27
Scipio Alexandrum Aristobuli percutit
securi 374
Scopas dux Ptolemæi Epiphanis 313
Scopi loci descriptio 751
Scythæ populus 10. à Græcis qui Pontū
nauigant cogniti 831. Anacharsim à
Græcia redeuntem quare interfecer-
int 868
Scythopolis ciuitas 112
Scythopolis ciuitas Decapoleos maximā
708
Scythopolitarum immanitas 550
Scythopolite Iudeorum tredecim milia
perfidiose interficiunt 673
Scythopolitarum clades enarrata 822
Sebas fil. Ili. unus fortium Dauidis 192
Sebastē conditur 613. olim dicta Sama-
ria 353. 414. 417. expugnata et di-
ruta 583
Sebasteni, equitum ala sub Cumanis 655
Sebastenorum contumeliæ in mortuum
Agrippam 536
Sebast. portus 632. à quo sic dictus 459
Sedecias Ioachim patruus rex constituitur
267. eruditur ab Hieremia et E-
zechiele, sed frustra 268. expugnata
urbe capitur cum uxoribus et liberis,
crudeliterq; tractatur 269. 270. mori-
ritur 271
Sedecias pseudopropheta cornib. ferreis
sibi aptatis quid Achabo uaticinatur
Hhh a sis

INDEX

fit	235	Septimi diei observatio	590	ministrat	412	
Sehon rex negato Hebreis transitu, prælio uincitur & occiditur	87	Septuaginta interpretes legē tān Iudeorum in Græcam linguā transfuisse	2	Simon Canthara constituitur pont. priuatur eo	526 527	
Seianus Neroni insidiās occiditur	492	Septuaginta interpretes legis transferendæ causa ad Ptolemæum Philadelphū mittuntur 308. quomodo excepti & tractati	310.311.312	Simon Cyprius, magus	540	
Seir quid significet	21	Serebeus dux Iudeorum Babylonē ducendorum Hierosolyma	286	Simon Essæus Herodi somnium explicat	478	
Selene, alias Cleopatra, Syriæ regina Tigranem offendit	364	Serpentis inuidia, et quomodo Euam seduxerit 4. multatio	5	Simon & Ioannes cum socijs in cloacas properant	799.800	
Selennarus Senacheribi filius patris interfector	621	Serpentes uolucres Aegypti	46	Simō Galileus defectiōis arguitur	646	
Selestinus Iabesi filius Zachariam Hieroboami occidit, et regnū occupat, quod trigesima post die amittit interfectus	254	Serugus Ragai filius	12	Simō Gamalielis filius struit insidiās Iosepho 561.562. capitur à Ioseph.	570	
Seleucia urbs à quo condita & denominata	506	Sethō q et Aegyptus denominatus	843	Simon Giora filius Romanos apud Beithoron inuadit	677. Acrabatenatoparchiam tyrannide opprimit	684
Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedens cum patruo Antiocho Cyzice no belligeratur eumq; necat 360. uincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concrematur	360	Sethus filius Adami 6. eius filij quales, et quas artes inuenerint	ibidem	cum latronibus qui erant Massade, Idumæam populatur ibid. ex Acrabatenatoparchia pulsus est ab Arano pontifice	739. eius gesta	ibidem
Seleucus Asie rex opes Iudeorū sacerdotio auxit	873	Sextus Cesar præses Syriæ	377.378	& 740.741.742.743.748.749.757.761.762.771.772.774.777.783.797.798.799.800.803.805		
Seleucus Babylonem mortuo Alexādro occupat	304	595. interficitur à Cecilio Basso	381	Simon Herodis seruus regnum affectans obtruncatur	473.642	
Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudeis exhibuerit	312	Sextus Cerealis quintæ legionis præpositus	792	Simon Iustus pontifex	307.315.319	
Seleucus Soter Antiochi magni fil.	319	Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti	543. eorum impia facinora	eius filij tres, omnes pontifices	320	
Semechonis lacus descriptio	713	Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur	657. eorum fraus	Simon Matthes Matthie fil.	322. strenue inuat fratrem Ionatham	335.336
Semeis conuiciatur Dauidi 183. eidē gratulatur uictoriam & regnum	188	Sicariorum in Massada crudelitas	734	Simon Matthie Ioannis filius præficiatur exercitui, mittitur auxilio Galileis et hostes uincit	327	
occiditur	201	Sicella loci nomen 59. donatur Dauidi à Saulo 160. diripitur & incenditur ab Amalecitis	183	Simon quidam Essenus Archelai somniorum interpret	646	
Senaar campus	9.10	Sicima urbs	27	Simonis filij Castile oratio ad pontifices	728	
Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Ezechiam eorum regem oppugnat 259. 260. re infecta domum se recipit 260. à filijs senioribus occiditur	261	Sicima caput Samaritarum	303	Simonis Sauli filij & totius familie sue fatum miserabile	673	
Senacherib rex Assy. quō fugatus	769	Sicimæ capte & solo æquate	125	Simoniæ uicus	556	
Senatus contra Claudium in Capitolium conuenit	653	Sicimitarum exitium	ibidem	Sina mons	48.61	
Senatus Romani et plebis disidium	522	Sicimitis parcit Saulus	145	Sineus mons	229	
Senis cuiusdam magnanimitas	393	Sicimite quid petierint ab Alexādro Magno	304	Sinei populus	12	
Senis cuiusdam seueritas	605	Siclus numus qualis	69	Sis, nomen cliui, & quid significet	237	
Senius Gallus Syriæ præses	551	Sideralis scientiæ quis inuentor	6	Sisa Davidis fit scriba	175	
Cn. Sentij Saturnini oratio	517	Sidonius, & Sidon urbs	11	Sisines Syriæ ac Phœnices præf. 281 comatur templi edificiū inibere	282	
Sephoris urbs Galilææ	473.564.571	Sidonij materiem præstant Iudeis ad templi ædificium	286	Sobacchis Chethæus strenue pugnas contra gigantes uictoriam reportat	191	
capta incendio absumitur	474.643	Signi dandi autoritas penes quos Romæ	519	Socratis mors & mortis cause	368	
Sepphoris cū tribus alijs ciuitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	683	Sila militibus Agrippæ præficiatur	526	Sodomitarum felicitas, reges & prælia cum Assyrijs 14. excidium ipsorū	16	
Sepphoris ciuitas Galilææ maxima	687	Sila Iosepho de insidijs & perfidia Ioannis Giscaleni scribit	683	Sodomitice terre descriptio	738	
Sepphorite à seditiosis molestantur	551	Silo dux Rom. exercitus	390.603. corruptus deprehenditur	Sogana Arabum uicus	566	
Sepphoritarum fides erga Romanos, bellum mouent suo malo	573	Silus urbs	111	Sogane & Seleucia rebellant earum situs	ibidem	
Sepphorite à Iosephi militibus spoliatur, prædaq; redditur	684	Simeonis natiuitas 25. uindex ingenium, filij sex	41	Sohemus Iureus Herodis mandata exori eius aperit	411. interficitur	413
Sepphorite Ptolemaidē ad Vespasianū pacati ueniunt	687	Simeoni quæ terræ portio cesserit	112	Sohemus rex Emese cōtra Antiochū	815	
Septimus annus	583	Simeonitidis tribus facta post Iesum mortuum	115	Solomona mater nobilis septē puerorum	877. eius animosa oratio ad Iacobum filium	
Septimi anni remissio	75	Simonis Afamonæi filij gesta	582			
		Simon Boethi filius pontifex constituitur	419. priuatur sacerdotio			
		Simon Camithi annum pontificatū ad-				

filium natu minimum 882
 Solomone matris Macchabeorum lau-
 des 883.884.885.886. eius immania
 supplicia & insignis toler. 885.886
 Solyma que Hierosolyma 15.171
 Somnia cur deus immittat 34
 Sophaces unde dicti 25
 Sophira regio 214
 Sophiste concitant tumultum 635
 Sosius prouincia cum exercitu ab Anto-
 nio accipit 394. Antigonum suppli-
 cem factum irridet & uinctum custodi-
 dit 396. Hierosolymis discedit 397
 quomodo se gesserit in expugnandis
 Hierosolymis 608.609
 Spadones abominandos 102
 Spasini castrum 532.533
 Spelunca Galilee quomodo expugnata
 ab Herode 392.393
 Spelunca latronum quales fuerint 605
 Stola pontificia quando fuerit deprompta
 & a quibus custodita 424.425
 Stratonis turris. postea Cesaria 417
 524.542.591. edificatur 419
 Stratopedum munimentum incensum 671
 Subditi quomodo contineantur in officio
 419.420
 Supplicandi mos apud Syros 233
 Susa scribis preficitur 190
 Susacus Aegyptiorum rex Hierosolyma
 spoliat 174. contra Roboam ducit
 exercitum 221. Hierosolymam in de-
 ditionem accipit. templumq; spoliat
 ac thesauros Solomonis aufert 222 et
 quomodo imbelles notauerit ibidem
 Sylleus ambito Salomes connubio fru-
 stratur 440. 441. latronibus Tra-
 chonitis auxiliatur. & credit pecu-
 niam Herodi reddere non uult 444.
 445. desert Cesari Herodem 445
 accusatur apud eundem per Nico-
 laum. & damnatur capitis 448.449.
 iterum accusatur 456
 Sylleus procurator Obode 621.625
 Syene puteus 22
 Syria subditur Davidis imperio 174. In-
 deos apud se habitantes occidit 822
 Syrus Mesopotamie rex uincitur 176
 Syri populus 12. Iudeorum ciuitates ua-
 stant 672
 Syrorum cades 676
 Syrorum cum Grecis disidium & reco-
 ciliatio 506.507
 Syrorum cum Iudeis disidium 542
 Syrorum uici & ciuitates enumerate que
 a Iudeis uastabantur 672
 Syrorum auaritia & crudelitas 778
 Sysares dux Labini exercitus quomodo
 occisus 121

T Tabernaculi uasorum descrip. 65.66
 Tabernaculi institutio & extructio 63
 64. eius interpretatio 64.68. illustra-
 tio 69
 Tabernaculo dedicato que dona princi-
 pes singuli contulerint 71
 Tabernaculi perfectionis modus 76
 Tabernaculorum festiuitas 73
 Talentum quot minas contineat 66
 Tanis Aegypti urbs 14
 Tarichearum situs 709
 Tarichearum incolae quingenti et sex mi-
 lia ceciderunt 712
 Teglaphalassar Assyriorum rex quomo-
 do Israelitas tractarit 254. auxilia-
 tur Achaze contra Syros 256
 Tepestatis horrende descriptio 728.729
 Templum in Garizin extructum 302
 304.305
 Templum Chutheorum in Garizin quan-
 do desolatum 352
 Templi structure apparatus 204.205
 exordium & tota cum uasis descriptio
 205.206.207.208. templo absolu-
 to infertur arca 208
 Templum Solomonis spoliatum & con-
 crematum quando 270
 Templum Hieros. instauratur 286.287
 288. spoliatur & prophanatur ab An-
 tiocho 321. restituitur & repurgatur
 a Iuda Macchabeo 326
 Templi Hierosolymitani descriptio 758
 759.760
 Templi incensi fatalis dies 792.793
 794. causa & principium 793. tem-
 pus a prima constructione per Solomo-
 nem usq; ad excidium 794
 Templi Hierosolymis constructio et sacro-
 rum ratio exposita 856.857. iannae-
 rum descriptio 857
 Tephthai Garsensis facinus 774
 Terebinthi circa Chebron miraculosa ana-
 tiquitas 741
 Terentius Rufus rector militie a Tito re-
 lictus 805
 Terminos terre non mouendos 97
 Terra uera. qualis 3
 Terremotus ingens in Iudea 406.610
 Terre Onie 594
 Testes qui sint. qui minus 97
 Testis falsi poena ibidem
 Thadamora urbs 213
 Thano Amathenorum rex cum Dauide
 amicitiam init 174.175
 Thamanus occiditur 226
 Thamara Davidis filia. Absalomini gera-
 mana 171. stupratur a fratre Amnone
 172

Thamna & Thamnite 128
 Thamna oppidum 115. toparchia 736
 Tharbis Aethiopum regis filia Moysi nu-
 bit 47
 Tharrus Nachori fil. Abrahami pater 12
 migrat Carras ibidem moritur 13
 Tharsices Aethiopum rex 260
 Tharsus. Tharsenses 12
 Tharsus Cilicie urbs ibidem
 Thaumastus Caij seruus 495. oblatus A-
 grippae aque qua gratia accepit 493
 Theatri Rom. descriptio 513
 Thebethus. mensis 291
 Thecoa uicus 576.740
 Thella uicus 687
 Themosis regis gesta 833
 Theodectes poeta cur glaucomate infe-
 stus 312
 Theodorus Zenonis filius impedimenta
 Iannae diripit 359
 Theodori contra Alexandrum Hyrcani
 gesta 585
 Theodosius orator supplicio addit. 339
 Theodosius Grecus non obiter Iudeorum
 mentionem facit 841
 Theophilus Anani sit pontifex 488
 submouetur pontificatu 526
 Theophilus Grecus Iudeorum mentio-
 nem facit 841
 Theophrastus Iudeorum & Tyriorum me-
 minit 838
 Theopompus Atheniensium nobilitatem
 foedare tentauit 842
 Theopompus cur mente motus 312
 Thermusa Phraatis ancilla. & uxor ma-
 la 482
 Thermutis. regis filia Moysen educat 45
 adoptat eum ibidem
 Theudas prestigiator seducit Iudeorum
 uulgus 537
 Theudio Antipatri auunculus 630
 Theudio Doridis frater 458
 Thiras. & Thires populus 10
 Thobelus & eius inuenta 6
 Thobelus. Thobeli populus 10
 Thobie filij Antiocho Epiphani auctores
 urbis Hierosolymorum expugnando-
 rum 581
 Tholomeus latronum princeps plectitur
 531
 Thraces populus 10
 Thraces asperissimos Rom. subditos 665
 Thraces propter uicinitatem Grecis eo-
 gniti 831
 Thucydides in multis taquam fallax ac-
 cusatur 828
 Thuri. mensis 208
 Thygrammes. Thygrammei 11
 Tiberias urbs 571. a quo condita & nota
 1166 3 minuta

I N D E X

Minata	482	ros urbis oppugnat et expugnat	766	nerosum dictum	317
Tiberiadis seditio et secte tres	551	767. captiuis manus amputat	773	Valerius Gratus Iudae praeficitur	482
Tiberias iterum rebellauit Iosepho, et ito rum recuperatur	684	pugnat fortiter	774. periclitatur	Vardanes Artabani filius Parthorum rex	bellum Ixate indicit occiditurq; 535
Tiberienſes Veſpaſiano ſe dedunt	708	775. eius geſta et uirtutes	775. 776	Varus Syriae praefes	632. 639. 640
Tiberienſis lacus Aſphaltiti natura con trarius	737	778. 781. 782. 783. 784. 785. 786		quid geſſerit in Iudaea	643
Tiberienſium deſectio quomodo prohibi ta	560	787. 788. 789. 791. 792. 793. 794		Varus Agrippae iunioris regiae praefectus eiusq; malitia	552
Tiberieſib. ſpoliatis praeda redditur	684	797. 798. 799. 800. 802. 803. 804		Vari procuratoris Agrippae perfidia et crudelitas in legatos Batanearum.	674
Tiberius Alexander Iudae praeficitur, ac Iudae Galilei filius cruciſigit	537	805. 807. 809. 819		Vaſte regina uxor Artaxerxes 293. in cidit in regis indignationem et repu diatur	293. 294
Tiberius Alexander à Claudio procura tor miſſus 654. praecipuus exercitus reſtor apud Titum	750. 792	Titus Syriae praefes reconciliatur Arche lao	444	Velum tabernaculi et templi	65
Tib. Claudius. uide Claudius		Toparchie Iudae ordine enumeratae	688	Veneficiorum poena	101
Tiberius Druſi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur	495	Tormentorum bellicorum uis mirabilis, deſcriptio	698	Ventidius dux Rom. quomodo ſe geſſerit in bello contra Antigonom	390. 393
Tiberius Nero Caſar conſtituitur	482	Trabs ex ſolido auro in templo Hieroſo lymitano	373	603. 606.	
Iſiaco et Iden ſupplicio afficit	485	Trachonitae bis deficientes ab Herode, rediguntur ſub imperium	435. 444	Ventriloquorum uaticinia qualia	161
pellit regno Artabanum	486. cū re ſtituto in regnum inſit ſœdus	Trachonitis regio	12	Veranus trib. plebis	522
quantus fuerit cunctator	491. 492	Trachonitidis latrocinia et quomodo ab Herode ſublata	420. 421	Veritatis potentia omnium ſumma	284
morbo correptus deſignat ſucceſſorē	494. 495. mathematicorum ſtudio ſiſt. 495. moritur ibidem	Traianus decimae legionis reſtor contra Iapham ciuitatem à Veſpaſiano miſſu ſus 700. Tiberiadem miſſus ut ciuiū animos experiretur 708. ad Titū Ta richeas miſſus 710. cunctis trans Iora danem deuictis ſe Veſpaſiano iungit	737	Veſpaſiani et Titi erga Iudeos animi qua les	312. 313
Tiberij imperium quanto tempore ſite rit	651	Trebellius Maximus	518	Veſpaſianus cum Agrippa in Iudeam ue nit	575. 576
Tigranes Armeniorum rex quid geſſerit	564	Trogloditarum ſœmine gregum curam gerunt	48	Veſpaſiani imperatoris laudes, et ex peditio in Syriam 685. 686. Sephoe ritis auxiliatur 688. geſta eius in Iu dæa paſſim habentur 691. 692. uſq; 698. et 703. 706. 707. 708. 709 711. 712. uſq; 720. et 732. 733. uſq; 739. et 742. uſq; 747. 770. 796 807. 808. 810. 811. 814. 815. 819	
Tigris fluuius	4	Troianarum rerum notatio	828	Veſpera, quae diei pars	3
Timagenes Graecus rerum Iudaicarum ſcriptor	855	Tryphonis ſcurræ dictū in Hyrcanū	318	Viſtiae ſalutares	71
Timaeus rex Aegypti	832	Trypho tonſor garrulitatis poenas luit	451. 626	Viſtiae ſui integre	75
Timidius deſert Popedium Caio	509	Tymius Cyprius	489	Vicus in Galilea minimus, ſupra quin cim milia colonorum habet	687
Timotheus Ammanita pugnat contra Iu dæ Macchabeū ſepeq; uincitur	327	Tyrannidis natura	517. 518	Vindex cum optimatibus Galliae à Nero ne deſicit	736
Tirathaba uicus	485	Tyrannus, Herodis ſtipator falſo accuſa tur	447. 624	Viri potentia	283
Tiridates Armeniae rex	536	Tyrannus et Priſcus praefecti caſtrorum cum pluribus equitum magiſtris à Flo ro pecunia corrupti	677	Vir ſtatura ſex cubitorum, et ſenis digi tis in manibus et pedibus	291
Tiro, ueteranus miles Herodem honeſte monens occiditur	626	Tyridates rex Armeniae ſermē in acie ab Alanis captus effugit	816	Vitae humane terminus	7. 12
Tium Frigijs quintadecimae legiois pre poſitus	792	Tyriorum in re nauali peritia, et pugna contra Aſſyrios	258	Vitellius Syriae praefes Iudeis impetra rurſus ſtole pontificiae cuſtodia	424
Titus imperator ſemper miſeratus Iu dæos 579. cum exercitu Ptolemaidē peruenit 688. ob ſamam patris uul nerati perturbatur, et perturbatione iterum liberatur	698	Tyrij Iudeos apud ſe habitantes partim uinctos cuſtodiae tradunt, partim truci dant	674	485. beneficus eſt in Iudeos	486
Titus Veſpaſiani filius Iapham expugnat	701. Iotapam capit 702. itē Giſcha lā 719. Taricheas excindit 711. Ga malam ingreditur, Ioannem Leui per ſequitur 719. proſciſcitur ab Alexan dria Caſaream 747. 748. eius expe ditio contra Hieroſolyma et explora tio urbis 750. obſidet urbem acriter 751. 752. 753. 754. 762. 763. 764 fortitudo eius et prudentia cum mi ſericordia 765. 766. 771. 772. mu	Tyriorū publice literae et hſtoriae	834	adigit Iudeos in fidē C. Caligulae	488
		Tyronis libertas in loquendo quādo ipſi malo fuerit	451	exiit prouincia	498
		Tyrus, edificū Hyrcani filij Iosephi	320	Vitellij pugna circa capitoliū	739
		Tyrus quando condita	204	747. mors ibidem	
				Vitellij uictoria apud Bebricum contra Othonem	741
				Vitellius cum exercitu ex Germania Ro mam proſciſcitur	742. 943
				Vitellius Cæcinnam cū magna manu An tonio Primo obuiam mittit 746. et exercitus totus delectus ibidem	747
					Viri

I N I O S E P H V M.

Viri apud Memnonis sepulchrū natura
miraculosa 652
Volumnius, Syriæ præses 444. eius sen-
tentia in Herodis filios 450.625
Vologesus Parthorum rex 535.536
537. Tito auream coronam mittit ob-
dunctos Iudeos - 809
Vonones Parthorum regnum consequi-
tur 483. amittit ibidem
Vna dies, pro prima dies 3
Vra Chaldeorum, urbs 12
Vria uirtus, et quomō à Dauide pericu-
lis fuerit obiectus ut occideretur 177
Vrbem quis primus condiderit, & insti-
tuerit 5.6
Vses Damasci conditor 12
Vxores plures permittere Iudeorum le-
ges 454
Vxores quando, & quales ducendæ 99
X
Xaloth uicinus 687
Xanthicus mensis 7.52.73
Xerxes Darij filius paterni regni heres
in Iudeos beneficus, quicquid petie-
runt Esdras & Neemias gentis sue no-
mine, concedit 289. 290. 291. 292
293. ei mortuo succedit filius Artaxerxes 293

Z
Zabadi magistratus 236
Zabelus dynasta 342
Zabulon natiuitas 25 filij 41
Zabulon ciuitas Galilææ à Cestio dire-
pta & incensa 675.676
Zabulonitarum fors 112
Zacharias Hieroboami filius patri in re-
gnum succedit 253. sexto regni men-
se occiditur 254
Zacharias Ioadi pont. filius in ipso tem-
plo lapidibus obruitur 250.731
Zacharias propheta 287.288
Zacharias supremus Israelitarum dux
Amiam Achazæ filium superatū tru-
cidat 255
Zamares Elanum regem cum uniuerfa
familia tollit, & se regem constituit,
quo regno septem diebus potitus sei-
psum exurit 226
Zamaris Babylonij gesta & posteritas
454.455
Zambrias alienigenæ se miscens & Moy-
si obloquēs occiditur à Phinee 91.92
Zareus Aethiopum rex Asano bellum in-
ferens uincitur 225
Zaraza Amanis uxor mali consilij mari-
to autor 297

Zebis dux captus 123
Zelotæ cum Idumæis plebē mactant 730
Zelotæ insidijs uxore Simonis Gioræ ra-
piunt 741. metu perculsi eam remit-
tunt ibidem
Zelotarum dominatio, causa excidij Hie-
rosolymitani 748
Zelotarum scelerata facta repetita 817
eorum immania supplicia ibidem
Zenon Cotyla Philadelphensium tyran-
nus 351.583
Zenodorus Trachonitarum præfectus,
latrociniorum fotor, ditione priuatur
420.421.613. moritur 422
Zibus rex occisus 125
Zipheni Dauidem Saulo prodere conan-
tur 156.157
Zona pontificis qualis 67
Zoor rusculum 17
Zopyrion Græcus non obiter Iudeorum
mentionem facit 841
Zorobabel soluta questione Darium uo-
ti commune facit 284. reducit Hiero-
solyma dimissos à Dario Iudeos eisq̃
patrocinatur 285.286.289
principes Iudeorum captiuorum 288
283.286

F I N I S.

BASILEAE, PER HIER. FROBENIVM
ET NICOL. EPISCOPIVM,
ANNO M D LIX.

